

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 126 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

SCLOVENECEC

Molk ob „naši besedi“

Dolga in le malokdaj za kratek hip prekinjena je slovenska borba za narodno pravico in samostojnost. Vsak rod se je oprl na pravico, ki jo je pridobil prejšnji rod in takoj zahteval novo, bolj globoko in bolj dalekosežno. Tako je bila ta borba čimdalje bolj zavedna in čimdalje bolj vsenarodna. Leta 1848 so bile vse slovenske narodne zahteve obsežne v klicu po Zedinjeni Sloveniji. Takratnemu rodu, ki ga moramo soditi in hvaliti s takratnih zgodovinskih tal, bi bilo ustrezno, ako bi bili vsi Slovenci združeni v eni upravni enoti, da bi ne bilo več meja med Korošci, Kranjci, Štajerci in Primorci in da bi se z narodom zedinili tudi Slovenci na Madžarskem. Močna je bila ta zahteva in hvalni moramo biti našim prednikom, da so jo postavili. Toda življenje je teklo naprej in, opustimo našo bolno skromnost, pa si priznajmo, da ga je naš narod budno spremljal. V francosko-nemški vojni leta 1870 je moč zmogoslavnega prusovstva tako narasla, da je bila po mnenju nekaterih Slovencev odprta samo še dvojna pot, ali da postanejo Prusi ali pa Rusi, kakor je zapisal Janko Kersnik. Pa se je naš rod tudi v tem nič kaj zavidanja vrednem položaju znašel in se ozrl po družini iste krvi na slovenskem jugu. V izjavi, ki so jo 1. decembra 1870 podpisali slovenski, hrvaški in srbski narodni zastopniki iz bivšega avstro-ogrškega ozemlja, je že jasno poudarjena jugoslovanska misel, ki hoče združiti ves slovanski rod na takratnem avstrijskem jugu brez ozira na posamezne deželne meje. Ta misel je tako hitro zorela, da je že čez 8 let (5. marca 1878) »Slovenec« zapisal preroške besede, da bo do združitve južnih Slovanov prišlo, ali v okviru Avstrije, ali pa v okviru Srbije. Naslednja desetletja se je dežela gospodarsko in kulturno v dokajšnjem zunanem miru opomogla in se uvrstila med evropske pokrajine. Kakor hitro pa je politično morje zopet vzvalovalo, zlasti v balkanskih vojnah leta 1912, se je ta misel prijateljstva in ljubezni do južnih Slovanov zopet močno pojavila, veliko močnejše, kot pa je bilo takratnemu gospodarju všeč, saj je takrat nastal izraz »srbofile«, ki je pomenil nekaj najbolj protidržavnega. Majniška deklaracija iz leta 1917 je najnovejši izraz zahteve po samostojnosti. Pokazala je široko slovansko obzorje, ki onega vse Hrvatov in vse Srbe, katerih meja je bila na jugu Avstro-ogrške povsem negotova, saj še nihče ni mogel točno vedeti, kje se bo ustavil zadnji avstrijski ali srbski vojak. Tudi v tej o deželnih mejah ni več sledu, čeprav so zelo ostro rezale in delile naše narodno telo, pač pa je v njej zahteva, da si bodo to Slovenci uredili sami med seboj »na demokratičnem temelju«. V dobrem letu je ta deklaracija dosegla popoln uspeh v ustanovitvi kraljevine Srbij, Hrvatov in Slovencev.

Tako so zahteve slovenskega naroda z vsakim desetletjem postajale širše in širše. Najprej so glodale samo deželne meje, pa so kmalu preskočile celo okvir naših narodnih meja in šle za združitvijo a slovanskimi sosedji. Čimdalje bolj proč od Avstrije, čimdalje bolj v domačo slovansko združbo, — to jim je osnovna misel, ki se kot rdeča nit vleče skozi vsa desetletja. Kakor pa so bile zahteve čimdalje večje, tako je bila Avstrija čimdalje bolj nedostopna in je nevoljo naroda samo skušala potolažiti z dobro upravo. Tik pred koncem se je sicer hotela v naglici premisliti, poizkusila je obdržati odhajajoči slovenski narod, toda iz slovenskih ust je prejela odgovor: »Prepozno!« Majniška deklaracija je že šla po vaseh, ki se niso več bale cesarskega Dunaja, zašla je v strelske jarke in vojak ni bil več voljan pokoravati se in trpeti za obstoj države, ki je tako malo razumela zahteve njegovega rodu. Začelo se je razpadanje, ki se je končalo z razsulo, ki ga veselite ob začetku svetovne vojne niso niti pričakovali, niti želeli, kakor pripovedujejo v svojih spominih Clemenceau in Tardieu. Žal pa zahodna in severna meja naše države ne tečeta tam, kjer je razpadla bivša država, ampak tam, kamor tik pred diplomatskimi banketi ni stopil noben vojak velesil. Seveda je tudi orožje storilo svoje, toda radi našega ponosa moramo braniti zgodovinsko resnico, da je bil do naše deklaracije in do deklaracij ostalih slovanskih narodov v Avstriji izid negotov.

Zato se moramo res čuditi, da so celo nekateri slovenski krogi ob proslavi majniške deklaracije tako čudno molčali. Še bolj pa se čudimo tistim krogom, ki so vso proslavo hoteli umazati in jo na vse kriplje omalovaževati. Očividno jim ni bilo všeč, da se poudarja in po 20 letih ponovno pred očmi Evrope razglašajo zgodovinska resnica, da je slovenski narod tudi eden izmed ustanoviteljev Jugoslavije. Bolj je njihovi hlapčevski naturi všeč drugo naziranje, da smo Slovenci kvečjemu v potegnjeni iz do takratnega okvirja. To dvojno naziranje ee v naši politiki močno uveljavlja vsa leta, kar obstoji Jugoslavija. Če smo k ustanovitvi Jugoslavije tudi sami kaj pripomogli — vsa naša stoletna borba je potekala brez atentatov in brez krvoločnih zarot, pa je kljub temu bila borba — če smo sami kaj težili, da se preko deželnih in pozneje celo narodnih meja združimo s Hrvati in Srbi, če imamo torej kaj deleža na danes obstoječi združitvi, potem nam grede iz tega tudi gotove pravice. Imamo pravico do deleža na oblasti, ki to združitev vodi, ne samo na upravi, imamo pravico do soodločanja v temeljnih načelih, po katerih je ta združba organizirana. Če smo k tej združitvi kaj težili, potem imamo pravico, da bo ta država tako urejena in tako organizirana, da jo bomo lahko smatrali za našo, ne da bi nam kdo ukazal, naj jo smatramo, ampak da vsak dan sproti pritrjuje in ohranja zavest, da je res naša. Da pa smo k taki združitvi res težili, je dokaz majniška deklaracija, ki je bila prebrana v dunajskem parlamentu in je bila takoj obsojena veleizdajstva, kakor hitro se je pričelo kazati, da ni prazna beseda. Če smo pa samo osvojenjeni, potem pa seveda nimamo druge pravice, kakor da smo hvaležni ali pa nevoljni. In s studom moramo priznati, da je celo nekaterim Slovincem to drugo naziranje bolj všeč, dasi

Tuhačevski aretiran

Stalin je odstranil oba pomočnika Vorošilova „Sedaj pa divja prelivanje krvi...“

Pariz, 5. junija. c. Semkaj je iz Berlina prišla vest, da je bil snoči aretiran maršal Tuhačevski. Vest je prvi objavil DNB iz Moskve. To, kar se je sedaj zgodilo, je bilo že predvideno, ker je vsakdo v Rusiji že navajen, da je tisti, ki je padel v nemilost, kmalu nato postavljen tudi v zapor. Pred nekaj dnevi se je »moralc« sam ustreliti pomočnik vojnega komisarja maršala Vorošilova Gamarnik. Gamarnika so ustrelili v trenutku, ko je hotel zbežati, nato pa so ga posadili v naslonjač in izjavili, da je napravil samomor.

Sedaj je prišel na vrsto maršal Tuhačevski, ki je bil z Gamarnikom najbližji sodelavec maršala Vorošilova. Vorošilov je imel dva pomočnika, in sicer Gamarnika in Tuhačevskega. Tuhačevski je vodil vojaške tehnične in strateške zadeve. Gamarnik pa posebno politično in moralno delo v sovjetski armadi. Vendar pa je bil Gamarnik tisti, ki je organiziral vse moderne napadalne oddelke v sovjetski armadi in jim vili napadalni komunistični duh. Vojni komisar Vorošilov je tako sedaj brez svojih bivših najbližjih sodelavcev.

Tuhačevski je padel v nemilost tisti dan, ko je nesrečni Radek, ki se je v svojem procesu izkazal kot neustavljiva klepetulja in se zarekel, češ da se je večkrat sestal z adjutantom maršala Vorošilova Smolnovim. Državni pravdnik je takoj padel po njem in zahteval od njega, da naj pove, kaj ve o maršalu Tuhačevskem. Radek je hotel ta-

koj popraviti svoje napako, toda sum je padel na maršala in od tedaj se je Stalin spraval na Tuhačevskega in ga ni spustil iz krempljev. Ta igra je trajala skoraj dva meseca, zdela se je že, da se bo maršal Tuhačevski le še rešil in Stalin ga je najprej še celo imenoval za člana sovjetske delegacije pri svečanostih kronanja v Londonu. Toda najbrž je bila to le Stalinova past.

Tuhačevski je skušal najbrž, da se izmota po tej stezi, ki mu je Stalin najbrž nalašč odprl, toda nekaj dni pred odhodom v London so Tuhačevskega odstavili in ga poslali v neko majhno mesto ob Volgi. Ta nemilost je bila tedaj že jasn znak, da so maršalu dnevi šteti.

Sedaj se moramo le še vprašati, zakaj teče kri v Rusiji že skoraj dva leti. Pokojni Ljening je svaril svoje sodelavce in jih opozarjal: »Le krvi naj ne bo nikdar med vami. Mislite zmeraj na usodo jakobincev. Ko so se jakobinci leta 1793 začeli med seboj klati, je bilo kmalu konec vsega, kar je hotela ustvariti francoska revolucija.« Zdi se, da se je Stalin dolgo držal tega Ljeningovega navdila in pošiljal trockiste pod subo giljotino, to je spodil jih je ven iz Rusije. Sedaj pa divja prelivanja krvi in to ravno med najvišjimi vrhovi sovjetskega reda. V Franciji so se jakobinci klati med seboj skoraj dve leti. Konec krvi je bil tedaj, ko je termidorju sledil direktorij pod Tallienovim in Barrasovim vodstvom. Zdi se, da tudi v Rusiji drvimto tej rešitvi nasproti.

da s svojim delovanjem onemogoči britanski načrt. Italijanski listi govore tudi o pomanjkljivi volji Francije, naposled pa poudarjajo pomirljivi ton nemškega odgovora.

Napulj, 5. junija. b. Danes sta prispela v Napulj italijanski kralj in kraljica s princji. Po prihodu kraljevskega vlaka je prišel v Napulj tudi nemški maršal von Blomberg, ki se je nastanil v hotelu »Excelsior«. Popoldne je bila velika parada zgodovinskih viteških noš in sprevid srednjeveških vojaških formacij. Veliki paradji so prisostvovali kralj s kraljico, prestolonaslednik Umberto, drugi princ kraljevskega doma, maršal Blomberg, Mussolini ter veliko število drugih odličnikov. Jutri bo maršal Blomberg napravil izlet v okolico Napulja — pojutrišnjem pa bo prisostvoval veliki pomorski paradi pri Gaeti.

Rim, 5. jun. c. V Rimu potrjujejo, da je resnična Hayasova vest, da med bivanjem maršala von Blomberga ni bila podpisana nobena vojaška pogodba. Os Rim—Berlin ne rabi nobenih vojaških dopolnil.

Sicer je Gayda objavil članek o neki vojaški zvezi med obema državama, toda vladni krogi izjavljajo, da je Gayda povedal nekaj, kar ve le sam, vlado pa to ne zanima.

Madjarški regent dobi kraljevske pravice

Budimpešta, 5. jun. AA. Havas: Ministrski svet je večerj zadnjič razpravljal o spremembah v zakonu o regentstvu. Regent dobi pravico veta, kakor jo je imel pred vojno kralj. Lahko odkloni vse zakone, ki bi jih izglasoval parlament. V zakonu se govori tudi o nasledstvu. Regent bo sestavil listo treh ministrov in med njimi lahko parlament izbere naslednika. Parlament pa bo izbral 100 članov iz obeh zbornic, ki tudi lahko sestavijo listo treh kandidatov. Nazadnje bosta obe zbornici na tajni seji izbrali kandidata iz obeh list.

Predsednik Poljske

6. junija v Bukarešti

Dne 26. junija obišče kralj Karol Varšavo

Varšava, 5. junija. AA. (Pat) Izšel je uradni spored obiska predsednika poljske republike Moscickega v Bukarešti.

Predsednik se odpelje iz Varšave 6. junija v spremstvu zunanjega ministra Becka, šefa protokola kralja Karola, šefa vojaškega doma predsedstva republike in svojega adjutanta. Na romunski meji bo visoke goste pozdravilo posebno romunsko odposlanstvo z romunskim zunanjim ministrom, generalom Todorescom in adjutantom kralja Karola na čelu. Na postaji v Bukarešti bo predsednika poljske republike pozdravil kralj Karol v družbi prestolonaslednika Mihaela z g. Tatarescom, predsednikom romunske vlade, člani vlade, predsednikom poslanske zbornice in senata, diplomatskim zbo-

fom in nadzorniki vojske. Predsednik republike bo 7. junija skupaj s kraljem Karolom in prestolonaslednikom Mihaelom prisostvoval veliki reviji čet. 8. junija bo intimna večerja na kraljevem dvoru, ki jo priredi kralj Karol. Razen prestolonaslednika Mihaela bodo na večerji poljski zunanji minister Beck, predsednik vlade Tataresco, zunanji minister Tatarascu in general Sali. 9. junija priredi predsednik poljske republike na poljskem poslanstvu kosilo na čast romunskemu kralju. Na vožnji v Sinajo bo predsednik poljske republike obiskal kraljico mater-Marjijo. 10. junija se vrne predsednik poljske republike v Varšavo. Dne 26. junija mu vrne kralj Karol obiskal v Varšavi.

Rim odločno zanika vojaško zvezo z Nemčijo

Rim, 5. junija. AA. (Havas) Italijanska vlada ponovno potrjuje, da ni pričakovati podpisa vojaške zveze za bivanje feldmaršala v. Blomberga v Italiji. Dalje pripominjajo, da os Berlin—Rim vsekako računa z rahlim vojaškim sodelovanjem, vendar pa to sodelovanje ni nobena zveza.

Okrog blokade Španije

Težavna pogajanja med velesilami

London, 5. junija. b. »Times« tolmači v uvodniku stanje kontrolnega vprašanja v španskih vodah in ugotavlja, da štiri nadzorne velesile trenutno proučujejo angleški predlog. Vsekakor bi bilo preveč pričakovati, da bodo velesile sprejele te predloge v sedanji obliki, vsled česar bo potrebna izmenjava misli med Londonom, Berlinom, Parizom in Rimom. Vsekakor bo to trajalo dalje časa, kakor hitro pa se bo dosegel sporazum glede britanskega predloga, se bo le ta poslal nevtralnemu odboru, v katerem je zastopanih 27 držav. Ko bo pododbor končal svoje delo, bodo predlogi izročeni na sprejem tudi obema vojskujočima se strankama v Španiji. Povsem jasno je, da bo takšno postopanje zelo dolgotrajno, toda ker se pokazuje na vseh straneh dobra volja, ne bo potrebno, da kontrolni obroč okrog Španije za dalj časa popusti.

nam še noben resen Srb, ki pozna v zgodovini edinstveno junaštvo srbske vojske in ga spoštuje nad vse, zaslug za ustanovitev Jugoslavije ni odrekel. Radi te klečepazne miselnosti je tisti del Slovencev, ki je vedno obrnjen proti celotnemu narodu, ob proslavi majniške deklaracije molčal, ali pa se je obnašal še bolj grdo. Toda ta del je hvala Bogu v taki manjšini, da mi njemu na ljubo pač ne bomo izpremenili našega naziranja o državi. Tudi naprej se bomo še smatrali za državo tvoreči in državotvoren narod, ki mora v tej državi najti polno zaščito, kakor k njenemu obstoju prispeva z vsemi močmi. Do dna duše smo namreč prepričani, da bi brez Slovencev Jugoslavija ne nastala in da brez Slovencev ne more obstati.

Nemški odgovor ugoden

Berlin, 5. jun. c. Nemška vlada je že poslala odgovor na angleške predloge. Odgovor nemške vlade ni odklonilen in angleška vlada ga sedaj proučuje. Tudi odgovor francoske vlade je ugoden. Ribbentrop je prišel v Berlin z letalom in bo v ponedeljek potoval nazaj v London.

Rim, 5. junija. AA. (Havas) Italijanski odgovor na britanske predloge za povečanje nadzorstva v španskih vodah pojde v London takoj, ko bo Nemčija objavila sporočilo o svojem odgovoru. Po prvotnem optimizmu se zdi, da je zdaj zavladala neka malodušnost glede končnega uspeha pravkaršnih razgovorov. Italijanski listi prišajo članke pod naslovi kakor »Boljševiški boj-kot« i. sl. ter pravijo, da stremi Moskva po tem,

Nemčijo svare pred kulturnim bojem

Vatikan se ni uklonil in mirno čaka

Dunaj, 5. junija. b. Rimski dopisnik »Reichspost« poroča, da je prvič v zgodovini bila nemška vlada z neecerkvene strani neke velesile opozorjena, da v svojem sporu z Vatikanom ne gre do skrajnosti. Vatikan sam je pripravljen storiti vse, da omogoči Nemčiji povratek k razumni politiki. Zaradi tega tudi msgr. Orsenigo ni odpotoval v Rim, da se to ne bi napačno tolmačilo. Popolnoma netočno pa je mnenje, da bi sveta stolica mogla poklicati na odgovornost čikaškega kardinala Mundeleina, ker le ta ni govoril o verski dogmatiki niti kot dostojanstvenik katoliške cerkve, temveč kot ameriški državljani svojo ljudstvo. Vatikan nima niti pravice, niti možnosti cenzurirati mnenje svojih vernikov in čeprav je to mnenje izrazil škof, ako ne gre za verska in moralna cerkvena vprašanja. Bela vatikanska knjiga o kulturni borbi v Nemčiji je izdelana do vseh podrobnosti, vendar pa do nadaljnjega ne bo objavljena.

Berlin, 5. junija. b. Dopisnik »United Press« poroča, da je že prispel vatikanski odgovor na zadnjo nemško noto zaradi govora čikaškega kardinala Mundeleina. Govori se, da je vatikanska nota sploš-

nega značaja. Iz te note se vidi, da sveta stolica ni sprejela in tudi ne namerava sprejeti svojega dosedanjega stališča ter da ne bo storila nobenega koraka proti kardinalu Mundeleinu zaradi njegove kritike proti režimu v Nemčiji in samemu kanclerju Hitlerju. Nemški uradni krogi so izredno rezervirani in nočejo o odgovoru Vatikana dati nobene izjave. Trdi se, da nemška vlada ni pričakovala tako jasnega negativnega odgovora svete stolice.

Berlin, 5. junija. b. V Rim je odpotovala delegacija katoliških cerkvenih dostojanstvenikov, in sicer nadškof breslavski, kardinal Baltram, kölnski nadškof Schultess, berlinski škof prof. Preissing ter še trije drugi dostojanstveniki, ki so obenem člani preiskovalnega odbora, ki imajo po nalogu Vatikana dolžnost, da proučijo stanje katoliškega klera v Nemčiji. S to delegacijo bi moral odpotovati v Rim tudi papeški nuncij v Berlinu msgr. Orsenigo, vendar pa je njegova pot odgodena na nedoločen čas, ker Vatikan noče v Nemčiji načeti nobenih diplomatskih pogajanj.

Slovenci v rdeči mednarodni brigadi v Španiji

Skozi roke boljševiškega generala Kleberja
Albacete - zbirališče mednarodnih prostovoljcev

Albacete je danes sedež sovjetskega generalnega štaba in zbirališče takojmenovane mednarodne brigade, to je armade inozemskih prostovoljcev, ki so prišli na pomoč boljševiški vladi v Španiji. Albacete ima za to sijajno lego. Je kakšnih 100 km oddaljeno od baskovske fronte, 240 km od Madrida, 250 km od Valencije, kjer je sedaj sedež rdeče vlade. Alicante, ki je veliko pristaniško mesto, je v vlakom in po lepi betonirani avtomobilski cesti iz Albacete lahko dosegljivo v najkrajšem času.

Mesec dni po rdeči zasedbi je madridska vlada poslala v Albacete bivšega ministrskega predsednika Martineza Barriosu ter ga pooblastila, naj skupaj z guvernerjem de Vego pripravi vse potrebno, da bo Albacete postalo osrednje zbirališče prihajajočih prostovoljcev. Tako je to mesto, kjer takorekoč nikdar tujcev ni bilo, kamor so prihajali samo redki turisti in ljubitelji spominov na domovino Don Quijota v pokrajini »La Mancha«, katere prestolno mesto je ravno Albacete.

Prvi rdeči prostovoljci - Nemci

Prvi inozemci, ki so vkorakali v Albacete, so bili — Nemci. Vzbudili so kajpada veliko pozornost. Bilo jih je veliko in so celi dve uri korakali skozi mesto v stadion za bikoborbe in v samostan nasproti glavnemu kolodvoru, kjer so bili nastanjeni. Večidel protihitlerjevi, ki so iz Nemčije pobegnili in so v državljanski vojni iskali zaposlitve. Saj je rdeča vlada objubilna sijajne plače. V oskrbo in še 50 pezet (500 din) na teden. V stadionu za bikoborbe je bila urejena poljska kuhinja. Revolucionarni odbor je tudi mene odredil, da služim za tolmača ter dal dovoljenje, da so se Nemci smeli zbirati v moji kavarni, ker govorim nemški. Tako sem prišel z njimi v stik in sem zvedel za večih zares čudne vzroke, ki so te ljudi gnali v Španijo in ravno v vrste rdeče armade. O kakšnem navdušenju za boljševiške ideale ali o kakšnem idejnem nasprotju proti takojmenovanemu fašizmu — niti sledu ni bilo. Ne rečem, par idealistov je bilo med njimi, ki jih je borba za idejo prignala v Španijo, toda ravno ti so bili tudi prvi razočarani, ko so videli, kako izgleda dežela njihovih sanj in kako izgleda v resnici »borba za proletarske ideale«. Predvsem, ko so prišli v stik z rdečimi milicami! Drugi pa so prišli po zaslužek in so seveda tudi kaj kmalu odšli, ko so namesto 50 pezet na teden prejeli le po pet! Ker so začeli mrmati, jih je poveljstvo v kratkem odredilo na najhušo fronto, na ono pri Cordovi, od koder se bržkone niso več vrnili živi. V Albaceti vsaj nismo več nikogar od njih videli.

Sovjetski poslaniki v Albaceti

Kaj kmalu pa se je preselil v Albacete sovjetski poslanik Rosenberg z velikim štabom častnikov in agitatorjev. Načelnik štaba je general Kleber, ki pa je ostal v Madridu. Častniki so bili najprej poslani v Madrid, kjer so dobili nalogo, da mesto utrde, toda kader sovjetske armade je ostal v našem mestu. Vedno so prihajali novi, odhajali v notranjost, se vračali na tla naprej. Rusi so večeidel govorili gladko španjščino ter so nosili tudi uniformo rdečih španskih častnikov.

V par tednih so ruski oficirji postali gospodarji mesta. Zasedli so posteljnino, vsaka družina je morala dati po eno posteljo, ter so organizirali bolnišnice. Če ni šlo zlepa, je šlo s silo in brez parda. Druga skupina je organizirala vojaško izvežbanje prostovoljcev. V ta namen so zasedli mestni park, kjer so bile vežbe od 5 jutraj do 5 zvečer. Vežbanje je trajalo tri tedne, nakar so bili prostovoljci odposlani na fronto. Prostovoljci so dobivali hrano, stanovanje, pet pezet na teden in tobak. Pobegniti nobeden ni smel, če so katerega na begu zasučili, je bil postavljen ob zid in vprico ostalih ustreljen. Ko je prva skupina odhajala na fronto, je jokala in je bilo žalostno gledati te jokajoče, od vseh vetrov nametane fante, ki odhajajo na smrtno fronto proti Cordovi. Brez vojaških plašev, ogrinjani samo v posteljno odejo, brez pravih čevljev, ampak samo v španskih »zapargatos«, sandalih iz ovčje kože. Prepričan sem, da nikdo od njih ni več pri življenju.

Potem so se začeli valiti semkaj prostovoljci v velikih grupah. Predvsem Italijani, Francozi in Madžari. Prihajali so večeidel iz francoskih zbirališč Rusov je bilo le zelo malo. Pač pa je prihajalo iz Rusije tem več častnikov in vadiateljev. No, in kaj je z Jugoslovani? boš vprašali.

27 Slovencev ...

V začetku novembra so prišli Jugoslovani. Bilo jih je 150. Prišli so iz zbirališča v Franciji. V sredini novembra je prišla druga skupina po isti poti. Stela je 250 moških. Prepeljale so jih francoske transportne ladje. Nekoliko jih je prihajalo pomešanih s Francozi in Italijani. Večina so to bili fantje in mošje iz hrvaških dežel, največ iz Dalmacije. Slovencev je bilo med njimi tudi nekaj. Te smo takoj prešli in ne verjamem, da mi je kateri ušel. Mogoče je, toda ne verjamem, ker smo na transporte pazili. Vseh Slovencev sem našel 27. Lahko si predstavljate, kako sem bil erčen, ko sem po 15 letih zopet slišal slovensko besedo in slovensko pesem. Revolucionarni odbor jih je takoj poslal v mojo kavarno. Pri meni so ostali celih osem dni na hrani. Med njimi je bilo nekaj idealistov, večina pa je iskala kruha in zaslužka. Takoj drugi dan sem jih odpeljal vse na pokopališče in jim pokazal prostor, kjer so bili s človeško krvjo zapisani »proletarski ideali« rdeče Španije. Pa saj so v teku svojega bivanja enkrat sami imeli priložnost videti takšen krvavi prizor. Rdeči agitatorji so jim objubilali visoke plače in — kar jih je najbolj mikalo — da bodo smeli po vojni ostati v Španiji in delati ter nemoteno služiti kruh. Našim Slovencev so kaj kmalu pošli idealci. Kako hitro! Nobeden od njih si niti daleč ni predstavljal, kaj bo tukaj našel. Toda sedaj je bilo prepozno. Čakale so jih vežbe. Potem pa smrtna fronta pri Cordovi. Ne spominjam se več krajev, iz katerih so bili doma. Samo to vem, da jih je bilo iz celjske okolice 7, med njimi eden silno nadarjen umetnik, ki je krasno igral pianino v naši kavarni in gladko govoril sedem jezikov. Rdeči so ga pobrali

nekje v Belgiji, kjer baje njegova družina prebiva. Iz Ljubljane je bil samo eden med njimi. Iz Jesenice tudi eden. Dva iz Trbovelj, kjer sem tudi jaz doma. Tisti pianist je v štirih dneh že nekam izginil. Če je bil ubit, ne vem. Morda pa je pobegnil. Želim, da se mu je beg posrečil. Škoda bi bilo tako nadarjenega fanta. Posebno, odkar si je glavo ohladil v Albaceti. Poslovilni večer smo slavili tudi v moji kavarni. In kako tudi ne. Vsakemu smo darovali majhen zabojček s steklenico vina, nekaj cigaretami in sadjem. Drugo jutro smo jih epremljali pri odhodu. Niso šli proti Cordovi, ampak na fronto pri Toledu. Ubogi fantje iz lepe Slovenije, moji bratje, kako rad bi vse bil poslal nazaj v vašo in mojo lepo domovino, k vašim materam. Pa sem vam mogel le z roko pomahati v slovo in prekinjati zapeljivce, ki so jih izvabili semkaj, da tukaj poginejo. Prepričan sem, da so večina vsi padli v bojih. Samo dva sem pozneje še srečal. Enega v Madridu, kjer je bil tolmač pri nekem rdečem bataljonu mednarodne brigade, drugega pa v Malagi, ko je bila še rdeča. Bržkone je tudi ta poginil v bojih za Malago, ki so bili tako strašno krvavi. Ubogi zapeljanci. A prokleti, stokrat prokleti zapeljivci, ki so jih poslali semkaj umirati za Stalina. Da, za njega in za njegovo svetovno revolucijo, ki naj bi se vžgala ravno ob Španiji.

Pod italijanskim generalom

Ko je bilo prostovoljcev vedno več, se je vrhovno vodstvo odločilo dati jim posebno poveljstvo. Tako je postal poveljnik mednarodne brigade italijanski general Nicoletti. Častniki štaba generala Kleberja so imeli v rokah samo tehnično vezbanje. Z Nicolettijem se je začel še strožji režim. Prostovoljci so začeli graditi utrde okrog mesta. Zgradili so dvojne letališče in razširili ceste v notranjost dežele. Takšna strogost je vladala, pri tem pa toliko pomanjkanje hrane, da so prostovoljci nekake dne navallili na mesto samo in popolnoma izropali. Prepričan sem, da takrat v vsem mestu ni ostala več niti ena sama konzerva v vsej Albaceti. Le sreča, da niso imeli orožja v rokah. Kajti v tem primeru bi bili doživeli strašno klanje. Proti večeru so bili izgredniki ukrojeni in zaprti v bikovski areno. Trije voditelji so bili še istega večera ustreljeni. Vsak dan so prihajali novi prostovoljci, vsak dan so odhajali zopet drugi na razne fronte. Koliko jih je bilo vseh, ne morem reči, toda najmanj, kar lahko trdim, da jih je od novembra dalje pa do konca aprila 1937 šlo skozi Albacete najmanj deset tisoč. Verjetno jih je šlo mnogo več, toda nočem trditi, česar za gotovo ne vem.

Ogromni sovjetski transporti orožja se vane skozi Albacete

Alicante ni daleč od Albacete. In Alicante je postalo rusko pristanišče, kjer so ruske ladje raztovarjale orožje in vojni material, ki so ga pošiljali sovjeti rdeči Španiji na pomoč. Iz Alicante so velik del tega tovora pripeljali po železnici in po cesti v Albacete, kjer so ga po navodilih generala Kleberja razdelili na posamezne fronte. Prvo presenečenje, ki smo ga doživeli, je bil prihod ogromnih ruskih tovornih avtomobilov, večeidel oklopnih avtomobilov, in velikanskih tankov z napisom »Stalin« na pročelju motorjev. Skozi Albacete so jih v novembru in decembru 1936 zvozili 650. Toliko sem jih sam osebno našel. Koliko jih pa sploh nisem videl. Nekateri tanki so bili tako ogromni, da je v njih prostora za 26 moč oborožene posadke in imajo po dva topa in po deset strojnic.

V decembru so prihajali ruski transporti iz Alicante skoraj vsako noč. Ljudstvo ni smelo biti na ulicah, kadar so jih prevažali. Le skozi zastrta okna smo lahko gledali te pošastne sprevede. Naštel sem tudi 160 velikih topov, 50 ogromnih žarometov. Nešteto vozov je bilo pregrnjenih s plahetami, da nismo videli, kaj je bilo v njih. Stadion za bikoborbe je postal arzenal za rusko orožje. Samo najbolj zanesljivi vojski so ga smeli stražiti. Predobro se spominjam one noči, ko je naenkrat ugasnila elektrika v mestu in smo slišali skozi ure in ure volto drdranje po ulicah. Prihajal je nov sovjetski transport. Kakšnih 200 težkih in 500 lahkih avtov se je pomikalo skozi temno mesto. Vozili so topove in municijo. Koliko, ne morem reči. Tudi topničarji so bili z njimi. Naslednje jutro pa smo brali po vsem časopisju ardit napad na »one velesile, ki neprestano pošiljajo orožje nacionalistom«.

V začetku maja so prišla prva ruska letala. Cele eskadre z najboljšimi ruskimi piloti. Pripeljali so jih v Alicante, kjer so jih potem montirali in poslali na fronte. Prileteli so nad naše mesto in revolucionarni odbor je meščane celo povabil, naj si ogledajo te ogromne pite, ki so prišle na pomoč, češ, ne obupajte, saj smo močni in s temi letali bomo užgali nacionaliste! Ogromni aparati, bombniki, lovci, izvidniki. Odleteli so v elegantnem letu proti Madridu. Kaj podobnega pozneje nisem več videl.

Dunajska vremenska napoved: Večina jasnino in zelo toplo, le malo neviht. Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo jasno vreme po vsej kraljevini. Možne so krajevne nevihte.

„Zasluge“ dunajske mafije za zlom avstro-ogrske monarhije

Znano je, kako grdo se je blamiralo »Jutro« s svojim odkritjem o slovenski mafiji. Gospodje so namreč hoteli omalovaževati majako deklaracijo, s katero se je slovenski narod proglasil za samostojen narod in se pridružil Hrvatom in Srbom v borbi za skupno državo. Tej mogočni narodni volji, ki je prav za prav ustvarila našo državo, so »Jutrovi« hoteli postaviti nasproti svojo mafijo, ki da je razrušila Avstrijo. Ta mafija je odkrila debelo Berto, njeni člani so sedeli v avstrijskem in nemškem generalnem štabu, so sedeli na dvoru za eno mizo s cesarjem Francem Jozefom, imeli vpogled v vsa tajna armadna povelja avstrijske in nemške armade, bili v stalni zvezi z generalnim štabom Antantinih armad in imajo sploh glavno zaslugo, da so zmagale zapadne velesile...

Mi smo na podlagi avtentičnih informacij takoj razkrinkali velikanski švindl, ki ga je »Jutro« vprizorilo a svojo brezpomembno mafijo. Čehi so res imeli mafijo, ki je delovala proti Avstriji in ima pri osvobojevanju Češkoslovaške svoje zasluge, ki jih beleži tudi zgodovina, ker se češka mafija nikakor ne skriva. O »Jutrovi« mafiji pa zgodovina do danes ne ve ničesar in tudi ne bo zvedela, ker zgodovina te mafije ni preveč slavna. Njeno glavno delovanje je bilo osredotočeno v avstrijskem osrednjem uradu za prehrano prebivalstva za moko. Mafija je imela v rokah nakaznice za moko, ki jo je za drag denar prodajala bogatim židom, medtem ko so težko bolni slovenski, hrvaški, srbski, češki, poljski in ukrajinski vojski dobivali kruh, napravljen iz česnjevega lesa, brezovega lubja in žaganic. Včasih najpotrebnejši niso dobivali moke, pač pa so avstrijski aristokrati in znana razuzdana družba v hotelu »Bristol« poleg dvorne opere jedli najlepše kiflice in slaščice. Ta sijajni kšeft s prodajanjem nakaznic za moko za horendne cene je bil tak, da bi bili člani mafije čisto gotovo prišli pred sodišče in bi bili grdo zašiti, če ne bi bil prehitel dogodkov polom monarhije, s katerimi je tudi to patriotično delovanje mafije, ki se je pozneje bahala, da je na ta način rušila Avstrijo, z drugimi podobnimi junaštvi vred izginil pod pozornico zgodovine. Zato je razumljivo, zakaj se »Jutro« tako krčevito brani priobiti sloveča imena gospodov mafijev. Enkrat so rekli pri »Jutru«, da so ti gospodje preveč skromni, ker so delali za Jugoslavijo, ne da bi iskali kakšne koristi in ne marajo niti, da bi se njihova imena vklesala na kakšno spominsko ploščo, drugič pa, to je v »Jutrovi« številki od 2. junija, so se zatekli k izgovoru, da bi se jim pač slabo godilo, če bi se izvedelo, kakšne strašne stvari so počeli, da uničijo Avstrijo... To je seveda lažljivi. Če se javi mož, ki je videl debelo Berto, še preden je odšla na francosko fronto, dobi v Parizu gotovo spomenik zraven neznanega junaka pod slavolokom. In če bi »Jutro« hotelo izdati ime onega, ki je maršala Cadorno opozoril na napad avstro-nemške armade pri Kobariidu, bi duce tega člana slovenske mafije brez dvoma odlikoval z najvišjim italijanskim redom, tako da bi smel italijanskega kralja tikati. In s kakšnimi častmi bi obsuli tiste člane slovenske mafije, če bi za nje izvedeli, ki so generalnemu štabu antante vsak dan sproti sporočali odloke in načrte vrhovnega poveljstva centralnih držav! Mar mielite, da so »jutrovske« mafisti res tako skromni, da bi se branili tolikih in takih časti, s katerimi bi bili ovekovčeni v zgodovini človeštva, kakor je Leonidas s svojo junaško četo?

Pri tej priliki bi treba gospode, ki se sploh radi kitijo s pavovim perjem, opozoriti na neko drugo žalostno zadevo, o kateri bi bili molčali, če bi »Jutro« venomer ne pogrevalo svoje mafije. Mi smo že ugotovili, da je pripovedovanje »Jutra« o neki stalni špijažni korespondenci med dunajsko mafijo in inozemstvom preko nepozabnega pokojnega dr. Prijatelja gola izmišljotina. Dr. Prijatelj, tako izvedmo čisto avtentično, je posredoval Slovincem tajna poročila o pravem stanju na bojiščih potom neke publikacije o vojni literaturi iz Švice. Po ta poročila je prihajal nek član današnje »Jutrovske« vodstva in je doktor to uslugo delal vedno v največjem strahu, da mu voluni ne pridejo na sled. Kakršnakoli tajna poročila z Dunaja v Švico ali sploh v inozemstvo pa sploh niso

Večji učinek

Nova biološka raziskovanja so dognala, da razni glicivni slični organizmi povzročajo srbeč, tvorbo prhljaja in izpadanja las. To dejstvo se je takoj praktično uporabilo pri Trylisinu. **KER TRYLISIN VEDNO VZPOREDNO KORAKA Z VEDO.** Trylisinu je sedaj dodana posebna substanca, ki osvobojuje teme in lase teh škodljivcev, ki stalno ogrožajo Vaše lase. Trylisin je vsled tega še učinkovitejši in popolnejše biološko sredstvo, ki brani, krepi in vzdržuje Vaše lase zdrave, odstranja prhljaj in preprečuje izpadanje las.

Sovjetski general Kleber poveljnik Albacete

Velika senzacija je bila za neše mesto, ko se je popolnoma k nam preselil ves ruski generalni štab z generalom Kleberjem na čelu. Iz hotela »Grand Hotel Albacete« so pometali vse begunce in ga zasedli. Po mestu je kar zamrgoleto najlpopših avtomobilov, ki so bili na razpolago zastopnikom proletarske armade. Z generalnim štabom vred je prišla tudi truma novih vadiateljev in propagandistov, ki so začeli organizirati »propagando«. Vsi radioaparati so bili konfiscirani. V nadomestilo pa so morali meščani vsak dan k propagandnim uram, kjer so jim tolmačili ideje rdeče Španije. Tudi prostovoljci so bili porazdeljeni v posebne tečaje in so morali vsak dan po par ur poslušati slavospeve na naslov sovjetske Rusije ter se učiti »proletarski katekizem«, kjer je bilo zapisano, da je rdeča Španija prvobitnejša za osvoboditev proletariata v svetovni revoluciji. Tako pripravljene in izvežbane so jih pošiljali potem na fronte, da so lahko pridobile nauke takoj uresničili s tem, da so svoje življenje dali za s krvjo oskropljeno laž. Tudi jaz sem moral staviti svojo kavarno na razpolago za propagandne večere. Po 2500 »slušateljev« so nagneti v kavarno ter jih po tri ure peslili z govori o proletarski revoluciji o novi človeški družbi, o zarji, ki je vžela v sovjetski Rusiji in polaga svoje žarke tudi nad Španijo, in podobne oslarije. Na koncu so rjoveli himno Kominterne »Internacional«, ter dvigali pesti proti stropu.

To je Albacete, središče sovjetskega generalnega štaba in zbirališče rdeče mednarodne brigade. Ernest Jermen.

hodiša ne skozi dvorno knjižnico ne drugače, ampak je vse, kar je o tem »Jutro« pisalo, gola bajka. Pač pa je bridka resnica in nobena bajka, da je pokojni dr. Prijatelj za imenovano uslugo žel za plačilo največje nasprotovanje ravno od gospodov mafijev in vodij »Jutrove« stranke, ki je v Jugoslaviji na vse kriplje intrigirala proti njemu. To pa zato, ker je bil dr. Prijatelj odločen in cel Slovenec in je podpisal znano spomenico za avtonomijo skupaj z veliko večino naših kulturnih delavcev, česar mu »Jutrovi« niso mogli odpustiti in je bil zato v Beogradu obdožen za avstrijskanta in izdajalca jugoslovanstva! Pokojni je iskal za to zadoščenja po eodnji, a ga ni mogel dobiti. To je dr. Prijatelj tako potrl in zagrešnil, da je mogel o tej stvari govoriti le z največjim ogorčenjem ter je tudi bilo vzrok tragiki njegovih poslednjih let, ko je zaradi tega razočaranja upadala tudi njegova genialna delavnost. Zato bi bilo veliko boljše, če »Jutro« ne bi bilo nikoli vleklo na dan imena dr. Prijatelja, ki je bil zaradi svojega odločno slovenskega stališča pri mafiji takó obsojen. Vsak ve, kaj je bila tieta skrivna bol, ki je enega naših največjih slovenskih kulturnih delavcev razjedala in zato so se vsi začudili, ko so čitali, kako se sedaj »Jutrova« gospoda posaša z dr. Prijateljem, česar bi se za njegovega življenja nikoli ne upala.

»Jutro« nas tudi sprašuje, naj povemo naloge tistega gospoda Juha iz Solkana, ki nam je zaupal, da je imel nalogo zažgati arhiv mafije 1. 1918. Ta naslov »Jutro« lahko dobi pri sodišču v Ljubljani, kjer se je po vojni vršil nek proces, v katerem je bila na vrsti tudi mafija. V tem procesu so se neki gospodje bahali, kako so s kupčijo s krušnimi kartami »uničevali Avstrijo«, gošpod Juh iz Solkana pa je bil glavna priča v prid mafije in je gozbezdal pred sodnikom o kolosalnem delu te mafije, ki da je imela na Dunaju cel arhiv. Predsedniku sodišča se je čudno zdelo, kako more imeti taka tajna družba kar cel velik arhiv, ker to bi bilo pač unikum na vsem svetu. Ker je Juh povedal, da je imel nalog, da zažge arhiv mafije, da ne bi prišla v roke avstrijski policiji, ga je predsednik hudomušno vprašal, koliko časa je godel ta arhiv. G. Juh se je pogumno odrezal: »Od 8 zvečer do 2 ponoči... torej celih 6 ur, ki bi zadoščale, da bi zažgal ves arhiv dunajskega parlamenta. Če se »Jutro« samemu, ki mu je ta zadeva ušla popolnoma iz spomina, kaj takega neznanstvo neumno zdi, koliko bolj ostalemu svetu, ki se je že takrat smejal g. Juhu. Ampak ta Juh je bil glavna priča slovenske mafije, ki je tako napihovala svoje zasluge za Jugoslavijo.

Poleg debele Berte bodo torej krušne nakaznice in zažig mafijinega arhiva na Dunaju, kateremu stoji dostojno na strani samó še zažig knjižnice v Aleksandriji od strani kalifa Omarja, ostali menda edini trije neveneči listi v vencu mafijinih zaslug.

„Jutro“ v novih rokah

Notranje vojske v »Jutrovem« koncernu je sedaj vendar enkrat konec. V Ljubljani je ustanovljena zadruga »Napredni tisk« (r. z. z. o. z.). Predsednik izvršilnega odbora je dr. Franjo Lipold, odvetnik v Mariboru, član odbora pa so dr. Pave Pestotnik, profesor v pokouju, dr. Otmar Pirkmajer, podban v pokouju, dr. Marjan Zajec, odvetnik v Ljubljani in Milan Mravlje, narodni poslanec. Zanimiva so pravila te zadruge, ki določajo, da načelstvo sestoji iz predsednika, dveh podpredsednikov in 20 do 50 članov.

Videti je, da skuša »napredni tabore« na ta način doseči enotnost pri vodstvu svojega tiska, ker ga dozdaj pri vodstvu »Jutra« ni bilo. Nova zadruga je bila v glavnem ustanovljena, da pokupi deleže od dedičev dr. Žerjave. Znano je namreč odklonilno stališče pokojnikovega sina Borisa Žerjava do jenerarske politike in tudi Adolf Ribnikar, nekdanji voditelj slovenskih liberalcev, se je naveličal že pred dvema letoma jenerarske politike ter skušal prevzeti vodstvo v »Jutrovem« koncernu. Po ustanovitvi te zadruge pa izgleda, da se mu je to ponesečilo, ker imajo odločilni pristaji JNS sedaj večino v tem koncernu. Dr. Kramer in njegovi so v začetku že skoraj premišljevali na ustanovitve lastnega dnevnika, na pomoč pa jim je prišlo to, da so Žerjavovi dediči zaradi nekih možitev nujno potrebovali denar, nakar jih je JNS izplačala. Najbrž bo Ribnikar v kratkem izstopil iz »Jutrovske« koncerna ter se pridružil skupini dr. Marušiča in dr. Puca. Značilno pa je, da je bivši kmetijec in narodni poslanec Milan Mravlje sedaj tudi formalno pristopil v »Jutrovo« koncern, ki ga je pred leti kot urednik »Kmetijskega lista« še srdito napadal.

Po naši zaslugi je bila javnost o sporu v »Jutrovem« koncernu obveščena o pravem času. Sedaj je ta spor vsaj začasno likvidiran, ker so razen g. Ribnikarja vsi dosedanjí delničarji »Jutra« pristopili v »Napredni tisk«. Verjetno je, da bodo novi gospodarji naprednega tiska imeli prav tako srečo kakor prejšnji. Ta sreča ima v ljudski govorici prislovico o cekinu, ki je bil vržen v zrak...

Sprememba občin

Beograd, 5. jun. m. Na predlog notranjega ministra dr. Korosca so kr. namestniki podpisali ukaz, s katerim rešujejo, da se sedež občine Pragerske prenese iz Pragerskega v Črešnjevec, nadalje, da se občina Zgor. Kungota v mariborskem okraju levi breg preimenuje v občino Gornja Sv. Kungota ter da se občina Jurovski dol v mariborskem okraju preimenuje v občino Sv. Jurij v Slov. goricah.

Osebnost

Beograd, 6. junija. m. V oddelku kontrole mer pri okrajnem načelstvu v Kruševcu je postavljen za kontrolorja mer VI. skupine Joep Zlatarič, doslej v Ljubljani. Prestavljeni so za davčne kontrolorje VII. skupine k davčni upravi v Ormožu Janko Rozman, doslej v Radovljici, v Brežice Janko Rožaj, doslej v Radovljici, v Radovljico Franc Andrejčič, doslej v Brežicah. Prestavljen je Vinko Jereb, finančni pristav VII. skupine iz donavškega finančnega ravateljstva v dravsko finančno ravateljstvo v Ljubljani. Prestavljeni so poštni uradniki: Terezija Rudolf iz Ljubljane I. v Ljubljano V.; Pavla Zabukovec iz Ljubljane I. v Ljubljano VI.; Olga Gavrilović iz Radovljice v Ljubljano I. Vpokojni so: Franc Irgolj, Ljubljana I., Karel Doberšek, Ljubljana I., Martin Mlakar, Ljubljana II., Stefanija Sibovek, Ljubljana I., Ignac Pečar, Rogaska.

Tenis

Zagreb, 5. junija, b. Jugoslavija: Južna Afrika 2 : 1. Kirbi-Parkerson : Mitich-Kukuljevič 6 : 2. 6 : 3, 6 : 2. Gledalcev čez 2500.

Fran Radešček:

Odmev majske deklaracije v emigraciji

Da je »jugoslovenskim unitarcim«² majska deklaracija še danes, po dvajsetih letih, trn v peti, je glede

iz za svetovne vojne povsem razumljivo. Manj razumljivo je seveda, da skušajo omalovaževati neizbrisen pomen majske deklaracije tudi tisti »narodni«³ krogi, ki so pri njenem nastanku kolikor toliko sodelovali, ne da bi kedaj brez tuje moči odločilno vplivali na usodo svojega naroda. Takli izkoreninjenici, ki na račun narodne kože mešetarijo za oblast nad ogromno večino naroda, ki hoče živeti svoje življenje, nimajo nikoli ne svoje ne narodne volje, ampak poznajo le voljo tistega, ki mu služijo.

Da bomo pravilno doumeli globok pomen majske deklaracije, je treba imeti pred očmi nepopustljivo napetost za časa vojne med vlado kraljevine Srbije in Jugoslovenskim odborom. Prav za prav je Jugoslovanski odbor predstavljaval in mu dajal smernice le njen predsednik dr. Trumbić z nekaterimi ožimi njegovimi soimšljeniki. Srbska vlada je namreč pravočasno poskrbela, da v Jugoslovenskem odboru ni mogla priti do polne veljave tista enotna politična usmerjenost, kakršno so imeli n. pr. Čehi pod vodstvom dr. T. Masaryka. Zato je dr. Trumbić moral delati povsem samostojno in neodvisno, hkrati pa previdno in smiselno, da ne škoduje skupni stvari pri propagiranju jugoslovanske ideje zedinjenja. (Saj so ga proglašali celo za avstrijskega plačanca.) Po vsem tem Jugoslovanski odbor ni mogel dosegati nikakih pravih uspehov, zlasti ne v diplomatskih krogih, kjer je Srbija imela svoje stalne in ustaljene zastopnike. V teh krogih so dr. Trumbića odpirali, češ saj nima nobene legitimacije, da koga zastopa, kvečjemu sebe kot splitskega advokata. Celo med Slovenci in med njimi tudi člani Jugoslovanskega odbora so bili taki, ki so mu odrekali pravico govoriti in nastopati v imenu Slovencev, češ on vodi hrvatsko politiko.

V februarju 1916. so odšli v zavezniške države predsednik vlade Pašić in številno spremstvo, da osebno propagirajo idejo zedinjenja v smislu srbske državne politike. Intervjuji, izjave, govori, zdravice so se vrstili v Parizu, Londonu, Petrogradu, Moskvi in v Odesi. Vse te enunciacije so podkrepjevali še poslaniki Vesnić v Parizu, Spalajković v Petrogradu in J. Jovanović v Londonu. Osnovna črta vseh teh izjav je označevala »zedinjenje v eno domovino (Veliko Srbijo)«⁴ vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so en narod z istimi tradicijami, z istim (!) jezikom in z enakimi težnjami.

V marcu mesecu istega leta je bil Pašić tudi v Rimu in dajal intervjuje italijanskim, londonskim in pariškim listom. Naj navedenem le nekatere najznačilnejše naslove iz pariških listov. Pariški »La France«⁵ (29. marca 1916) se pod naslovom »Velika Srbija«⁶ zavzema za koridor s Češkoslovaško (pozneje si je Pašić premislil in je na mirovni konferenci v Parizu gladko odbil tako kombinacijo, boječ se, da ne bi češkoslovaška republika postala preveč privlačna za obmejne Jugoslovane). »Courrier du Centre«⁷ (26. marca) pozdravlja Veliko Srbijo pod naslovom »Francija in Srbija«. »Action Française«⁸ (22. marca) govori o »obnovljeni in povečani Srbiji«. »La Lanterne«⁹ (26. marca) pozna samo srbski narod. Prav tako

tudi angleško in rusko časopisje v marcu in aprilu govori izključno samo o Srbiji in o njeni vlogi v bodočnosti. Le tu in tam kak večji list mimogrede omeni Hrvate, še manj pa Slovence. O hrvatski in slovenski narodni samobitnosti pa je v tistih pomembnih turnejah vladal popoln molk v zavezniškem tisku.

Da se pripravljala majska deklaracija v dunajskem parlamentu, je srbska vlada bila točno obveščena. Ker bi bil dr. Trumbić s svojimi pristaši kot predsednik Jugoslovanskega odbora mogel uporabiti majske deklaracije za svojo legitimacijo proti politiki srbske vlade, je le-ta na vsak način skušala to preprečiti, hkrati pa pomen majske deklaracije v zavezniških državah karmočiti zabrisati. »Splitski advokat«¹⁰ je nenadoma prišel do veljave kot predsednik Jugoslovanskega odbora in legitimni zastopnik južnih Slovanov iz Avstro-Ogrske. Ves odbor je bil brzoglavno poklican na Krf, prišlo pa jih je menda samo sedem, in sicer so se izkrcali na Krfu okrog 30. maja 1917. Z njimi je prišel tudi rajni Stojan Protič, ki je bil kmalu nato poklican v avdienco k prestolonasledniku, zakaj že 10. junija je Pašićeva vlada, koalicija vseh strank, odstopila in je potem Pašić sestavil čisto radikalski kabinet. Seveda je vlada odstopila predvsem zaradi znanega solunskega procesa, ker so se Davidović, Marinković in Drašković uprli proti temu, da bi se solunski proces razčistil do konca.

Toda kljub ostri borbi med radikali in opozicijskimi strankami glede na izreden pomen tega procesa za nekatere tedanje srbske stranke, je Jugoslovanski odbor (recte dr. Trumbić) nalletel na kompaktno voljo vseh srbskih na Krfu v skupščini zastopanih strank, ki so zahtevale centralistično urejeno Veliko Srbijo.

Da je prišlo do kompromisa, zakaj tudi dr. Trumbić je bil neuklonljiv, so morale popustiti tudi sile, ki so stale izza srbskih strank. Tako je Krfška deklaracija, ki bi imela neposredno slediti majske deklaraciji, bila podpisana šele 17. junija 1917.

Dejstvo je, da bi brez majske deklaracije nikoli ne bilo niti krfške deklaracije.

Dr. Trumbić je pozneje v »Bulletin yugoslave«¹¹ tolmačil krfsko deklaracijo v decentralističnem smislu in se v glavnem skliceval na ustavodajno skupščino, ki naj bi — po besedilu deklaracije — s kvalificirano večino rešila vse sporne točke. Pašić pa je pobijal v svojih izjavah časnikom dr. Trumbićevo mnenje in v smislu krfške deklaracije naglašal, da država Srbov, Hrvatov in Slovencev more biti le centralistično urejena kraljevina.

Krfška deklaracija je uspela v toliko, da je majske deklaraciji preprečila dostop v diplomatske kroge in ji izpodnesla pomen tudi v zavezniškem časopisju.

Končno naj pripomnim tudi to, da je srbska vlada, preden je prišlo do majske deklaracije, nameravala vse južnoslovenske kraje, ki bi jih zavzela njena vojska, prosto anektirati in v njih vpeljati vsaj za tri leta popolnoma vojaški režim, češ da bi tako ti kraji imeli priložnost se prej privaditi na svobodo, kakor se je izrazil Ljuba Nešić, takratni šef jugoslovanskega odseka v zunanjem ministrstvu, ko sva na Krfu govorila o tem.

Da do tega ni prišlo, mislim, da je tudi za sluga majske deklaracije.

Sicer navaja Franjo Supilo v »Gazzetta del Popolo«¹² z dne 1. sept. 1917, da je zlom caristične Rusije, zlasti sv. Sinoda, spravljal na površje krfsko deklaracijo in prisilil srbsko državno politiko, da je popustila v svojih pravoslavni in velesrbskih težnjah šele po skoraj treh letih vojne. Toda ko bi ne bilo majske deklaracije, bi velesrbska ideja imela proti sebi le neko mešanico nejasnih ideologij o jugoslovanstvu, medtem ko je v majske deklaraciji legitimno in mogočno formulirana enotna koncepcija volje zedinjenja v jugoslovanskem duhu, pri čemer je polno upoštevano tudi hrvatsko državno pravo, ki ga krfška deklaracija iz razumljivih razlogov sploh ne omenja.

Spičjo vseh teh dejstev je majska deklaracija naša najznamenitejša »magna carta«¹³ v smislu svobodnih narodov in svobodni demokratični državni skupnosti in ima svoj velik pomen tudi za bodočnost.

»Pod Srbijom nipošto, nego sa Srbijom,«¹⁴ tako je vzkliknil dr. Trumbić že 1. 1914. v Nišu in je za njim ponovil v Londonu Franjo Supilo v septembru 1917.

In prav bi bilo, da bi ta vzklik vsi pravi Jugoslovani imeli vedno pred očmi.

Tabor fantov in mož v Celju

v dnevih 27. do 29. junija 1937.

Predpriprave za naš manifestacijski tabor so v polnem teku. Posamezni odseki izredno marljivo delujejo in z isto vnemo delujejo tudi požrtvovalni župnijski pripravljalni odbori. Po prijavah, ki so pričele prihajati iz raznih župnij, je videti, da se slovenski fantje in možje z navdušenjem pripravljajo na prireditev, pri kateri bodo po mnogih letih zopet lahko skupno in javno manifestirali za svoje katoliško in slovensko prepričanje, ki ga tudi preganjanje in nasilstvo nista mogla streliti. Ne veselijo pa se svojega nastopa le naši možje in fantje, ves pošten naš narod se raduje nad delavnostjo, vztrajnostjo in neklonljivostjo duha naše mladine. Zato bo tabor v Celju mogočen izraz čustev vsega slovenskega naroda in obenem bodrilo, ki bo odjeknilo v srcih vseh: naprej po začrtani poti!

Župnijske pripravljalne odbore nujno prosimo, naj nam takoj sporočijo vsaj približno število udeležencev tabora, ker bomo pričeli razpošiljati legitimacije in taborne znake. Pripominjamo, da uživajo ugodnost polovične vožnje samo posetniki legitimacij. Cena legitimacije je 2 Din in prav toliko bodo stali tudi taborni znaki.

Pri skupni sv. maši se bodo pele tele pesmi: »Kraljevo znamenje križ stoji«, »Lepa si, lepa, roža Marija«, »Presveto Sree, slavo naj poje ti srce«, »Ti, o Marija« in »Povsod Bogac«. Te pesmi naj cerkveni moški zbori in fantje fantovskih odsekov pridno vežbajo. Poleg teh pesmi naj se fantje dobro naučijo tudi »Himne slovenskih fantov«, ki se bo na taboru večkrat pela.

Odbore tudi prosimo, da povabijo na celjski tabor godbe naših prosvetnih in drugih društev. Udeležbo godbe nam blagovolite predhodno javiti.

Fantje, ki ne bodo nastopili v krogih, naj si po možnosti preskrbe narodno nošo. Poleg novega kroja bo pestrost narodnih noš največ pripomogla k veličastnosti našega nastopa.

Fantje-kolesarji naj pridejo na tabor z okrašenimi kolesi.

Po vse informacije in navodila naj se župnijski pripravljalni odbori obračajo na naslov: Podzveza fantovskih odsekov v Celju, Cankarjeva ulica 4. Pripravljalni odbor.

Dve ženi - dva svetova

— dobrega
**SCHICHTOVEGA
MILA
„JELEN“**

ne more nihče več
pogrešati, kdor je
le enkrat spoznal to
čisto in izdatno milo!

Prizori z veličastne deklaracijske proslave v prestolnici Slovenije

Slika na levi zgoraj: Po sprejemu na Marijinem trgu spremlja množica dr. Antona Korošca v Union. — Slika na levi spodaj: V veliki dvorani Uniona med proslavo 20 letnice majniške deklaracije. Slika na desni: Po zborovanju v dvorani pozdravlja pred Unionom dr. Korošca več tisočglava množica.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 6. junija (3. pobinkoština nedelja). Norbert, škof; Bertrand, škof.
Ponedeljek, 7. junija. Robert, opat; Baptista Varom, devica.

Novi grobovi

† V Malem Taboru ob Sodli pri Rogaški Slatini je umrl dne 4. t. m. v 80. letu svoje starosti gospod Albert pl. Klemen, posestnik, sloveči urar in zlatar zdravilišča Rogaške Slatine. — Pokojnik je bil v svojem poklicu izredno vztrajno marljiv in vreden, dober katoličan in zaveden narodnjak. — Pokopali ga bodo v nedeljo ob 3. uri popoldne. Naj mu sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Poročil se je včeraj popoldne v frančiškanski cerkvi v Ljubljani g. Jelko Rant, obratovodja tovarne Peko v Trzinu z gđ. Anico Kostanjevec z Vič. Poročal je ženov stric g. provincial dr. p. Gvido Rant. Novorojenčema želimo veliko sreče in božjega blagoslova.

Modna revija

— Spored birmovanja v lavantinski škofiji se za dekanijo Marenberg spremeni v toliko, da bo sv. birma v Brezno ob Dravi dne 30. junija pri Sv. Ožbaltu ob Dravi dne 1. julija in na Kapli dne 2. julija t. l. — Ordinarij.

— XIV. romanje na sv. Višarje bo letos 31. julija in 1. avgusta. Prosvetna zveza, ki leto za leto organizira priljubljeno romanje na najvišjo slovensko božjo pot, v ljudo vabi tudi društva, krožke in odeske ter pevske zbornice, da se udeležijo tega romanja. Kdor je doživel večerno procesijo na sv. Višarju ob lepem vremenu in užival nepopisljivo lep razgled ter prisluhnil slovenskim romarskim pesmim, ki je donela v višini 1.800 m, ta z nova in z nova zagradi za romarsko palico in pohiti k višarski Materi božji. Odhod romarskega vlaka je določen v soboto, 31. julija zjutraj ob 7.30, prihod nazaj je določen na nedeljo 1. avgusta do 6 zvečer, da imajo oni, ki se priključijo romanju z Dolenjske ali notranjske, zvezo z vlaki. Od vseh postaj do Ljubljane bo veljala polovična vozovnica. Stroški od Ljubljane tja in nazaj s prolaznico znašajo Din 80. Tisti, ki se priključijo romarskemu vlaku na Jesenicah plačajo Din 50, kdor pa potuje z rezijske vozovnice pa plača 45 Din. Častito duhovščino prosimo, da blagovoli opozoriti na to romanje svoje vernike, katerim je dana prilika, da izvršijo svoje zaobljube. Priglasje sprejema Prosvetna zveza v Ljubljani do 1. julija. Treba je navesti popolno ime in priimek, ime očetovo, rojstno leto, pristojnost občine in bivališče in tisti, ki nimajo nobene izkaznice s slikami, naj pošljejo tudi sliko. Kot veljavne izkaznice veljajo: potni list, uradniške legitimacije, legitimacije Planinskega društva.

NOVOSTI
MODNIH TKANIN

— V Salezijanski dijaški konvikt na Rakovniku v Ljubljani se sprejemajo dijaki nižjih in višjih srednjih šol. Izjemoma se sprejemajo letos tudi učenci za 1. razred meščanske šole. Ne sprejemajo se pa učenci za ostale razrede meščanskih šol ali za osnovne šole. Tudi se ne sprejemajo dijaki, kateri bi bili preveč šibkega zdravja, in taki, ki so bili iz drugih šolskih ali vzgojnih zavodov izključeni, ali ki so primorani radi šolskega neuspeha razred ponavljati. V zavodu se vzgaja po don Boskovem načinu. Ob ljubeznivi prisotnosti predstojnikov se giblje mladina, da raste v naravno in nadnaravno zrelost. Skupne instrukcije so brezplačne. Goji se petje, pridnim dijakom je dana možnost, da se uče na gosli, klavir in harmoniji. Letna oskrbovalnina, ki je preračunana na 4000, Din se lahko odplačuje v mesečnih obrokih in se po dogovoru znižuje za zares revnim in v vsakem oziru vzornim dečkom. Posebni stroški za šolske in druge potrebe se se zaračunajo po dejanskih izdatkih. Pri vpisovanju se položi kavgica Din 200, ki se pri letnem obračunu vstaje. Ob vstopu v zavod se plača za vpisnino, kurjavo, razsvetljavo, pranje, posteljnino itd. 300 din. Natančnejša navodila so na razpolago pri vodstvu salezij, zavoda na Rakovniku v Ljubljani.

Otvoritev gostilne pri Ručigaju na Dobnem bo danes.

Za dobro jed in pijačo je poskrbljeno. Pri otvoritvi sodeluje slavna menaška godba. Za cenjeni obisk se vrnjudo priporoča

STANKO RUČIGAJ

— Cene premogu. Vljudo obveščamo vse cenj. odjemalce, da so trgovci s kurivom zaradi ponovnih povišanj javnih dajatev primorani povišati prodajne cene vseh vrst premoga. Ti poviški so v prometnem davku Din 1.85, pri dovladilni taksi na železnici Din 1.— in najnovejša obremenitev za bratovsko skladišnico Din 2.70, skupaj torej Din 5.05 na tono. Zaradi tega se od ponedeljka, dne 7. junija dalje zviša cena premogu pri vseh vrstah za 5 Din pri toni, kar naj p. n. odjemalci blagovilo vzeti na znanje. Sekcija trgovcev s kurivom združenja trgovcev.

— Na uršulinski realni gimnazij v Ljubljani bo vpisovanje za I. gimnazijski razred 21. in 22. junija od 8. do 12. ure v direktorjevi pisarni. Sprejemajo se učenke, ki so bile rojene v letih 1925, 1926 in 1927. Vsaka naj k vpisu prinese prošnjo, kolkovano z 10 dinarskim kolkom, krstni list in letošnji izkaz. Učenke, ki so v šolskem letu 1936/37 poselele 5. razred ali meščansko šolo, morajo imeti tudi izkaz 4. razreda. Izven Ljubljane stanujoče deklice lahko pošljejo prošnjo z navedenimi prilogi tudi po pošti najkasneje do 22. junija. Sprejemni izpit se bo vršil 23. in 24. junija. V uršulinski gimnazij se sprejemajo gojenke, ki stanujejo v tukajšnjem zavodu, in učenke, stanujoče v mestu. Celoletna oskrbovalnina za gojenke znaša 5500 dinarjev. Točnejša navodila glede sprejema v internat in prospekt dobe starši v uršulinskem samostanu.

— Prva letošnja skupina 35 ameriških rojakov prispe v Ljubljano 9. junija ob tritretih na devet zjutraj. Izletniki so se vkrcali 2. junija v New

Yorku na največji in najhitrejši parnik sveta »Normandie«, lasti Francoske linije. Skupino spremlja do Ljubljane znani zastopnik v New Yorku g. Leo Zakrajšek.

— Mednarodna katoliška zveza za socialno delovanje, ki je pod visokim pokroviteljstvom vseh evropskih in izvenevropskih kardinalov, apostolskih nuncijs, škofov, ministrov, učenjakov in drugih odličnih osebnosti, med katerimi je vrsta velikih žena, je povabila edino jugoslovansko članico, našo socialno političarko in pisateljico Julijo Pajman, da na mednarodnem kongresu, ki bo v Parizu v dneh od 11. do 13. julija (ob priliki mednarodne pariške razstave), poroča o socialnem delovanju v Jugoslaviji. Prosimo torej vse karitativne in socialne ustanove, da čimprej pošljejo svoja poročila na naslov: Julija Pajman, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 4-1.

— Udeležite se avtobusnih izletov! Avtobusni izlet v Salzkammergut od 26. junija do 1. julija, dva izleta v Dolomite, prvi od 3.—8. julija in drugi od 3.—10. avgusta, izlet na Češko od 24.—30. julija ter izlet na svetovno razstavo v Pariz od 4.—18. julija. Informacije daje in prijave sprejema izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45.

— Začasna ukinitve prometa na dr. cesti Ljubljana-Kranj: Sekcija za gradnjo državne ceste Ljubljana-Kranj prične dne 8. junija 1937 preurejati dr. cesto št. 2 na delnici Ljubljana—St. Vid od km 620.878 do km 623.250. Da se za to dobo

na ljubljanskem

vzdrži vozni promet v tej smeri je od 8. 6. 1937 do nadaljnjega na osnovi čl. 66 in 67 zak. o notr. upr. v smislu § 3 navedbe bana dravske banovine o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih Sl. 1. št. 307/48 iz leta 1933 prepovedan vozni promet za vsa vozila na tej dr. cesti od stare šišenske cerkve naprej do nove mitnice. Promet se ima vršiti v tem času v tej smeri po sledečih cestah: od stare šišenske cerkve po Vodnikovici cesti, preko Dravelj in Zapuž do priključka na državno cesto pri novi mitnici — in obratno. Ta prepoved bo označena z internacionalnimi prometnimi znaki. Ker ima ta tranzitna cesta preko Dravelj in Zapuž na več mestih ostre krivine se vodniki motornih vozil in vozniki opozarjajo na posebno previdno vožnjo v smislu čl. 6 uredbe o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih.

Povsod Lutz-peči.

— Društvo slovenskih likovnih umetnikov javlja svojim članom, da je izredni občni zbor, ki bi se moral vršiti v soboto, 12. t. m., zaradi formalnih ovir odločen za nedoloten čas.

— Putnik, Ljubljana, priredi: 13. junija avtobusni izlet v Zupanovo jamo pri Grosupljem. Cena za vožnjo, kosilo in vstop v jamo 48 din. Rok za prijave do 11. junija. — Od 12.—14. junija avtobusni izlet v Benetke, Padovo, Trst, Gorico, Postojno. Cena za vožnjo, prehrano, prenočišče, potni list, vodiča v Benetkah ter vstop v Postojnsko jamo 515 din, brez vstopa v jamo 495 din. Rok za prijave do 8. junija. — Od 19. junija do 3. julija avtobusni izlet na svetovno razstavo v Parizu. Avtobus pelje preko Italije ter Švice in se vrača preko Nemčije ter Avstrije. Cena za vožnjo, prehrano, prenočišča ter kolektivni potni list 3.485 din. Rok za prijave do 20. junija.

— Ustanovitev krajevne organizacije Legije koroskih borcev v Celju. V Celju so se zbrali številni tovariši iz časov osvobodilnih bojev na Koroskem ter si ustanovili krajevno organizacijo Legije koroskih borcev. Zborovanje je poteklo v najlepšem redu ter so navzoči pazno sledili poročilu poverjenika inž. Dušana Rudolfa kakor tudi poročilo delegata Glavnega odbora Legije tovariš podpredsednika Marušiča. Ugotovilo se je, da so tovariši v Celju pripravljeni za tovariško delo, ki naj dovede do uresničitve vseh onih želja in pravic, ki jim kot

Specijalna moška moda Sport-Kmet, Aleksandrova 7

bivšim prostovoljnim borcem pripadajo. Izvoljen je bil odbor krajevne organizacije pod vodstvom inž. Rudolfa, kar nam je porok, da bo tudi krajevna organizacija v Celju stvorila nov močan člen pri delu za napredek Legije.

— Kip sv. Boštjana. V Južni Srbiji se zida na čast sv. Boštjana mala cerkva na vasi med Albanci-lazamani. Ker novega kipa sv. Boštjana ne morejo naročiti, se naprošajo dobra srca, da bi poklonila kak star kip. Tudi slika bi dobro došla. Morda bi se našel v kakšni cerkvi že zavržen kip sv. Boštjana. Malo prenovljen bi tu še dobro služil. Spoštljivo prosim na župni urad Janjevo, Kosovo polje, vardarska banovina, Viktor Zakrajšek, župnik.

— Predstojništvo uršulinskega samostana v Ljubljani vljudo javi, da bodo običajne duhovne vaje za učiteljice od 15.—19. avgusta. Številne udeležbe pričakuje predstojništvo.

— »Luskz-ekspres« v Ljubljani. Danes bo na ljubljanskem velesejmu razstavljen najlepši avtokar Jugoslavije. »Putnik« Maribor opozarja ob tej priliki, da se do ponedeljka, dne 7. t. m. sprejemajo še prijave za potovanje v Pariz od 13. do 27. junija. Informacije na velesejmu in pri »Putniku« Maribor!

— Vremenska napoved. Evropa: Visok pritisk nad južno polovico evropskega kontinenta, kjer prevladuje pretežno jasno vreme. Pritisk je nastal tudi nad severno Evropo, kjer se je začelo počasi jasneti. Vpliv depresije z Islandije se pozna na Britanskem otočju in v območju Severnega morja, kjer prevladuje oblačno in deževno vreme. Manjša depresija vlada nad severno in vzhodno Evropo z dežjem na Poljskem in v Baltiku. Jugoslavija: Jasno vreme prevladuje po vsej kraljevini, samo v dolnem Primorju in na jugu se je blažnost nekoliko povečala. Minimalna temperatura v Plevlju: 6° C, maksimalna v Mostarju 32° C. Napoved za danes: Jasno po vsej državi. Možne samo krajevne nevihte.

Rogaška Platina

— Ljudskim knjižnicam priporočamo iz naše zaloge te-le knjige po izredno nizki ceni: Jos. Debevec, Vzori in boji (15 din); Franc Jaklič, Ljudske povesti (8 din); Fr. Stelč, Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih, bogato ilustrirana knjiga, ki v nazorni besedi prikazuje umetnostne lepote naše domovine (18 din, vez. 25 din). Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg).

— Kočo na Smrekovcu je prevzela ga. Marija Kocijan in se pripravlja vsem obiskovalcem.

— Higijenski tečaj za učitelje v Makarski. Obilastni odbor protituberkulozne lige v Osijeku bo letos priredil higijenski tečaj za učitelje v Makar-

V velesejemskem tednu

se vam reklama v Slovincu

prav posebno izplača!

„Slovenec“ izide vse dni velesejma v povečani nakladi

Ste li že naročili oglas?

Kličite telefon 29-92

ski, v katerega bo sprejel največ 50 učiteljev in učiteljic. Predaval bo dr. Milan Bedenič, šef šolske poliklinike v Osijeku, dnevno po dve uri o najvažnejših medicinskih problemih, predvsem o jetiki, spolnih boleznih, poročništvu, duševni higijeni v šoli, diagnostiki otroških bolezni, končno o pasivni obrambi pred napadi iz zraka. Tečaj bo v času od 7. julija do 4. avgusta proti plačilu zneska 700 din pri uporabi skupnih ležišč. Na željo pa se lahko dobi tudi privatna stanovanja za dnevno ceno 15 din. Prehrana bo prav dobra ter si jo bodo tečajniki lahko izbrali po jedilnem listu. Prijave sprejema navedeni oblastni odbor do 25. junija 1937.

— Izredni užitek in udobnost vam nudijo izleti, ki jih prireja »Putnik« Maribor z modernimi luksuznimi avtokari: 12.—13. junija: Graz, 2 dni, 110 Din. — 13. junija: krožna vožnja v Slovenske gorice, vključeno kosilo na Kapeli, 75 din. — 13.

velesejmu

do 27. junija: Pariz, 15 dni, popolen aranžman, 3.900 din. — 20. junija: okoli Pohorja, 75 din. — 26. do 29. junija: Grossglockner, Zell am See, Salzburg, St. Wolfgang, popolen aranžman, 1000 din. — 27. do 29. junija: Postojna, Trst, Gorica, Benetke, Padova, popolen aranžman 780 Din. — 29. junija Celovec—Vrbsko jezero, 150 din. — 29. junija: Logarska dolina, 120 din. — Prijavite se takoj! Prospekti, informacije in prijave: »Putnik«, Maribor-Celje.

OTVORITEV SEZONE

DOLENJSKE TOPLICE, najučinkovitejše, radio-termalno zdravilišče za revmatizem vseh vrst, bolezni živčnega sistema, ženske bolezni itd. se otvorijo dne 1. aprila 1937.

Znižane predsezonske pavšalne cene: za 10 dni 600 Din, za 20 dni 1100 Din. Pojasnila daje uprava zdravilišča. (Nova uprava)

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 5. t. m. je objavljena »Uredba o osrednjem skladu bratovskih skladnic in rezervnih skladih glavnih bratovskih skladnic, dalje »Določanje pavšalnega prispevka glede nezgodnega zavarovanja delavcev, zaposlenih pri javnih delih«, »Pravilnik o izpombi pravilnika o stroju in poslovanju preizkuševališča za volno v Belgradu«, »Avtentično tolmačenje odstavka (2), člena 7. in odstavka (1), člena 8. uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov«, »Tolmačenje pripombe 2. k tar. post. 101. taksne tarife«, »Odločba ministrskega sveta o izpombi tar. št. 31. in 343. uvozne carinske tarife« in »Naredba bana dravske banovine o prepovedi ojnje pri vprežnih vozovih«.

Na velesejmu Lutz-peči.

— Izletnikom na Ratitovec sporočam, da v ozim vsako nedeljo in praznik zjutraj od izletniškega vlaka s postaje Sk. Loka do Železnikov in zvečer obratno. Priporoča se avtopodjetje Ješe.

Avstrijski Kajak-Verband, ki je postavil olimpijske prvake, potrjuje, da je Tschamba Fii izvrstno sredstvo proti solnčnim opeklinam. Drogerija Gregorič dr. z o. z. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

— Šolska kuhinja Nj. Vel. kraljice Marije pri Državni šolski polikliniki v Ljubljani javlja, da se vlagajo prošnje za prehrano siromašne srednješolske mladine za bodočo šolsko leto 1937/38 do 30. julija t. l. Prošnji je treba priložiti: 1. Imovinski list s točnimi podatki o zaslužku očeta, oziroma matere, velikost posestva, število neposkrbljenih in preskrbljenih otrok itd. 2. Prepis šolskega letnega izkaza. 3. Navesti, dali je že dobival hrano v šolski kuhinji, koliko časa in po kakšni ceni. 4. Ali se vozi v šolo, ali stanuje v Ljubljani. Prošnja mora dijak sam osebno predložiti.

— Duhovne vaje za gg. duhovnike bodo v Domu vaj pri sv. Jožetu v Ljubljani: 26. do 30. julija — 16. do 20. avgusta — 23. do 27. avgusta — 13. do 17. septembra — 18. do 22. oktobra. — Veak tečaj se začne prvi dan ob 6 zvečer, konča se pa zadnji dan zjutraj. Priglasiti se je treba vsaj teden prej. Veak gospod dobi lastno sobico.

Od 20 do 40%

smo znižali cene blagu. — Posebna ugodnost kopalne potrebnosti

K. Soss, Mestni trg

— Ne zamudite priložnostnega nakupa za vsa-kogar »mobilne lestve« dokler traja zaloga. 50% popusta od cenikal Justin Gustinčič, Ljubljanski velesejmu.

— Pavla Marija Kocjančič ordinira v času šolskih počitnic le od pol 8 do 13.

— Ali ste opazili, da je letos zelo mnogo ljudi zagorelih? Mi vam pa izdamo tajno, da se je potrošnja CIMEAN kreme pomnožila!

— Igre za kres. Starodavna slovenska navada, da pred praznikom sv. Janeza Krstnika in sv. Cirila in Metoda kurjore kresove po naših gričih in planinah. Ta stari slovenski običaj je treba ohraniti. Da se program kresovanja primerno izpolni (poleg pesmi in godbe), je izdal Mladi oder zbirko iger za kres pod naslovom »Ob kresu«.

Vsebuje krasne zborne igre, katerih uprizoritev ob kresovanju bo slovesno povzdignila razpoloženje kresovalcev ter poudarila tajinstveno čarobni značaj kresne noči. Zbirka (ki poleg dveh kresovalnih iger vsebuje še igre za priliko blagoslovitve kake zastave), stane 10 din in se naroča na: Mladi oder, Ljubljana, p. 196, dobi pa se tudi v vseh knjigarnah. — Društva, kresujte! Sežite po zbirki! Koder so bile te igre uprizorjene, povsod so pustile v kresovalnih globok vtis in nepazaben spomin na čaroben kresni večer!

— S kolesom tri tedne po gornji Italiji. Kdo se pridruži? Vprašati: Kešidov, Jesenice—Fužine, Gorenjsko.

— Staršem, ki žele odlikovati ob koncu šolskega leta otroke z darili trajne vrednosti, priporočamo čudovito Puškinovo »Pravljico o carju Saltanuc« v mošktrskem prevodu Otona Zupančiča. — Razkošna bibliofila izdaja slane samo 38 Din, v safian vezana 94 Din. Dalje priporočamo »Dela Otona Zupančiča« v treh krasnih zvezkih. Vse tri knjige v skupni kaseti, v platno vezani 198 Din, v polusnje 240 Din. Za dijake koristno in nadšne zanimivo »Valvasorjevo berilo« v priredbi dr. Mir-

snoči velik uspeh

ka Rupla sodi v sleherno hišo; velja v platno vezano 110 Din. Možno je plačevanje v obrokih. — Akademsko založba, Selenburgova ul. 6-1.

— I. Perdan naslednik, Ljubljana, Krekov trg 11, stara trgovina špecerije, nudi sveže blago po najnižjih dnevnih cenah. Potreba točna in solidna. Priporoča se Marija Zgonc, lastnica.

— Da boste stalno zdravi je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sočni kiselini in sl. Radenska vam obrani zdravje in mladostno svežost.

Misijonski teden v Grobljah

Spored slavnosti.

V nedeljo, 13. junija, otvoritev: ob 6 v cerkvi govor in sv. maša (kan. dr. T. Klinar), po maši otvoritev misijonske razstave pred Društvenim domom; ob 9 proslava 200 letnice kanonizacije sv. Vincencija Pavelskega: slovesna sv. maša in govor (dr. A. Zdešar C.M.); ob pol 11 prvo predvajanje misijonskega filma »Misijonarjeva oporoka«; ob 3 popoldne misijonska molitvena ura; ob 4 skioptično predvajanje »Slovenski misijonarji«; ob 7 misijonski film.

Ob delavnikih od 14. do 19. junija je vsak dan odprta misijonska razstava z misijonskim filmom in skioptičnimi predavanji. — V soboto, 19. junija ob pol 9 zveče igra na prostem: »Naša apostola«.

V nedeljo, 20. junija, misijonski kongres za vso Slovenijo: ob 9 sprejem škofov, ob 10 sv. maša na prostem, mašuje nadškof dr. A. B. Jeglič, govori belgijski nadškof dr. J. Ujčić; ob 11 slavnostno misijonsko zborovanje: Govorijo: minister dr. Krek: pomen misijonstva za človeštvo in državo, prof. J. Richter: Družba za širjenje vere in njena ustanoviteljica, prošt K. Cerin: Veliki škof Baraga nas kliče na misijonsko delo. — Nato pismeni pozdrav slov. misijonarjev in resolucije. — Popoldne ob 2 pete litanije na prostem z misijonsko posvetitvijo, nato kot zaključek igra na prostem: »Naša apostola«.

Misijonska razstava: Kdor si hoče temeljito ogledati razstavo, naj jo obišče prvo nedeljo ali pa ob delavnikih, posebno velja to za okolico in Ljubljano, ker zadnjo nedeljo bo velik naval. — Izkaznica, ki velja 3 din, velja za ves teden. Kdor si hoče ogledati samo razstavo, zanj je vstopnina 2 din.

Šolska mladina: Misijonska razstava je velike vzgojne vrednosti, zato vabimo vse šole, da si pod vodstvom svojih učiteljev ogledajo razstavo in film, ki je kot nalašč za mladino. Za šolsko mladino v skupinah je vstopnina samo 1 din.

Duhovniki imajo med misijonskim tednom v četrtek, 17. junija v Grobljah misijonsko rekreacijo, ki jo prireja Unio Cleri. Začetek ob 10 popoldne. Svojo udeležbo naj javijo do 10. junija.

Izkaznice so nujno potrebne vsakemu udeležencu misijonskih slavnosti v Grobljah. Svetujemo, da si jih nabavite vnaprej, če hočete imeti polovično vožnjo. Dobe se pri župnih uradih, pri poverjenikih Katoliških misijonov in na samostanskih portah v Ljubljani. Kdor si hoče ogledati igro »Naša apostola« v soboto, 19. junija zvečer, naj si pravočasno rezervira vstopnico. Cena za stojšče 3 din, za sedež 5 din.

Pogreb Franceta Villana

Včeraj ob 5 popoldne je bil na Črnučah pogreb pokojnega priljubljenega gostilničarja pri »Rogovilu« g. Franceta Villana. Pogreb je dožal velik priljubljenost, ki jo je užival pokojnik. V sprevedu so nesli celo vrsto vencev, žalnega spreveda pa se je udeležila velika množica prijateljev in spoštovalcev pokojnika. Poleg sorodstva, med katerim je bil tudi ban dr. Natlačen, je šla v sprevedu še cela vrsta odličnikov, kakor divizijski poveljnik general Tončič s pomočnikom brigadom generalom Dodičem, mestni župan dr. Adlešič, predsednik apelacije dr. Golia, vseuč. prof. prelat dr. Slavič, ježenski župan g. Sever, predsednik Prosvetne zveze dr. Lukman z ravnateljem Zorom, okrajni glavar dr. Maršič, predsednik Pokojninskega zavoda dr. Milavec, ravnatelj OUZ dr. Bohinjec, ravnatelj Sentvidskih zavodov dr. Breznik, tajnik JRZ Tomazin, banski inšpektor dr. Guštin, bivši poslanec Strein, predsednik Zupanske zveze Nande Novak, Umnik in drugi.

XVII. velesejem odprt

Minister za trgovino dr. Vrbanič odvarja velesejem.

Ljubljana, 5. junija.

Zilavost slovenskega gospodarstva se je danes zopet dokumentirala, ko je bil odprt sedemnajsti ljubljanski velesejem. Čeprav bi se zdelo, da po gospodarskem polomu vsega sveta v prejšnjih letih ideja velesejmov propada, vendar je ljubljanski velesejem tudi v najhujših letih v naši državi ohranil svoj položaj in sedaj, ko kaže na boljše gospodarsko konjunkturo, vnovič dokumentira pravico do svojega obstoja. Danes smo se prepričali, da je ljubljanski velesejem najtežje in najbolj resne čase preživel in da pomlajen vnovič pričinja pomagati pri obnovitvi slovenskega gospodarstva.

Stara ljubljanska šala pripoveduje, da je redno tedaj dež, kadar odpirajo velesejem. To se letos ni zgodilo, zakaj pri današnji slovesnosti je bilo najlepše vreme, enako pa tudi popoldne. Pred velesejmsko pisarno se je zbralo mnogo odličnega občinstva in raznih zastopnikov. Pokrovitelja Nj. Vel. kralja Petra II. je zastopal div. general Lazar Tonič, vlado častni predsednik velesejma, minister za trgovino in industrijo dr. Milan Vrbanič, notranjega ministra dr. Korošca ban dr. Marko Natlačen, ministra financ finančni ravnatelj dr. Sedlar, ministra za gozdove in rudnike ing. Anton Šivic, ministra za pošto in telegraf direktor dr. Vagaja, ministra za železnice ravnatelj dr. Faturo, ministra pravde predsednik apelacije dr. Golia, dalje so bili navzoči zastopnik g. škofa dr. Rožmana prošt Ignacij Nadrah, predsednik Zveze lovskih društev dr. Krejči, župani avtonomnih občin Slovenije dr. Adlešič, dr. Juvan, Mihelič in dr. Remec, rektor univerze dr. Samec, vsi ljubljanski zastopniki tujih držav, med temi generalna konzula Natali in dr. Schmidt ter konzula Minovsky in Remerand. Zbornico za TOI je zastopalo več funkcionarjev, predsednik Jelačin in podpredsednik ter predsednik obrtniškega odseka g. Ivan Ogrin, tajnik dr. I. Pless in drugi. Narodno galerijo je predstavljala pri slovesnosti njen predsednik dr. Fran Windischer.

Kmalu po 10. je zaigrala vojaška godba uvodno koračnico, na kar je spregovoril predsednik velesejma g. Bonač. Ko je g. Bonač vzkliknil Nj. vel. kralju Petru II., je vojaška godba zaigrala državno himno. Nato je po oficijelnih pozdravih naglašal, da se gospodarski položaj izboljšuje, vendar pa je potrebno, da se uredi poslovanje denarnih zavodov, ki naj zopet upravljajo svoje gospodarsko odposlanstvo in naj zopet nudijo našemu kmetu, domačemu trgovcu in podjetniku potrebne kredite. Potrebna so tudi široko zasnovana in racionalno izvajana javna dela, v čemer se že kaže bisten napredek. Letošnji pomladanski velesejem je že štirideseta velesejmska prireditelj, kar naj služi v dokaz, da je ta prireditev trdno zgrajena kot plod skupnega in solidnega dela vse slovenske javnosti. Predsednik g. Bonač je omenjal še lovsko razstavo, razstavo Zveze gospodinj, malih živali in vzorni sadni vrt, ki je na velesejmu.

Predsednik Zveze lovskih društev v Sloveniji dr. Viljem Krejči je imel nato prav lep govor o pomenu lova in lovske razstave na velesejmu. Pobjal je pomisleke, ki žive med narodom proti lovcem, ter dokazoval, da lov vabi tujce v našo deželo, da ne škoduje ne kmetu, ne živinorejcu in da lov predstavlja važen narodni dohodek. Njegova izjava iz zgodovine lova so bila prav zanimiva in tehtna.

Nato je spregovoril minister g. dr. Vrbanič, ki je izjavil: Dovoljujem si, da izrazim svoje zadovoljstvo, ker morem odpreti ljubljanski velesejem, izreklam zahvalo upravi velesejma, ker me je izvolila za častnega predsednika in me povabila k svečanosti. Pred pol ure sem prišel v vaše krasno mesto, v lepo Ljubljano, slovečo po svojem okusu in tradiciji, po žilavosti in delovni volji svojih bivalcev. Počutil sem se zelo srečnega, ko sem mogel zopet ugotoviti napredek slovenskega dela. Poznam slovensko zmoglost za organizacijo in slovenske napore. Letošnji velesejem pomenja v tem

oziru nov uspeh Slovencev. Splošne gospodarske razmere se izboljšujejo, toda tega izboljševanja ne smemo primerjati od nedelje do nedelje, temveč po daljših periodah, več let. Splošno znano je, da se gospodarstvo dviga. Naša vlada se je potrudila, da ta splošen napredek pospešuje in da s svoje strani čim več pripomore k dvigu blagostanja. Vlada je pričela reševati prav vse probleme, samo da bi poživila in okrepila naše gospodarske razmere. Tudi v prihodnje bo vlada posvetila vso pozornost gospodarskim razmeram in upam, da ne bo izostal niti v bodoče uspeh tega truda. Vlada je sklenila že mnogo mednarodnih pogodb, ki predstavljajo važen pogoj za napredek našega narodnega gospodarstva, naše zunanje in notranje trgovine.

Minister je nato čestital upravi velesejma k njenemu trudu ter nato proglasil velesejem za odprt.

Odličniki, kakor general Tonič, minister dr. Vrbanič, g. ban dr. Natlačen, župan dr. Adlešič in drugi so si ogledali ves velesejem. Zlasti jih je zanimala pregledna in slikovita lovska razstava, kjer so se zamudili dalj časa.

Ogledali so si med drugim tudi modno revijo, ki jo prireja Zveza gospodinj. Dva spretna konferenciera, namreč g. Čestnik in gđ. Slavčeva sta predstavljala razne modele in kreacije različnih ljubljanskih modnih salonov. Uspele so tudi nekatere točke varieteteja.

Kakor običajno zadnja leta, je zelo posrečena tudi razstava pohištva, v glavnem razstavljajo mižarji iz Ljubljane in iz St. Vida. Poleg lovske in mižarske razstave bo glavna privlačna točka tudi razstava modernih avtomobilov. Enako pomembna je tudi gospodinjstva razstava. Kakor vselej, kadar moramo braniti pravice slovenskega jezika, moramo tudi ob tej priliki naglasiti, da nekatere tuje tvrdke niso smatrala za potrebno, da izobesijo poleg nemških napisov še slovensko reklamo — najbrž računajo samo na nemško govoreče kupujoče občinstvo — in tudi bratje Srbi in Hrvatje, ki razstavljajo na velesejmu, nikakor nočejo svojih napisov prevesti v slovenščino. Smatramo to za veliko malomarnost, ter zahtevamo Slovenci na svojih tleh tudi nekoliko takta. Če ne bi bilo teh nevednosti, bi morali priznati, da je velesejem v vsakem oziru uspel!

Slovenski narodni tabor v Slovenjgradcu v nedeljo dne 4. julija

Vse slovenski javnosti javljamo, da bo v nedeljo, dne 4. julija v obmejnem Slovenjgradcu velik slovenski narodni tabor, združen s prošlavo 20 letnice majske deklaracije, ki ga priredi okrajna organizacija JRZ v Slovenjgradcu skupno s sosednimi okrajnimi organizacijami. Tega tabora se osebno udeleži tudi voditelj slovenskega naroda dr. Anton Korošek.

Zopet bodo zagoreli kresovi po hribih širne Savinjske, Mislinjske, Saleške in Mežiške doline v pozdrav največjemu sinu slovenskega naroda.

Da pa bo ta tabor res mogočna manifestacija slovenske misli in narodnega ponosa, vabimo k obilni udeležbi ne le prebivalstvo sosednih okrajev, ampak tudi cele naše domovine. Posebej pa še prosimo, da bi bile v obilnem številu zastopane naše lepe narodne noše, ki vsako prireditev tako silno povzdignejo. Fantje — konjeniki in kolesarji, ki boste spremljali svojega voditelja iz Smartna pri Slovenjgradcu v Slovenjgradec, pripravljajte se!

Naj ta veličastni tabor dokáže širni naši domovini, da živi ob meji rod, vreden svojih slavni prednikov, ki zna ceniti svojo osvobodeno domovino in one, ki so jo osvobodili.

Na lovski razstavi na velesejmu.

Ali so beli zobje
zares
vedno
zdravi?

Poglejte si enkrat tudi notranjo stran Vaših zob, kajti tu se tvori navadno nevarni zobni kamen ter opravlja svoje uničevalno delo. Sargov KALODONT napravi Vaše

zobe ne samo bele, temveč odpravlja tudi zobni kamen. Sargov KALODONT je edina zobna pasta v Jugoslaviji, katera vsebuje sulforicin-oleat dra Bräunlich, neštetokrat preizkušeno sredstvo proti zobnemu kamnu.

SARGOV

KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Prijetno poživilo:
Kalodont vodo
za usta! Koncentrirane sestavine,
izborna razkuževalno sredstvo,
varčno v uporabi.

Novi rektor univerze

Ljubljana, 5. junija.

Kakor je poročal včerajšnji »Slovenec«, je bil za novega rektorja slovenskega vseučilišča izvoljen odličen slovenski znanstvenik, profesor pravne fakultete dr. Rado Kušej. Prof. dr. Kušej je osebno skromen človek, vendar pa marljiv javen delavec, čigar ime uživa v slovenski javnosti že velik sloves. Novi slovenski rektor se je rodil dne 21. julija 1875 v Libuči pri Pliberku. Gimnazijo je študiral na Koroškem v St. Pavlu in v Celovcu, kjer je maturiral z odličnim uspehom. Ko je dokončal pravne študije, je l. 1900 stopil v sodno službo in je leta 1912 postal okrajni sodnik v Gradcu. Po razpadu Avstrije je bil nekaj časa sodni predstojnik v Gor. Radgoni in v Pliberku. Leta 1919 je postal sodni svetnik v Ljubljani, leta 1920 pa je postal izredni, malo pozneje pa redni profesor cerkvenega prava na ljubljanskem vseučilišču. V tem času je bil že trikrat dekan juridične fakultete.

Vse svoje življenje je bil dr. Kušej odločen in zavezan Slovenec. Kot koroški rojak si je moral poiskati v mladih službah med Nemci, vendar je tudi tam zbudil zaradi svojega izvrstnega juridičnega znanja veliko pozornost ter je bil poslan v

Bonn, kjer je študiral cerkveno pravo pri tedanji največji avtoriteti za cerkveno pravo prof. Stutzu. Leta 1908 je objavil svojo razpravo o Jožefu II. in zunanji cerkveni ustavi v notranji Avstriji. S tem si je pridobil mnogo zaslug za regulacijo notranje-avstrijskih škofij. Leta 1923 je izdal v Ljubljani ogromno delo »Cerkveno pravo«, ki je štiri leta pozneje izšlo že v drugi, razširjeni izdaji. Kritika je to delo sprejela z ugodnim priznanjem ter je naglasila, da je to delo izšlo pet let po tem, ko je bil izdan »Codex juris canonici«. Dr. Kušej je napisal tudi več razprav o zakonskem pravu ter je sam sodeloval pri izdelavi zakonov iz matermonijalnega in patronskega prava.

Dr. Kušej je osebno dober in mehak človek, pristen Korošec. Njegovi slušatelji in gojenci ga imajo radi nad vse. Več let je že podpredsednik izpraševalne komisije za pravno-zgodovinski izpit. Kakor narodu, tako je dr. Kušej zvest tudi katoliški veri. Pomembno je njegovo delo v narodno-obrambenem oziru. Pred leti je prevzel predsedstvo Cirila in Metodove družbe, pomagal je ustanoviti svoj čas društvo »Gospodarski zvon« ter živahno sodeluje še zdaj pri klubu koroških Slovencev. Ko je služboval na Koroškem, si je za slovensko stvar pridobil veliko zaslug.

Za prejšnjimi odličnimi rektorji slovenskega vseučilišča prihaja na to ugledno mesto mož enakega slovesa in splošne priljubljenosti. Dr. Kušej, ki bo dve leti vodil slovensko kulturno ustanovo in najvišje vzgajališče, želimo, da se mu posreči življenjski sen slovenske univerze, t. j. njena izpopolnitev!

Slavje 16. topničarskega polka

Ljubljana, 5. junija.

Danes je 16. topničarski polk v Ljubljani praznoval tradicionalni praznik »slavje«, kot spomin na dan 5. junija 1919 leta, ko so baterije tega polka prvič zavozile na široko Gospodarsko polje na Koroškem. Ali iz splošne priljubljenosti naše vojske, ali pa iz posebne priljubljenosti, ki si jo je ta polk s svojim idealizmom v bojih med koroško ofenzivo pridobil, naj bo s tem kakorkoli, dejstvo je, da se je k njegovemu spominskemu slavlju na dvorišču njegove kasarne zbralo toliko najodličnejšega občinstva, kakor pri malokateri tozadevni slovesnosti. Vse slavje je ob navzočnosti brigadnih generalov Dušana Dodiča in Popadiča Miloja potekalo v slavnostnem dubu, v katerega so častniki polka spretno unesli zlasti ob zakuski domače ozračje, ki ga je lepo poživila vojaška godba planinskega polka. Gospoda bana je na slavnosti zastopal g. podban dr. Majcen, škofa stolni kanonik dr. Tomaž Klinar, gospoda mestnega župana podžupan dr. Ravnihar, apelacijski sodišče dr. Ogorelec, univerzo g. prodekan dr. Lukman, železniško ravateljstvo načelnik dr. Jeglič, pošto ravateljstvo je zastopal načelnik dr. Kurbus, policijsko upravo je zastopal gospod policijski upravnik sam dr. Hacin. Poleg teh odličnih zastopnikov naše družbe so se slavja udeležili še mnogi drugi reprezentanti naših prosvetnih in gospodarskih ustanov, kakor tudi mnogi zastopniki naših organizacij in združenj.

Po običajnih obredih pri pravoslavnem, katoliškem in muslimanskem ritualu je pred strumno zbrani polk stopil njegov poveljnik in starešina vse slovesnosti g. polkovnik M. Lukane in mu v moč-

nem govoru razložil pomen današnje slavnosti. — Opisal je navado pravoslavnega kulturnega kroga, da ima vsaka hiša enkrat v letu spominsko slavnost in tako tudi vsaka vojaška edinica. Ni bolj primerne dneva za »slavje« 16. topničarskega polka, kakor je 5. junij kot spomin na zgodovinsko polje pri Gospeji Sveti na Koroškem. To polje je starodaven spomenik slovenske težnje po svobodi. Bilo je tudi priča velikih dogodkov, ko so si Slovenci še sami volili svoje vojvode. V bojih za končno svobodo je tudi 16. topničarski polk na tem polju zastavil svoje sile, da bi ta rod zopet svobodno zadihal. Kakor je takrat pokazal veliko vneto za obrambo domovine, tako ga ta vnetja še danes drži v službi kralju in domovini. — Vse polk je s predstojniki, ki so stali pred posameznimi edinicami, pozorno sledil krepkim izjavam svojega starešine, pa tudi povabljeni gostje so pazljivo spremljali odličnega častnika pri njegovem razlaganju zgodovine in dolžnosti do domovine. Ob koncu so vsi prisotni na njegov poziv vzkliknili v pozdrav vrhovnemu poveljniku naše vojske, Nj. Vel. kralju. Nato je bil mimohod vsega polka, ob katerem se je ponovno pokazala izborna organiziranost naše vojske.

Gosp. polkovnik je nato kot hišni starešina povabil vse goste v okusno okrašeno uto, kjer so bili iz rok častnikov ob pogrnenih mizah deležni tečnega prigrizka in neprijetne zabave.

— Pri zaprtju, motnja v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

Živković v Ljubljani pred 7 leti

Sedaj, ko tiek JNS poroča, da predsednik te stranke Živković obišče svoje prietaše v Ljubljani, ee spominjamo njegovega prvega obiska v pozni jeseni 1930. leta. Za dne 9. novembra je bil v Ljubljano napovedan obisk tedanjega predsednika vlade gen. Živkovića in več ministrov. Tedaj smo imeli za seboj že skoraj dve leti diktature in politične stranke formalno niso obstajale. Tedanja vlada je vrgla v javnost geslo, da boe priti v neposredni stik z jugoslovanskim prebivalstvom in se prepričati o njegovih željah in potrebah, zlasti pa o gospodarskih razmerah med narodom. Idejo je menda zamislil rajni Srškič. Zato je tudi bilo odrejeno, da naj vsaka korporacija izrazi svoje želje gg. ministrom, ki so tedaj hodili po državi kot »kraljevi odposlanci«. Podobni obiski kakor v Ljubljani so bili namreč tudi po drugih večjih erediških države.

Ker je gen. Živković prišel v Ljubljano kot kraljev odposlanec, se je vse pripravljalo, da ga čim slovesneje sprejme. V njegovem spremstvu je bil dr. Srškič, tedaj minister pravde, dr. Stanko Šverljuga, finančni minister, in dr. Ivan Švegel, minister za šume in rube, in dr. Ivan Švegel, min. brez portfelja. Ljubljana tedaj ni imela bana in je banke posle vodil dr. Pirkmajer, ljubljanski župan pa je bil dr. Dinko Puc. Na kolodvoru so kraljeve odposlance pozdravili najvišji politični in cerkveni dostojanstveniki, narodne noše, gasilci, Sokoli in šolska mladina. Šolski otroci vseh ljubljanskih šol so tvorili gost in globok špalir od kolodvora do Uniona, kjer so v času svojega bivanja v Ljubljani stanovali ministri. Skozi ta špalir šolske mladine je korakal gen. Živković po Miklošičevi cesti in se menda čudil, da je v Ljubljani toliko šolskih otrok. Pred njim so šli Sokoli in narodne noše.

Se tisto nedeljo dopoldne je Živković obiskal banovino, magistrat, škofijski dvorec, popoldan pa so ministri napravili izlet na Gorenjsko. Zvečer je bil elavnostni banket v veliki Unionski dvorani, na katerega je bilo povabljenih par sto ljudi. Naslednji dan je bil sprejem deputacij na banovini, popoldan si je predsednik ogledal nekaj kulturnih ustanov, zvečer pa je odpotoval v Beograd, med tem ko so ostali ministri še nekaj dni hodili po Sloveniji in obiskovali razne večje kraje.

Ker je tedaj predsednik vlade prišel v Ljubljano, kakor je bilo rečeno v vseh komunikacijah, kot kraljev odposlanec, zato je bil od vseh slojev in strank tako slovesno sprejet. Toda političnega ozadja njegovega obiska Slovenci tedaj nismo sprejeli. Šele precej kasneje se je izkazalo, da so tedaj obiski po državi pomenjali sondiranje terena

za proslule »Živkovićeve volitve«, ki so pa bile šele naslednje leto in ki naj bi za dolgo časa utrdile režim v državi.

Ker tedaj večina ni vedela, kaj je pravzaprav v ozadju obiska predsednika vlade, so v svoji dobri veri in slovenski odkritosti res v deputacijah odkrivali svoje želje in težave, pa tudi resnično razpoloženje ljudstva napram diktaturi. V svoji poštenosti so mislili, da je Živkoviću res do tega, da dojam, kako naš narod misli in čuti. Vsi ti so slabo naleteli. Nekaterim se je primerilo, da so vsled svoje kritike čutili takoj na mestu Živkovićevo nejevoljo (n. pr. dr. Ogrizek, ki je bil radi svoje odkritosrečne izjave takoj odstavljen od podžupanskega mesta v Celju). Na slavnostnem banketu je imel Živković dolg govor, odrejeno pa je bilo, da govore tudi zastopniki bivših političnih strank in poudarijo stališče svojih političnih somišljenikov. Za SLS je govoril bivši minister prof. Anton Sušnik, ki je v zelo jasnem govoru razvil iste smernice, kakor jih je SLS vedno zastopala. Tudi njegov govor je bil zelo nemilostno sprejet in nekateri slovenski unitaristi so ga že kar na banketu označevali kot veliko predrznost, da si kdo vprša samega Živkovića upa govoriti o samobitnosti slovenskega naroda! Cenzura Sušnikovega govora ni dovolila objaviti. Vendar pa so Kramarjevci bili veseli, da je prof. Sušnik tako odločno poudaril nespremenjeno stališče SLS. Vedeli so, da vsled tega stranka ne bo prišla v poštev pri nadaljnjih vladnih kombinacijah diktatorskega režima. S tem večjim poudarkom sta pa Pucelj in Kramer v svojih govorih hvalila Živkovićevo politiko in odobravalta tedanji režim. Pozneje sta res tudi postala oba ministra.

Živković je v svojem govoru na banketu izustil tudi sledeči stavek: »Jugoslovenstvo kot nacionalna in državna misel ne izključuje naših plemenskih in slovenskih in hrvatskih in srbskih občutkov. Ta stavek je »Slovenec« živahno komentiral in se trudil, da bi v njem zrl neko rahlo napoved, da bo režim v večji meri upošteval vsaj kulturne potrebe Slovencev. Toda, tudi iz tega ni bilo nič. Kako so bili ti »plemenski občutki« mišljeni, nismo mogli nikoli zvedeti. Posebno širokopršno gotovo ne, ker je cenzura v »Slovenskem listu« (ki je bil tedaj ponedeljska izdaja »Slovenca«) prav ob priliki Živkovićevega obiska celo zabranila rabiti besedo »slovenski narod« in celo »slovensko ljudstvo«. Toda kmalu je prišlo še huje: razpust Prosvetne zveze, politično preganjanje, procesi, konfinacije, itd., itd. Toda tedaj tudi Živkovića ni bilo več v vladi. Njegovega duha in njegovo delo je nadaljevala JNS.

Dijaški dom v Ptuj

Sprejem gojencev

Dijaški dom v Ptuj sprejema gojence za prihodnje šolsko leto 1937/38, ki želijo obiskovati tukajšnje gimnazije ali meščansko šolo. Poslopje Dijaškega doma stoji neposredno tik gimnazije, tako, da imajo dijaki prehod iz enega v drugo v samem poslopiju.

Pred enim letom so prevzeli vso upravo in vodstvo tega zavoda oo. minoriti v Ptuj. Že v tem kratkem času njihovega delovanja je zavod v vsakem oziru veliko pridobil. Število učencev se je znatno dvignilo. Vzorni red in disciplina, ki vladata v zavodu, sta dvignili moralo pri gojencih in pripomogli do lepih uspehov v nauku.

Stavbo je na zunaj lankslo leto dala renovirati mestna občina, vodstvo pa je poskrbelo za tri nove spalnice. Zavod ima lepe spalnice, svetle učilnice, veliko obednico, gledališko dvorano, kapelico in druge potrebne prostore. V hiši je električna razsvetljava, vodovod in kopalnica. Ob Dravi pa ima zavod na razpolago veliko igrišče za šport in veliko telovadnico v gimnaziji.

Vzgoja v zavodu sloni na versko-moralnem in narodnem načelu ne glede na poklie, kateremu se bodo gojenci posvetili. Poučujejo se privatno tudi klasični jeziki za one gojence, ki se za to prijavijo, v ostalem pa dobivajo gojenci pouk in pomoč v vseh obveznih predmetih, ki se poučujejo na gimnaziji. Razen tega je tudi vsak teden obvezna ura za gojence, v kateri se vadijo v lepem vedenju ter uglajenem nastopu in družabnem življenju.

Gospodinjstvo so prevzle šolske sestre, ki nudijo dijakom zdravo izdatno hrano in vso oskrbo. Za obleke gojence je na razplago tudi domači zdravnik.

Starši, ki žele v prihodnjem šolskem letu dati svoje gojence v Dijaški dom v Ptuj, naj naslovijo svojo prošnjo (nekolikovano) na: Ravnateljstvo Dijaškega doma v Ptuj.

Vzdrževalnina bo znašala mesečno 450 Din ali letno 45000 Din za gojenca, ki se plača vsak mesec naprej. Posebni izdatki za knjige, šolske potrebšline, zdravstva itd. se poravnajo posebej. Vsak gojenec mora prineseti s seboj potrebno obleko in perilo. Kaj vse mora imeti, se bo sprejetemu prošniku naznanilo obenem z rešitvijo prošnje.

Zahtevajte »Prospekt Dijaškega doma v Ptuj«.

Vodstvo Dijaškega doma v Ptuj.

Spomenik

pok. dr. Ivanu Prijatelju

Slaviščno društvo v Ljubljani namerava postaviti na univerzi kralja Aleksandra I. spomenik pokojnemu dr. Ivanu Prijatelju, da počasti našega velikega slovstvenega zgodovinarja. Zato bo izdalo na jesen kot spominski tiek Prijateljevo razpravo Borba za individualnost slovenskega književnega jezika, ki je eno njegovih najznačilnejših del in močno aktualno. Knjiga bo izšla v podobni obliki, kakor je ob pokojnikovi 60-letnici izšla razprava Duševni profili slovenskih preporoditeljev. Naročila na vezano knjigo, ki ji bo cena ok. 60 din, sprejema že zdaj Slaviščno društvo (Mestna ženska realna gimnazija, Bleiweisova cesta, ček. račun 11321). Prav tako se priporoča Slaviščno društvo za prispevke v sklad za postavitev spomenika.

Elektrika ubila otroka

Ljubljana, 5. junija.

Danes se je v Zupuzah, že na teritoriji ljubljanske policije, pripetila strašna nesreča. 6letni dečaveč sinko Pavle Stašič iz Zupuz 15 je nesel s svojim bratom mleko po cesti. Ob cesti pa je zapazil na travniku lepo cvetlico, ki jo je hotel utrgati. Skočil je k cvetki, pri tem pa se je dotaknil žice, ki se je utrgala z droga in je bila nabita s tokom visoke napetosti. Otrok je mogel le že naglo zakričati, zakaj močni električni tok ga je takoj ubil. Njegov brat je sklekal ljudi. Prihitele je policija, ki pa ni mogla nič več pomagati. Policijska komisija zdravnika dr. Lužarja in dežurnega uradnika Ketteja je mogla ugotoviti le smrt zaradi stika z električno žico. Na prošnjo staršev, to je delavca Petra Stašiča in njegove žene Ane je bilo trupelce dečka, ki še ni hodil v šolo, preneseno na domači dom.

Za pet tihih minut

(Nedeljsko berilo: 1 Petr 5, 6—11.)

Apostol Peter je l. 63 ali 64 pisal kristjanom o Mali Aziji pismo, da bi jih potolažil in ozpodbudil. Bili so to po večini spreobrneni pagani. Prišla pa je nad nje huda preskušnja. Njih poganski rojaki so širili o njih zlobne govorice in dajali svojemu sovraštou duška s hrupnimi demonstracijami in dejanskimi nasilji. Apostol jih opominja, naj jih trda preskušnja ne omaja, ampak v veri potrdi, naj se prizadevajo, s soetim žoljenjem ovreči zlobne govorice, naj se ljubijo med seboj, naj se v trpljenju ravnaajo po zgledu trpečega Zveličarja, naj neomajno zaupajo na božjo previdnost. Zadnji stanki prekrasnega pastirskega pisma apostola Petra so današnje nedeljsko berilo.

Seto pismo je pisano za ose čase, nsem dobam o poučenju, tolažbo in ozpodbudo. Lepo je to ponedel sv. Pavel: »Karkoli se je poprej napisalo, se je napisalo o naše poučenje, da bi imeli upanje po potrpežljivosti in po tolažbi iz pisem. Bog potrpežljivosti in tolažbe pa vam da, da bi bili med seboj istih misli po Kristusu Jezusu (Rimlj 15, 4, 5).

Kaj torej pove odlomek iz Petrovega lista nam, kristjanom, živečim v vročju sedanosti? Dve važni resnici.

1. »Potrpežite se pod mogočno roko božjo, da vas o svojem času poviša. Vse svoje skrbri nanj preložite, zakaj on skrbi za vas.« Kakšno zaupanje na božjo previdnost in očetovsko skrb! Toda ne leno, fatalistično zaupanje, marveč dejavno zaupanje, ki daje pogum za delo iz zavesti, da je človek orodje v božjih rokah.

2. »Trezní bodite in čujte: vaš nasprotnik hudič hodi okrog kakor rjoveč leo in išče, koga bi požrl. Ustavite se mu trdni v veri in vedite, da so vaši bratje po svetu v istem trpljenju.« Ne hodi danes okrog satansko brezboštvo — s krinko ali brez nje — da bi požrlu netrezne in nečulječe? Trezní bodite! Trezní v svojem mišljenju, razsodni in preudarni; trezní, da se ne daste opijaniti in omamiti od dnevnih krilatice, od priljubljenih besed, od zoičajnega modronanja, od sladkih obljub; trezní, da se ne daste voditi od samoljubja, ki le prerado poraja razdvojenost in neslogo med brati. »Ustavite se mu trdni v veri«

Samomor ali umor

Vransko, 5. junija.

Danes zjutraj okrog pol 8 so v Kaplji blizu kovačnice Jožeta Streberja potegnili iz potoka Poljske mrtvo žensko truplo, ki je ležalo v vodi na hrstu. Truplo je bilo oblečeno v rdečo obleko in je ležalo v vodi pod jezom nekaj korakov od davne ceste Celje—Ljubljana. Voda pod jezom je na nekaterih mestih globoka 1 do 2 metra. Na bregu so bili črni ženski čevlji in ročna torbica. Nedaleč pa je ležalo novo žensko kolo. O najdbi trupla je bilo takoj obveščeno orožništvo na Vranskem, ki je takoj prišlo na lice mesta. Kmalu se je zvedelo tudi po bližnjih vaseh in prihitele so z vseh vasi ljudje. Orožništvo je kmalu ugotovilo, kdo je utopljena. Je to 31-letna Antonija Turk, doma iz Trnave blizu Gomilkega. Zaposlena je bila v tekstilni tovarni v St. Petru v Savinjski dolini. Kaj jo je gnalo v smrt, še ni pojasnjeno. Vsekakor so razne okoliščine zelo čudne. Dekle je bilo v blagoslovljenem stanju in je po pripovedovanju sosedov imelo razmerje z dvema fantoma. Včeraj popoldne je bila še na Vranskem. Ali se je zvečer na poti domov s kom sestala, še ni dognano. Na truplu ni opaziti nobenih nasilnih znakov. Danes popoldne ob tričetrt na 1 je prišla na lice mesta sodna komisija s sodnikom g. Papežem in zdravnikom g. dr. Šerkom, ki sta uvedla preiskavo. Ali gre za samomorilni umor, ta je zaenkrat še tajnost. Truplo so prepeljali na dekletov dom na Trnavo.

Škofia Loka

Kopališče tujsko-prometnega društva bo odprto v nedeljo, 6. t. m. Sodehuje vojaška godba. V služaju slabega vremena se preloži otvoritev na prihodnjo nedeljo

PO SLOVENSKI DOMOVINI

Hoče

HOČANII Še pomnite, kdo nas je pri zadnjih občinskih volitvah s puškinim kopitom priganjal na volišče! Še pomnite, kdo je takrat mirno gledal, da so nas pretepali, če nismo volili Papežev liste. Z vinom in denarjem so skušali kupiti naše glasove. Danes pokažimo, da ne prodajamo svojega prepričanja za nikako ceno. Imamo svobodne volitve! Postavimo na čelo občino može, ki so bili vedno z nami in tudi pod batinaško JNS z nami trpeli ter si bodo šteli v častno dolžnost, da se bodo tudi pozneje izkazali vredni zaupanja občanov.

RAZVANJČANII Če hočete imeti samostojno občino, koga boste volili? Vsi volimo listo poštenih mož, listo VERNIKA ANTONA st.1

Celjo

c Koncert »Celjskega zvona« bo v soboto, dne 12. junija t. l. ob pol 9 zvečer v veliki dvorani Ljudske posojilnice. Zbor bo zapel 19 narodnih umetnih pesmi. Na koncert vabimo vse prijatelje petja, da bodo zlasti pri izvajanjih narodne pesmi znali ločiti pravo, umetniško neoporečno petje od cenenegega prepevanja. Vstopnice se dobe v predprodaji v Sloškovi tiskovni zadrugi.

c Znaki za tabor slovenskih fantov in mož v Celju so prav lično izdelani in ee dobe v pisarni prosvetnega tajništva, Cankarjeva cesta 4. Cena komadu 2 Din.

c S hmeljavo ga je udaril petkrat po glavi. Pred malim senatom celjskega sodišča se je zagovarjal v petek mladoletni M. A., domi iz Zgornje Ponikve pri Veliki Pirešici, ki je bil obtožen, da je 28. marca t. l. v Gornji Ponikvi Verdeva Ivana udaril s hmeljevo petkrat tako močno po glavi, da mu je prizadejal vlom leve temenične kosti v velikosti otročje dlani s pol cm globokim vgreznjenjem v možgane. Med obdolženecem in Verdevom je bil namreč dalj časa nesporazum, ki je nastal pri nekem delu, zato je hotel omenjeni večer obracunati z Verdevom in ga je čakal ter izpulil iz neke njive hmeljevko, s katero ga je obdelaval tako dolgo, da mu je prizadejal navedene poškodbe. Sodišče je obsodilo mladega pretepača na 8 mesecev zapora.

KINO METROPOL

danes ob 16.15, 18.15, 20.30 »KARNEVAL«; ob 10 in 14 matineja »PRAVICA ZMAGUJE«; jutri ob 16.15, 18.15 in 20.30 »KARNEVAL«.

c Smrtna kosa. V celjski bolnišnici sta umrla Grešak Kristina, 22letna žena rudarja iz Rečice pri Laskem ter Blazinšek Franc, 62letni posestnik iz Čresenjevca pri Vojnoku. N. p. v m.1

c V kravato je skril ukradeni denar. 24. maja letos je uglaševal klavir pri Pečnik Gizeli v Hrastniku Jurasek Gabrijel, 23letni uglaševalec klavirjev iz Ljubljane. Obenem z njim je bil tudi oče, ki pa se je podal v Gasilski dom, kjer je tudi uglašil klavir. Po kaki 2urni zamudi se je vrnil k Pečnikovim. Ko sta Juraska končala opravilo tudi pri Pečnikovi, jima je slednja hotela plačati zaslužek; pri tem pa je ugotovila, da ji je iz desnega spodnjega predala pisalne mize izginilo 400 Din gotovine. Pečnikova je uglaševalcema izplačala zaslužek z drugim denarjem, takoj po odhodu pa ovadila tatvino orožnikom, ki so takoj poiskali obdolženca, ga preiskali in našli pri njem 3 stodinarske bankovce skrite v kravati, 1 stodinarski bankovec pa je bil v njegovi denarnici. Zaradi te tatvine je bil obsojen v petek pri celjskem okrožnem sodišču na tri mesece zapora in 1 letno izgubo častnih pravic.

Ljutomer

Tudi naš Ljutomer bo obhajal spomin majniške deklaracije. Ta spomin hočemo združiti s 13. junijem, z onim dnem, ko obhaja god naš voditelj dr. Anton Korošec, notranji minister in glasnik slovenskega naroda. Spored proslave bo sledeč: v soboto, dne 12. junija zagore v mraku kresovi po naših obronkih Slovenskih goric. V nedeljo, zjutraj okoli pol osmih zbiranje množic pred Katoliškim domom, od koder krene množica v sprevodu v cerkev k sv. maši, ki bo ob osmih. Po sv. maši se razvije obhod po mestu v Katoliški dom. Na čelu konjeniki, za njimi kolearsji, zastavonoše, ljutomerska godba, odbor JRZ, zastopniki državne oblasti, odbor mestne, okoliške in sosednjih občin, narodne noše, združeni fantovski odseki prosvetnih društev, ostala društva, združene gasilske čete in ostalo občinstvo. — V Katoliškem domu bo proslava v sledečem redu: godba zaigra državno himno, deklaracija Naša beseda, moški zbor zapoje Hudovernikovo: Naša zvezda, o spominu na majniško deklaracijo govori g. Zebot, podžupan mesta Maribor, po govoru zapoje mešani zbor Fleismanovo pesem: Triglav, sledi deklaracija Naš narodni dom in na koncu zapoje vsa dvorana pesem: Hej Slovenci. Ljutomer, dvigni se iz mla-kuž izkoreninjencev ter pokaži tišti dan ob epomini na majniško deklaracijo svoje sodelovanje! Dotični odbori in društva, ki so prejeli pred kratkim okrožnico, naj začno takoj z delom in s čim večjo udeležbo pokažejo udanost njemu, ki je uredničil želje naših pradedov in nam priboril svobodo.

Fram

Posestna sprememba. Gostilno »pri Planincu« je kupil g. Kos iz Sv. Vencčslava za 175.000 din. Zadnji lastnik te gostilne je bila ga. Pavlič podpolkovnikova soproga.

Lesna trgovina. Skozi naš kraj se izvažajo dnevno precejšnje množice pohorskega lesa. Doslej so morali Pohorci z veliko muko in naporom voziti svoj les lesnim prekopčevalcem prav v Fram. Sedaj pa je prišel v veliko veselje in zadoščenje Pohorcev nakupovati les g. Lebe iz Reke kar v Kopivniku na Pohorju tik gozdov, kjer si je uredil lesna skladišče. Tudi cene lesa so nenadoma poskočile. Konkurenca nakupovalcev je našemu kmetu vedno dobrodošla in koristna.

Jesenice

Kino. Danes ob 3 in pol 9 zvečer v Krekovem domu znani šlageri film »Pri belem konjčku« in »Materinstvo«, drama materinske požrtvovalnosti. Za dodatek še dva tednika. V ponedeljek ob 4 popoldne matineja »V kraljestvu Zlatorogac«.

Radovljica

Prosvetno društvo v Radovljici ponovi na splošno željo občinstva danes, v nedeljo, ob 20 zvečer, koncert z bogatim sporedom. Ljubitelji lepe slovenske pesmi — pridite! Poleg mogočne Satnerjeve »Jettejeve priisege« z orkestrom in solisti so na sporedu tudi ženski, mešani in moški zbori.

Novo mesto

Protituberkulozna liga v Novem mestu priredi v nedeljo, dne 8. avgusta t. l., zbiralni dan za svoj dispanzer. Dopoldne bo javna tombola na Glavnem trgu, popoldne vrtna veselica s pestrnim sporedom, že preje pa kegljanje za dobitke. — Domača in okoliška društva prosimo, da se ozirajo na to, tako koristno zamišljeno prireditev ter prepuste to drugo avgustovo nedeljo ligi, sama pa morebiti že pripravljeno prireditev prelože na kako drugo nedeljo. Tako bodo mogla sama sebi dati spricevalo v smislu gesla letošnjega protijeličnega tedna: Stori sem svojo dolžnost!

Dobrepolje

Danes bo izročilo v Starem trgu pri Ložu 20 zastopnikov občine Videm-Dobrepolje in Prosvetnega društva v Dobrepoljah svojemu bivšemu kaplanu, sedanjemu župniku v Starem trgu, gospodu Prosetniku Francetu kip »Jezus dobri pastir« in poleg tega še diplomu Prosvetnega društva o imenovanju za častnega člana. Kip je umetnina Franceta Kralja in ga podarimo Dobrepoljci svojemu dolgoletnemu duhovnemu voditelju med nami, diploma o imenovanju častnim članom Prosvetnega društva je pa slika, delo tukajšnjega učitelja Ljubiča Antona in mu jo podari Prosvetno društvo v znak priznanja izrednih zaslug pri društvu. Poveljilni večeri in zlasti slovo v nabito polni dvorani Prosvetnega društva ter spremstvo 28 mož od Dobrepolja do Starega trga, so bili živa priča o odkritosrčni ljubezni in spoštovanju do tega našega duhovnega voditelja. Zelimu mu na novem mestu prav toliko ljubezni in spoštovanja, kot ga je imel pri nas.

Št. Janž na Dolenjskem

Vso fater je vznemirila in močno potrla vest, da je v petek, dne 3. t. m. umrl v ljubljanski splošni bolnišnici Jakoš Marko, posestnik iz Branskega. Ko se je vračal preko hribov iz Rače proti domu, je nesrečno padel in dobil nevarne notranje poškodbe. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je moral prerano oditi k Njemu, za katerega je skozi vse svoje življenje živel in delal. Kdor je poznal tega izrazito katoliškega, kremenitega in vsega spoštovanja vrednega kmeta-borilca za kmetijske pravice, za pravice katolištva, se bo gotovo začudil, da nas je po božji previdnosti moral zapustiti v trenutku, ko bi ga najbolj potrebovali. Bil je vedno na prvem mestu kot občinski odborinik in svetovalec in njegove besede so tudi pri še tako zagrenjenem nasprotniku vedno našle vpoštevanje. Pod bivšim režimom je kandidiral kot nosilec liste v občinski odbor, pa režim mu ni »priznal« večine oddanih glasov. Da pa je bil res za-veden katoličan, je razvidno iz tega, da je svoje verske in stanovske dolžnosti vestno izpolnjeval in da je kot član Apostolskega mož in fantov vsako prvo nedeljo s svojo družino pristopil k mizi Gospodovi. Ni se tega sramoval, temveč si je celo prizadeval, da je tudi druge pridobil za mesečni prejem sv. zakramentov. Zapušča ženo in 7 nedoraslih otrok. Gospod, bodi neskončen kot plačnik zvestemu služabniku Markotu in kot tolažnik žalujoči ženi ter varuh nesrečnim otrokom! Pogreb bo danes ob 5 popoldne iz Branskega na pokopališče na Kahu.

Št. Vid nad Ljubljano

Danes, v nedeljo, dne 6. junija, ob 4 pop., priredi mešanska šola v tukajšnjem prosvetnem domu akademijo. Na sporedu so telovadne in pevške točke ter Finžgarjeva igra »Nova zapoved«. Nastopil bo priznani mladinski zbor. Na akademijo vabita učiteljski zbor in mladina.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige: Gruber, Praktische Herz-Jesu Verehrung. Zwölf Vorträge. 98 str., nevez. 24 din. — Hättenschwiler, Führer durch die neuere deutsche Herz-Jesu-Literatur. 219 str., nevez. 30 din. — Hättenschwiler, Die Verheißungen des Heiligsten Herzens Jesu, 228 str., nevez. 24 din. — Hummel, Das Buch des göttlichen Herzens Jesu. Sieben Herz-Jesu-Vorträge. 55 str., nevez. 9 din. — Hurter, Entwurf zu Herz-Jesu-Predigten. 137 str., nevez. 10 din. — Kiera, Im Geiste des Herzens Jesu. Stoffsammlung für Herz-Jesu-Predigten. 221 str., nevez. 27 din. — Lenhart, Tu rex gloriae Christe! Kurze Zeitpredigten über das Königtum Christi und die dem heiligsten Herzen Jesu geschuldete allgemeine Sühne. 154 str., nevez. 30 din. — Nir, Die Verehrung des Heiligsten Herzens Jesu und des reinsten Herzens Mariä. 212 str., vez. 24 din. — Roettig, Der Rasttag am Herzen Jesu. Anleitung zur monatlichen Geistesammlung. 149 str., vez. 28 din. — Sasse, Am Herzen Jesu, 78 str., nevez. 18 din. — Ströbele, Das Haus in der Sonne des göttlichen Herzens. Rettet die Familie. 137 str., vez. 36 din. — Herz Jesu und Priestertum, 205 str., nevez. 34 din.

Iz Julijske krajine

V Spodnji Vipavski dolini se je v zadnjih mesecih pri goveji živini zelo razširila bolezen na spolovilih; zavzela je tak obseg, da so pristojni kraji v Gorici začeli prirejati po vaseh poučne tedaje proti tej nevarni kugi. Kako je prišlo do tega? Prizadeti kmetovalci pravijo, da so bile najprej okužene nekatere krave, potem pa bik, h katerim so jih spuščali. Nehote se vsiljuje misel, kje je bil strokovni preglednik, ki mora nadzorovati zlasti bika, preden se lahko spuščajo. Očividno je bila v tem pogledu zagrešena groba nemarnost, kajti kmetje niso slutili nič hudega in so vodili svoje krave k okuženim bikom, sedaj pa trpijo škodo, ki ograža njihove hleve in gre v težke tisočake: nimajo telčkov in morajo voziti krave na pregled, če so zdrave, kar je krivo poleg zgubljenega časa še plačevati. Kdo je kriv? Ljudstvo godrnja in se opravičeno jezi.

Iskrena želja. Za velikonočne praznike nas je posebno razveselil svojevrstni piuh, ki nam je bil poslan iz Rima: nad 40 naših političnih obdvoencev se je vrnilo domov k svojim dragim. Vedno pa je še okrog 30 naših rojakov, ki sede po raznih zaporih radi političnih kazni. Kako bi se oddahnila vsa pokrajina, če bi se tudi ti nesrečneži vrnili pod rodni krov. Ali bi izpolnile naše iskrene želje ne bila odločen korak naprej pri izgladitvi potov med dvema svetovoma, ki se dozdaj nista hotela poznati? V bojih je plemenitost najvišja čednost.

KULTURA

Slovenska žena in književnost

France Pavlovce: Slovenska krajina

Poročali smo že o razstavi v Rimu, ki je izredno omejena na predstavnike sodobnega povojnega izraza v umetnosti. O izboru slovenskih umetniških del je dr. Fr. Stele mišljenja, da sodobno stanje našega slikarstva dobro predstavlja, obžalovati je samo, da nista bolje zastopana dva izmed najbolj vidnih: Tone Kralj, ki je z vsem svojim gradivom ta čas v Parizu, in France Pavlovce. (Reprodukcije se nanašajo na dela, ki so poslana v Rim.)

V Ljubljani je »Splošno žensko društvo« priredilo »Teden ženske knjige«, ki so ga spremljala predavanja. Za to priliko objavljamo

govor s pesnico Vido Taufer

ki učiteljice v Stični, pa nam je pismeno odgovorila na postavljena vprašanja. Vido Taufer je izmed žen najboljša predstavnica slovenskega sodobnega pesništva.

1. Idejne smeri v delu naših književnic

Za književno delo žen pri nas je na žalost premalo zanimanja. — Ljudje raje jemajo druge dobrine. Književnice si z velikim trudom utirajo pot do priznanja, vendar se javnost pri nas še vedno ne more sprijazniti z dejstvom, da je tudi žena lahko književnica, da so darovi in talenti v stvarstvu modro porazdeljeni na moška in ženska bitja. Seveda imata moška in ženska duša v dojemanju in duhovnem oblikovanju svojo strukturo. Že stari grški kulturni svet si je to izrazilo svojstvenost moške in ženske duše mojstrsko predstavljal v bogati plastiki Amorja in Psihe. Ta v nešteti inaciaci oblikovani mitos je pravi izraz duhovnega in čustvenega sveta moža in žene. Vse to, kar mož dojema in doživlja le trenutno, zajame ženska duša v trajnejšo bol ali radost. Mož dojema najprej z razumom in svoje umsko doživetje šele potem spoji s srčnim doživetjem, medtem ko žena do-

vidualno sfero, daje osnovo za veliko ljubezen do lastne grude, lastnega naroda in jezika. V zgodovini narodov čitamo, da so vsi veliki sinovi črpali v svojih dejanjih za domovino iz ženske materine ljubezni.

2. Najvidnejše predstavnice naše književnosti

To vprašanje ima preveliko zahtevo, da bi si književnice same izrekle sodbu. Odgovor na to kočljivo vprašanje sodi v področje literarne kritike, ali če hočete, čitajoče javnosti, v kolikor si seveda nista med seboj nasproti. Književniki, predvsem književnice so po eni strani priznani, po drugi zopet ne. Toda to dejstvo je za resne literature, ki se zavedajo svojega poklica, brezpomembno. Nič ne ovira naših književnic, da ne bi nadaljevali začrtane si poti. Znana so imena: Zofke Kvedrove, Vido Jerajeva, Kristine Schullerjeve in drugih. Tudi imena sodobnih književnic lahko povsod zasledite: Marija Kmetova, č.m. Elizabeta Kremžarjeva, Milena Mohoričeva, Ilika Vaštetova, Anica Černejeva, Mara Lamutova, Ruža Lucija Petelinova, Maksa Samsa, Dora Grudnova, Ana Galletova in druge. V književnosti se odlikuje tudi Lili Novy, ki je poleg svojih izvirnih slovenskih pesmi pomembna radi svojih nemških prevodov iz del naših književnikov. Slavo našega Prešerna prav njeni prevodi ponašajo v svet.

Tudi v vrstah naših najmlajših književnic se mnoge krepko uveljavljajo in obetajo lepo bodočnost.

3. Žena v evropski književnosti

Zdi se mi, da so nam žene iz evropskih književnosti — razen nekaterih izrednih višin — pre-

kjer more žena neovirano od duševnih motenj graditi svojo osebnost in se krepiti ob viteški ljubezni moža, kjer more v medsebojni vzajemnosti iskati resnico in lepoto, postane njena tvornost globoka in živa.

Le tekni pogoji ustvarjajo umetnice velikega sloga, kakor je n. pr. Sigrid Undset in mnoge druge.

4. Razmere pri nas

Naša žena je še preveč odvisna od tesnih razmer, v katerih živi. Za »brezkrušno umetnost« ni časa in na ta način nam gre precej talentov po vodi. Tudi duhovni pogoj ni zadovoljiv. Mož ženo običajno sicer ceni, jo obožuje kot »čudežno svetlobo« svoje duše in jo v svoji notranjosti postavlja na vzvišeno mesto, hkrati pa ji brani pogled v svet. Za svobodo žene ni dovolj par tolažilnih, obetajočih besed, ona temelji v srcu moža. Mož ji mora biti tovariš v doslovnem pomenu besede. Tudi družba, v kateri se giblje in deluje, ji mora biti opora. Tudi ona mora uvaževati in spoštovati njena občutja. Le ob sodelovanju in podpori moža, družbe in vsega naroda, bo književnica mogla razviti svojo nadarjenost in se povzpeti na možne višine.

Poleg tega pa za uspešni in vsestranski razvoj ženske književnosti naš čas nujno terjati tudi duhovno povezanost vseh knjižnic. Tako bi nam bil potreben nekaj PEN-klub domačih slovenskih književnic, a še važnejša bi bila Zveza vseh slovanskih književnic z rednimi letnimi sestanki v tem ali onem mestu tega ali onega slovanskega naroda. Na takšnih mednarodnih shodih bi se književnice med seboj spoznale, izmenjale svoje misli in vzbudile zanimanje za svojo žen. književnost.

5. Naša kritika

Kritik sega v svojo sodbu globoko v nasutje oblikovalca. Po njegovih besedah tudi ljudje največkrat cenijo književnika in njegovo delo. Komur je prirojen resničen čut za oblikovanje besede, bo dobil prej ali slej kritikovo priznanje. Notranji zavesti in sili ustvarjanja tudi najostrejša kritika ne more škodovati.

Vendar se mi zdi, da je kritika pri nas dostikrat premalo stvarna. Mnogokrat se ocenjujejo li-

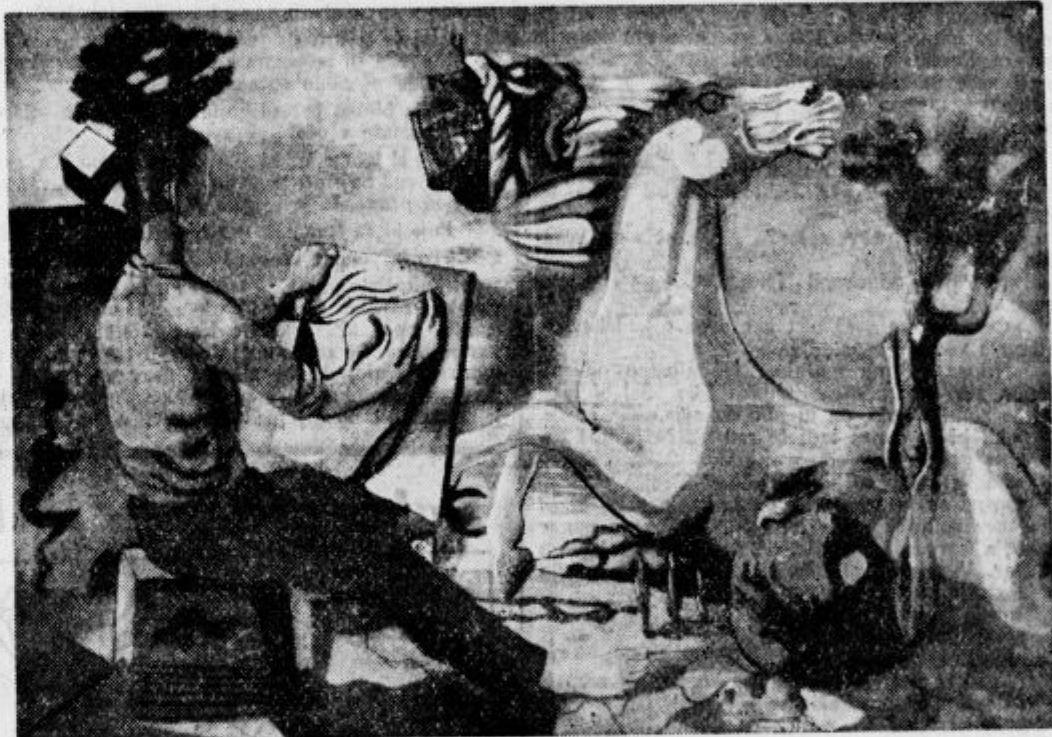

Franc Tratnik: Industrija

6. Lastno delo

O sebi ne govorim rada, saj moje besedo radi obračajo in ji dajejo drugačen pomen.

Vse pesmi doživljam iskreno in jih naravnost izliva, četudi so besede največkrat le medel posnetek notranjega občutja. Pesmi sem začela pisati že v ljudski šoli. Odločilen vpliv na moj duševni razvoj je imel oče. Že kot otroku mi je bral Prešernove poezije, ki so me ganile do joka. Potolžil me je s tem, da je rekel, da je Prešernov pesniški ideal Julija — domovina, da nji poje pesmi. Konec ljudske šole sem imela že celo zbirko svojih pesmi. Moje prve pesmi so bile objavljene že v srednješolskih letih v »Preporodu«. Nato so našle pot tudi v druge revije: »Dom in Svet«, »Ljubljanski Zvon« in druge. Pesmi sem doživljala spontano in jih podajala v svojem izrazu. V mojo tvornost niso posegali niti domači niti tuji književniki, dasi sem s polno dušo zajemala njihovo oblikovno in umetniško vrednost. Pač pa sem našla veliko opo-

Stane Kregar: Fantazija na terasi

terarne tvorbe z ozkega enostranskega vidika. Zakaj, če umetnik doživlja umetnino in jo izliva kot izraz svojega bivanja v soglasju vsebine, zvoka in oblike, potem se mora tudi kritik vsaj približno uživati v njeno globino in razsežnost.

Pogoj za dobro, razumevajočo kritiko daje predvsem sorodno literarno udejstvovanje in dobro poznavanje sodobne, mednarodne književnosti.

Umetniška Praga

Pred kratkim se je mudil v Pragi naš slikar in grafik

MIHA MALEŠ

ki nam pripoveduje o tem svojem obisku pri umetniškem svetu Prage.

V Prago gre vsak rad, zlasti še, če je tam doživel del najlepšega življenja, kot sem ga jaz. Torej direktnih vzrokov nisem imel, pač pa indirektno. To je malo zlobno rečeno, pa le drži. Dobrot je tam veliko, saj je znano, da je Praga eno najlepših mest na svetu sploh. Kulturno in trgovske je tako razgibana kot je mogoče le še Pariz. Zato tudi drži, da je Praga slovanski Pariz. Torej, da pričneva od začetka. Najvažnejši vzrok je bil stik z novejšo češko in francosko umetnostjo. Znano je, da slavi češko umetniško društvo Manes leto s petdesetletnico svojega obstoja. V to proslavo so priključili celo vrsto razstav, ki se bodo vrstile ena za drugo skozi celo leto. Prva je bila prirejena pod naslovom Francosko slikarstvo od Maneta do danes. Tu so bili zastopani vsi stvaritelji moderne francoske umetnosti, katera ima tako viden in vodilen vpliv na vso evropsko sedanjo umetnost. Najimenujem le nekaj najznamenitejših razstavljalcev: Cézanne, Cross, Degas, Gauguin, Guillaumin, Manet, Modigliani, Monet, Pascin, Pissarro, Renoir, Rousseau, Seurat, Signac, Sisley, Vallotton, Bonnard, Braque, Derain, Dufy, Friesz, Gromaire, Léger, Lhote, Matisse, Picasso, Rouault, Utrillo, Vlaminck, Derain itd. Že po imenih se vidi, da to niso samo Francozi — so to umetniki, ki so živeli in ki še živijo v Parizu ali kje drugje v Franciji. Vendar pa predstavljajo njihova dela moderno francosko umetnost, pa tudi lahko moderno evropsko umetnost. Radi tega je bila razstava izredno poučna — saj so prihajali na njo prav iz cele republike in tudi izven meja. Odprta je bila samo tri tedne. Obiskovalcev preko 30.000! Cene del, kolikor jih je bilo sploh na prodaj, so bile vse preko 200.000 frankov. Praga Moderna galerija je kupila za svojo zbirko »Bonjour, Monsieur Gauguin« od Pavla Gauguina za 600.000 Kč. Slika je velika približno en kvadratni meter. Umetnik sam je l. 1903. skoro v revščini umrl na Tahitskih otokih.

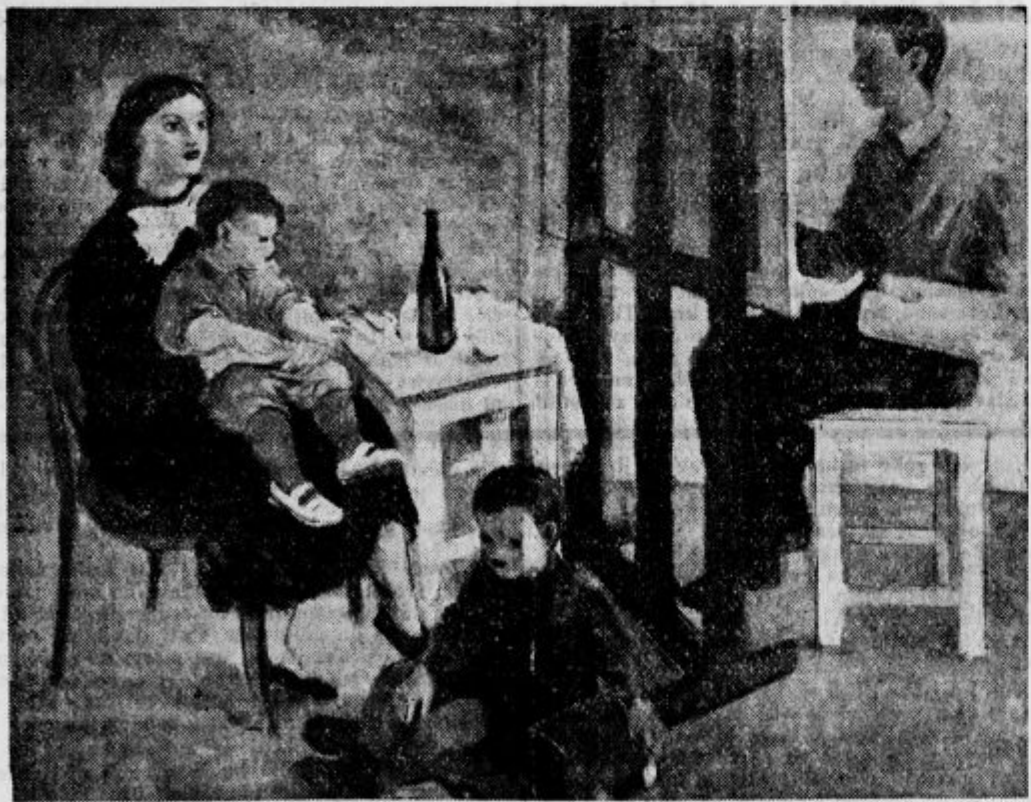
re in razumevanja pri pesnici gospe Lili Novy. V svoje pesmi največkrat vlivam občutje ljubezni, ki jo doživljam v svojem duhovnem svetu. Poleg osebnostnih doživetij pa iskreno in elementarno doživljam našo slovensko bit. Pri vsem pa se mi tudi vedno bolj odkrivajo skrivnostni svetovi, v katerih svetišče se duša le polagoma tiplje.

Prški kolegi?

Najbrže jim je lepše kot nam. Prodajo na vseh razstavah veliko. Saj ima skoro vsak premožnejši Pražan svojo zbirko, če že ne olj in kipov, pa grafiko. Zelo veliko kupujejo na razstavah javne ustanove — ministrstva, Moderna galerija, Mestna galerija — tudi vsa večja javna podjetja (Bata, Elektrarna in podobno) imajo svoje javne zbirke moderne umetnosti. Kupujejo za javne zbirke izključno le modernistične in seveda kvalitetne stvari. V tem oziru prednjači republika ČS vsem državam na svetu. Če se govori o orientaciji umetnosti, je Češka — Slovaška manj — orientirana francosko. Kako tudi ne! Vsak količnik pomembnih slikarjev vsaj nekaj let v Parizu. In še potem se čisto vrača. »Da ne pozabim francosčine«, je že dovoljna motivacija za odhod. Seveda oni (kolegi slikarji) mislijo, da se nam še boljše godi, kar sem pa seveda — pritrdil.

Kiča se seveda tudi tam veliko. Pa ta se drži skupaj, skoro organizirano skupaj. Največ ga je v Umet. salonih (trgovinah), sem in tam v izložbah in tudi na skupne razstave pride. Pa naj le bo, saj je gotovo potreben, tako tam, kot pri nas. Nekdo vendar uživa ob njem, sicer bi nekdo ne mogel živeti od njega.

Kar se pa tiče javnih nakupov, tako v privatne in državne in mestne galerije, se kupuje le od kvalitetnih umetnikov moderne, da, ekstremno moderne strani. Torej od »Ponikvarjev, Tavčarjev« in sličnih! Dunajski secesiji in Wienerwerkstettkunst je že zdavnaj odklenalo (pri nas jo priznani folklorist zlasti v zadnjem javno propagira). Pa pustiva te stvari! Naj še omenim, da živi tamkaj nekaj naših zelo pomembnih ljudi — prof. Murka in še nekateri starejši že itak vsi poznamo. Med mlajšimi, ki v kulturnem življenju zavzemajo zelo častno mesto, je lektor Karlove univerze dr. Oton Berkepec, potem je tam slikar V. Trstenjak — začasno dr. Tine Debeljak, Bratko Kreft — še za krajši čas pa stalno prihajajo — in bomo prihajali...

Maksim Sedej: Skupinski portret slikarjeve družine

življa prvotno s srcem in šele nato svoje srčno doživetje prečisti in ustali v umskem doživetju.

Na vprašanje o idejnih smereh o delu naših književnic moramo odgovoriti, da vse prvenstveno, spontano oblikujemo, kakor je dano njihovi naravi. Vse imajo topli smisel za vrednote resničnega spoznanja in čiste ljubezni za vse, kar dviga človeško dušo in tudi odvratnost do vsega, karkoli krivično posega v svet njihovega soglasja, sploh v področje dobrega, lepega in plemenitaga. Iz del naših književnic diha njihova narava, združena z od Boga jim danim poslanstvom, ustvarjati svet srčne plemenitosti in dobrote. Pa boste morda rekli, da je potem umetnost književnic tipično osebnostna. Ne, še daleč ne smete misliti, če žena živi intimnejše osebnostno življenje, če je tesneje zrasla s svojim krogom, družino, krajem, stanom, da morda ne doživlja tudi življenjske problematike občestva: naroda, človeštva. Sodim, da ji prav dejstvo, da je žena s svojo srčno krvjo nekako vrasla v indi-

malo znane. Ženski talenti se morejo razviti le pri narodih, kjer uživa žena polno svobodo in tudi razumevanje svojega dela. Pogoj za umetniško tvornost žene je tudi sigurna eksistenca. Dana ji mora biti možnost, da se lahko prosto posveča svojemu umetniškemu poklicu. Pri malih narodih je književnost s trudom pridobljen odtgljaj od poklicnega dela in prostega časa. Razumljivo je, da v takšnih razmerah ni mogoče v vso sproščeno globino in širino. Ako pravilno osvetlimo književniški poklic, vidimo, da ni dovolj, da je človeku samo »dano«, ampak da mora književnik kot zastopnik narodove duše življenje naroda vsestransko zajemati z marljivim študijem in meditacijami. Prav v tem je vir, da so književna dela res dosegla in trajne vrednosti. Nisem poklicana, da odgovarjam, kako je rešiti to zadevo v malih narodih. Le mimogrede omenim, kje je prvi pogoj in temeljitost literarnega dela. Za predstavnico žen. književnosti pa mora biti izpolnjen še drugi, duhovni pogoj. Le tam,

MLADI SLOVENEČ

Kokun:

Veter porednež

Vater piha razigrano kot kovaški meč čez plano. Rožam sred zelene trave stresa, stresa drobne glave; kakor škratec sredi gaja — hopsa, hopl veselo raja; k zajčkom tja pod grm pokuka, za ušesa jih pocuka; kakor blisk čez trnje smukne, nič si ne raztrga suknje; kar na glavo v vodo skoči, niti noska se ne zmoči. Kdor ima klobuk na glavi, naj prav vljudno ga pozdravi, sicer vanj srdito kihne, z glavo mu klobuk odpihne... Veter piha razigrano kot kovaški meč čez plano. Sonce se z neba smeji: »Čakaj no, porednež ti!«

Njegov najprejše dan

Drečje je bil zatopljen v težke misli. Prav nič ni opazil, da je že mnogo ljudi šlo mimo njega. Druge dni bi jih prosil miloščine, danes pa mu kaj takega še na misel ni prišlo. Danes je bil namreč njegov štirinajsti rojstni dan.

Mislil je, kako vse drugače je bilo, ko sta živel oče in mati. Gotovo bi mu podarila kakšno darilo za rojstni dan, čeprav bi ne bilo bogve kaj. Njegov oče je bil sicer ubog rokodelnik, toda družina je le ekonomno živela ob njegovem zaslužku. In kako rad je imel oče svojega Drečja! Nikoli bi ga ne pustil beračiti in tudi njegova mačeha bi ga ne smela pretepati. Večkrat si je moral grenko priznati, da bi rajši delal noč in dan, samo da ne bi bilo treba ljudi prosjati za tiste pare. Tudi učil bi se rad, saj je bil zmerom najpridnejši učenec v šoli. Kajpak se na kaj takega danes še pomisliti ni upal.

Zazvonilo je poldne. Drečje se je prestrašilo. Ob tem času bi moral že prinesli priberani denar domov. Danes pa še bore pare ni. Spet bom doma tepen — je pomislil.

Pravkar je hotel pobrati svojo čepico s tal, ko je prišla mimo lepo oblečena gospa in mu podarila kovača. Drečje je od samega začudenja pozabil zapreti usta in se lepo zahvaliti. Gospa je opazila njegovo zadrego in ga pogladila po kodrastih lasih.

Drečje je zbral ves svoj pogum in rekel: »Kako naj se zahvalim, dobra gospa? Danes nisem še prav ničesar dobil in bi bil doma od mačhe gotovo tepen.«

»Ali nimaš več staršev?« ga je sočutno vprašala gospa.

»Ne,« je odgovoril Drečje, »samo mačeho imam.«

»Čemu se ne greš učiti kakšnega rokodelstva?« je hotela vedeti gospa.

»Nikjer me ne marajo,« je žalostno odvrnil Drečje, »ker imam samo ljudsko šolo. Saj bi tako rad šel hodil v šolo, pa ni bilo denarja.«

»Ali bi se danes tudi šel rad učiti?« je bila radovedna gospa.

»Pa še kako rad!« je vzdihnil Drečje.

Gospa se je spomnila, da je imela sina, ki bi bil danes približno istih let kakor fantek, ki mu je podarila kovača. Umrl ji je, ko je bil komaj osem let star. V grlu jo je stisnila bolečina, toda s silo jo je zatrla.

Vprašala je Drečja: »Kako pa ti je ime, fantek?«

»Drečje!« je odgovoril.

Njenemu sinu je bilo tudi tako ime. V srečo ji je že dozorel sklep. Rekla je Drečju:

»Ali bi hotel iti z menoj? Lahko bo hodil v šolo in bil v usteho meni in mojemu možu.«

Drečju se je zdelo, da sanja. Toda bila je resnica. Gospa je šla z njim k njegovim mačehi.

Prosila jo je, da bi Drečje smel z njo. Mačehi kajpak ni bilo bogve kako všeč, da bi izgubila Drečja. Nazadnje ji je le prinašal domov priberane dinarčke, ki bi jih sedaj bridko pogrešala.

Gospa pa ni popustila in ko je obljubila večjo vsoto denarja kot odškodnino, je mačeha nazadnje le privolila.

Drečje se je zmerom z veseljem spominjal svojega štirinajstega rojstnega dne, ki mu je prinesel srečo.

»Taka vročina je v Afriki,« je pravil popotnik, »da smo morali znamenke na karte z bučico pripreti!«

Kmet zavpije jezdecu: »Gospod, ali ne znate brati? Ta pot je le za pešce!«

»Saj je prav! Saj konj peš hodil!«

Čudovita zgodba

(Dalje.)

»Čakaj, pomagali ti bomo!« je velikodušno rekla žaba Plavka.

In tako se je tudi zgodilo, čeprav z veliko težavo: žaba je vlekla kravo Trinožko navzgor, pujs pa ji je odpodaj pomagal. Z druženi močmi je krava nazadnje vendarle pripeljala do okna in zlezla skozenj.

Smešna žival Metka je kljubovalno stala ob strani. Ni hotela prositi. Pa bi seveda tudi ona rada prišla z drugimi v hišo. Ko je žaba milostno zaklicala: »Metka, splezaj po lestvici!« je takoj zdrvela tja. Njej ni bilo treba kdo ve kaj pomagati. Kmalu je bila na vrhu lestve. Pri oknu pa so se začele težave: Metka je na vsak način hotela z vsemi štirimi nogami hkratu zlezti na okno. Da bi pa takšne dolga žival, kot je bila Metka, lahko stala na oknu — zato je bilo okno premajhno. Dolgo so ji morali prigrigati, preden je pomnila najprej glavo skozi okno kot drugi.

Pa se ves ta trud res ni izplačal. Ugotovili so, da je hiša znotraj prazna in vrhu tega za vse štiri preozka. Žaba Plavka, pujs Čezpobarvan in krava Trinožka so hoteli spet ven. Na travniku je bilo mnogo lepše, kajti tam so lahko skakali po mili volji. Samo Metka se je upirala. Kar vztrpetala je ob misli, da bi morala spet plezati po lestvi navzdol. Zato je predlagala, da bi si izbrali primerno igro, za katero ne bi potrebovali mnogo prostora v hiši. Pa ni obveljala njena.

Ko so bili spet srečno spodaj na travniku, je pujs Čezpobarvan rekel:

»Meni se zdi, da sem lačen!«

Ob teh besedah so se tudi žaba, krava in smešna žival spomnili, da imajo v želodcu nekam čuden občutek. Pujs je takoj začel puliti travo in krava mu je pri tem pomagala. Žaba je začela buljiti v zrak, da bi ujela kakšno muho. Smešna žival Metka pa je globoko vzdihnila.

»Kaj pa ti je?« je vprašal pujs Čezpobarvan s polnim usti.

»Ne vem, kaj naj bi jaz jedla,« je potožila Metka in vsi so se zbal, da se bo začela jokati.

»Jej še ti travo!« je dobrohotno svetovala krava Trinožka in pokazala z gobcem predse. »Poglej, tukaj je posebno sočna.«

Toda Metka je vzdihnila še globlje in solze so ji zalesketale v očeh.

»Ah,« je rekla, »kako pa naj vem, če znam jesti travo? Saj niti tega ne vem, kakšna žival sem prav za prav.« In je bridko zajokala.

Pujs je za trenutek nehal puliti travo in rekel:

»To je vendar vesele! Če ti trava diši, jo jej.«

»Nak, tisto pa ne,« je odgovorila Metka. »Vprav takale nesrečna žival, ki nima nobenega pravega imena, mora biti zelo previdna in storiti samo to, kar je prav. Če začnem zdaj jesti travo, se bo nemara izkazalo, da bi morala prav za prav jesti črve ali pa muhe kot žaba. Žival, ki niti ne ve, kaj je, ni nikoli dovolj previdna. Pri vsem tem sem

pa takoooo lačna!« In znova je glasno zajokala, da se jim je zasmilila v dno srca.

»Veš kaj?« je svetovala žaba, ki je medtem z vneto lovila muhe, »vprašali bomo ribo, kaj si prav za prav.«

Obraz smešne živali se je zjasnil. Vsa vesela je odhitela k potoku, žaba pa je odekakljala za njo. »Riba,« je rekla žaba Plavka in hitro ujela debelo muho, »prosim te, bodite tako dobri in povejte, kakšna žival je to?«

Riba je odprla usta in jih spet zaprla.

»No, kaj pravi?« je nestrpno vprašala Metka. Žaba je spet ujela zajetno muho, jo požrla in rekla:

»Riba pravi, da si med hojo odzadaj nekoliko podobna kozli.«

»Potem pa smem jesti travo!« je navdušeno vzkliknila Metka. »Kakšna sreča, da smo vprašali ribo!« Hitro je stekla nazaj k pujsu in kravi in jima na vso sapo povedala: »Nekoliko sem podobna kozli,« je rekla riba... In je začela puliti travo.

Pa ni šlo tako lahko. Njena usta niso bila ustvarjena za prežvekanje trave. Pa ni tega povedala nikomur. Niti žaba ni hotela priznati, da je še vedno strašno lačna. In ko so druge živali odšle k potoku pit, je naskrivaj nekam odšla...

»Ali ališite?«, je nenadoma vzkliknila krava in dvignila glavo iz vode. »Kaj pa je to?«

Žaba in pujs sta prislunila.

»Muuu!« je odmevalo odnekod.

Na drugem koncu travnika je smešna žival Metka divje skakala in tulila svoj »muuu!«

»Metka!« je zaklicala žaba. »Kaj pa delaš?«

Metka je nenadoma obstala in se naredila, kakor da ni slišala vprašanja. Hitro je začela spet muliti travo.

Metka, je tedaj zaklical pujs Čezpobarvan, »pojdi sem!«

Metki ni preostajalo drugega in je prišla.

»Zakaj pa si tako strahovito tulila?« jo je radovedno vprašal pujs in se zasmel.

»Ah,« je zmedeno zajekala Metka, »veš, hotela sem se prepričati, ali sem res roza. Zdaj pa vem, da ne znam meketati!«

»Seveda ne,« je pritrdila krava Trinožka.

»Kozja pravi,« meeeec in se »muuu!«

»To tudi jaz dobro vem,« je vzkliknila Metka.

»Pa kljub temu ne morem reči meeeec. Kako pa skačem?«

»Tudi ne bogve kako spretno,« je odkrito povedala žaba. »To je vse zaradi tega, ker nisi dobro poslušala. Saj sem ti povedala, kaj je rekla riba: »Odzadaj je nekoliko podobna kozli.« Odsprejaj pa nisi.«

»Ampak, usta imam pa le odsprejaj!«, je z obupanostjo rekla Metka. »Če nisem kozja, ne bi smela jesti travo! Oh, jaz nesrečna žival!«

»Najbolje bo, da odidem spat,« je predlagal pujs in zazdehal. »Pravi pujs je navajen, da hodi s kurami spat. Tukajle sicer ni nobene kure, ampak jaz sem kljub temu zaspan.«

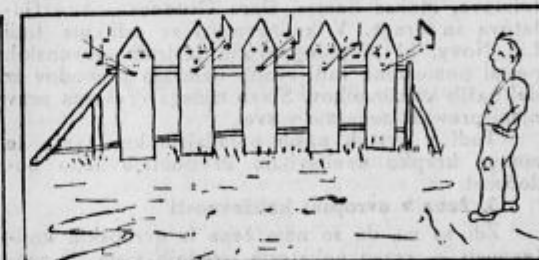
Kako pravimo in kako bi bilo v resnici

„Sneg naletava, kakor bi berače trgal...“

Poslušal sem, kako sta se pogovarjali Frankova Reza in Smilova Mica. Jemnasta, velika noč je, pa gre sneg, kakor bi berače trgal!« je rekla Reza.

Kako bi bilo, če bi kdo v resnici berače trgal, nam kaže slika, ki sem jo narisal jaz — Ciril Vombergar, učenec I. razreda v Cerkljah pri Kranju.

„Slišal je planke žvižgati...“

Včasih rečemo komu: »Neumen je, da sliši travo rasti in planke žvižgati!« Kakšen čuden in smešen prizor bi bil, če bi kdo v resnici slišal planke žvižgati, nam kaže slika, ki jo je narisal Pavel Osterc, učenec IV. razreda na Ledini v Ljubljani.

Carovni krog

Iz motvoza napravimo krog in ga položimo na sredo sobe. Nato stopimo vanj in se pobahamo, da lahko dvignemo kakršenkoli predmet iz tega ali onega kota sobe, ne da bi zapustili krog. Tega nam prav gotovo nihče ne bo verjel. Ko je stava sklenjena, dvignemo krog iz motvoza do pasu, nato pa gremo vspešno v kot in dvignemo določeni predmet. Stava je dobljena, kajti kroga nismo zapustili!

STRIČKOV KOTIČEK

Predragi naš Kotičkov striček! — Ze dolgo smo se pripravljale, da bi ti napisale kaj zanimivega o našem življenju v daljnem Marseju. Nismo Te še pozabile, čeprav smo med tujimi ljudmi. Kako pa naj bi izbrisale iz spomina našega hudo-mnega strička, ki nas je vedno zabaval s svojimi burkami.

Velikonočne praznike smo preživele dobro, samo potic in tistih naših domačih dobrot ni bilo. Seveda smo se tudi Tebe spomnile. Ali si kaj dobro žganec otepal? Gotovo so bili tako polit, da se Ti je zabela kar po bradi cedila.

Tebe smo pustile v beli Ljubljani, Požgančev oče pa se je pripeljal za nami v svojem zlatem avtomobilu — to je v luno. To je še sreča, da ga ta hip ni zraven (odpeljal se je na sprehod in se vrne šele ob mraku), ker bi gotovo gromozansko zarobantil, če bi vedel, da smo Tebi in vsem čitateljem »Slovenca« izdale njegovo sedanje bivališče.

Pa še nekaj bi kmalu pozabile povedati. Veš, med nami je še en sorodnik Požgančevega očeta: Požgančeva Slavka iz Mojstrane na Gorenjskem. Gotovo jo dobro poznaš.

Pišemo vse skupaj v vrtu. Okrog nas se sprehajajo podgane. Lakote se torej ne bojimo, kajti Francozi so zadovoljni tudi s podganami, če drugega mesa ni. (Med vojno je stala v Franciji ena podgana 5 frankov.) Se Tebe povabimo ob priložnosti na to slastno pečenico. Na tako slavnostno pojedino Te gotovo še nihče ni povabil. Prišeti Ti sveda ne moremo, da je v resnici tako okusna, ker je žal še nismo poskusile, čeprav nas imajo za bolj reven narod.

Pa tudi tako lepo ni tukaj kot pri nas v Sloveniji. Lahko smo ponosni na naše prekrasne pla-

nine, na Bled, Vintgar, Podključko luknjo, Peričnik, Triglav itd. Tu v Franciji ne najdemo ničesar temu enakega. Sele zdaj, ko smo daleč proč od ljubljene domovine, vem, s kakšno krasoto je ljubi Bog obdaroval kosček slovenske zemlje. Zato jo hočemo iz srca ljubiti, čeprav smo v tuji deželi, kjer ne slišimo domače govorice. Do konca življenja ne bomo pozabile tiste prelepe pesmi:

Slovenca sem, Slovenka čem ostati, rodila mene je slovenska mati...

Striček, glej, da gotovo objaviš to naše pismo v »Mladem Slovenceu!« Veliko veselje nam boš s tem pripravil. Vdrugič Ti bomo še kaj bolj zanimivega pisale.

Zdaj pa pozdravljamo vse naše znance in prijatelje, vse čitatelje »Slovenca« in vse kotičkarje, najbolj pa seveda Tebe, Kotičkovega strička.

Slovenske gojenke samostana Notre Dame de Sion v Marseju, Francija:

Katrica Repe iz Radovine.
Milka Zupan iz Jesenice.
Angelca Stare iz Sela.
Francka Mežer iz Gorij pri Bledu.
Cilka Mandelj iz Bleda.
Požgančeva Slavka iz Mojstrane.
Roža Lužar iz Mirne na Dolenjskem.
Elica Fink iz Smolenje vasi na Dolenjskem.

Drage moje prijateljice! — Tisto poldnevno, ki je vrli gospod pismošoj prirotopal k meni in mi svečano izročil Vaše pismo, sem bil neznanosko slabe volje. Venomer sem se jezil nad eitno muho, ki mi je sedela na plešu in se predrzno sprehajala po njej, kakor da sem jo nalašč za to najel. Nič ni pomagalo, da sem nekajkrat srdito zamahnil z roko in zarentičil, da se je zablistalo; nadležna gospodična muha je bila najbrž prepričana v dno

srca, da ji z roko maham v pozdrav in ji zraven navdušeno kličem: »Zivela Dobrodošla!« Kratko malo — nisem in nisem je mogel pregnati. Ko pa sem Vaše prisrčno pismo prebral, je moj kakor limona kisli obraz v hipu postal sladek kot pomaranča in planil sem na noge in zaplesal po sobi, da se je muhi zvrtilo v glavi in je padla mrtva na tla. Tako me je Vaše pismo rešilo nesramne vsiljivke. Se enkrat večjo vrednost ima zategadelj zame!

Torej pri Vas tičijo zdaj Požgančev oče? Sem z daljnogledom preiskal že vse luknje in jarke na luno, toda o Požgančevem očetu ni bilo ne duha ne sluha. Seveda, ko so jo za zdavnaj popihali z lune v Francijo! Povprašajte jih, kaj je s tisto kepo zlata, ki so mi ga pred odhodom na luno sveto obljubili. Se mi vse tako zdi, da so kratko malo pozabili, da je figa mož — še to jim rečite!

Na podganjo pečenico me vabite. Ali ste že čisto pozabile, da imamo podgan tudi doma dovolj? Med njimi so nekatere celo tako velike in debele kot ljudje... Po čemu bi torej hodil v Francijo? Me boste pa morale že povabiti na kakšno redkejšo in imenitnejšo jedajo, če hočete, da moja ušesa ne bodo ostala gluha!

Da se Vam tamkaj, kjer živite zdaj, ne zdi tako lepo kot v domovini, se mi čisto naravno zdi. Domovina je za vsakega človeka na svetu samo ena. In komur srce v gorki lubezni utripa zanj. Se mu bo do zadnjega dne zdelo najlepša, pa naj je še tako majhna in revna. Tudi slovenska zemlja je majhna in revna, zato pa tem bogatejša po svoji naravni lepoti. Ohranite spomin nanjo čist in sve-tol in ne pozabite nikoli govorice, ki vam jo je položila v srce mati, kakor slavček nikoli ne pozabi svoje pesmi, pa na ga zapro v kletko daleč za devetimi gorami in vodami! Slovenski narod, sloven-

Čuden pogreb

Vse do zemlje tih in rosen zvonček v polju se priklanja, »bingl, bongl, bongl, bongl,« z glasom žalostnim pozvanja

Crn spreved se mimo vije, Spredaj murnčki pojo pesem žalostinko — mravlje strica hrošča v grob neso.

Bingl, bongl, bongl, bongl, ko so sence gaj prepredle — hrošča mrtvega so mravlje za večerjico pojedle.

MLADANJIVA

Iz mojih otroških let

7. Prvič na vlaku.

Mama mi je povedala, da bomo šli potem, ko bomo še dvakrat spali, z vlakom v Domžale k stricu. Vlak sem poznal, saj je vozil blizu naše hiše, peljal pa se na njem še nisem nikoli. Zato sem bil zelo radoveden, kakšen je vlak znotraj. Malo me je pa je za skrbelo, kako bo. Kaj, če otrok ne bode pustili na vlak? Eh, saj bosta očeta in mama zraven!

Nazadnje se je približal trenutek, ko smo odšli z doma. Med potjo sem venomer izpraševal očeta, kako je na vlaku, kakšen je vlak znotraj, kje so Domžale in še marsikaj. Oče je kupil vozne listke in šli smo na peron. Ko sem zagledal lokomotivo prav ob blizu, sem se velikih koles in piskanja tako prestrašil, da sem se kar tiho obrnil in hotel zbežati nazaj. Očeta me je brž prijel in me vprašal: »Kam pa, kam?«

Jaz sem mu odgovoril: »Domov!«

Vsi domači so se smejali, mama pa me je s silo prenesla v vagon vlaka, ki je že čakal na četrtih tračnicah. Ali sem debelo gledal, ko sem bil v vlaku! Cisto drugače sem si ga predstavljal od znotraj. Nič več nisem imel strahu pred njim. Kadar pa je vlak zapiskal, sem se zgrozil in spet pomislil na kolesa pri lokomotivi, katero sem si v mislih predstavljal kot strašno pošast. Ko pa je prišla postaja »Domžale«, so me morali s silo odnesti z vagona — tako rad bi bil še ostal v vlaku.

8. Na počitnicah.

Bilo je meseca julija. Moji sestri sta odšli v Domžale k stricu na počitnice. Meni je bilo doma dolgočas, zato sem vsak dan hudo nagajal. Neko nedeljo smo odšli jaz, očeta in mama obiskat sestri. Ker sem mammo lepo prosil, da bi smel ostati tudi jaz pri stricu na počitnicah, mi je nazadnje dovolila.

Prišli smo v Domžale. Ze skozi okno vlaka sem opazil strica in sestri, ki so nam prišli naproti. Ko smo izstopili, sem zakričal: »O, tukaj sta pa naši babniči!«

Stric me je posadil na svoje kolo, sam pa je hodil zraven. Zelo resno in ponosno sem se držal na kolesu. Vedno sem klical sestri in ju izpraševal, kako je tukaj. Starejšo Ančko sem klical »Aja«, Tončko pa »Toja«.

Takoj, ko smo prišli na stricev dom, sem ustrelil kozla. Sedel sem namreč za mizo in rekel: »No, ali ne bomo nič jedli?«

Vsi so se mi smejali, jaz pa sem se resno držal in nisem vedel, zakaj se mi smejejo.

Zvečer, ko sta oče in mama odšla nazaj v Ljubljano, jaz pa sem ostal tam, prvič na počitnicah, sem bil zelo vesel. Mislil sem, da bom poslej lahko počenjal vse, kar bom hotel. Toda mammo je nadomestovala sestra »Aja«. (Dalje prih.)

Valentin Albin, dijak, Ljubljana-Vič.

Gada je prinesla z butaro domov

Majhna žival je gad, pa vendar nevarnejša od marsikatero živali, ki je stokrat večja. Ze večkrat se je zgodilo, da je pilčel gad otroka, ki je v gozdu nabiral rože ali jagode. Kačji strup je tako hud, da ekorajda vsak umre, če ni pravočasno pomoči.

Neka žena, ki je te dni v moravskih hribih nabirala dračje, je doživela nekaj čudovitega. Ko je doma vzel butaro iz koša in jo razvezala, je v svojo grozo opazila sredi nje gada, zvitega v klobuč. Imela je še toliko poguma, da je butaro porinila v peč. Dračje je zagorelo in gad se je skušal rešiti iz plamenov. Pa je bilo prepozno. Poginil je v žerjavi — na veliko veselje žene, ki se ji tako ni ničesar zgodilo.

eka domovina, slovenska beseda — tri stvari, ki si jih ne pustite omadeževati od nikogar in nikdar!

Lepo pozdravljene! — Kotičkov striček.

Dragi Kotičkov striček! — Ko vsako nedeljo berem Tvoj kotiček, zamažam čakan, da kdaj najdem v njem kakšno pisemce iz našega kraja. Brat mi je rekel, da si jih gotovo že dosti dobil, pa so vsa romala v koš. Ker pa pri nas pisem ne mečemo v koš, temveč dajemo vanj druge reči, ne verjamem, da bi Ti pisma metel v koš. Prepričana sem, da Tvojega koša sploh ni in da tudi moje pisemce ne pojde v koš.

Priporočam Te pozdravlja Micka Vašl, učenka III. razreda ljudske šole v Ločici pri Polzeli.

Draga Micka! — V zmoti živim, če misliš, da je tista o mojem košu bosa. Imam koš, imam in sicer tolikšnega, da bi se celo Ti izgubila v njem kot kamenček na dnu morja. In kakor mi je včasih hudo, da vam je ta moj koš v samo žalost in razočaranje, vendarle na vse grlo hvalim Boga, da ga imam. Kajti bi se sicer že zdavnaj zadušil v velikanskem kupu pisem, ki ste mi jih v teku devetih let poslali. Edino moje svojo košo se imam zahvaliti, da sem ostal živ. Kadar kup pisem le preveč naraste, izpustim koš, ki ga imam v kotu priklenjenega in on plane na pisma in jih začne hrustati, da je veselje. Tudi Tvoje pismo je že držal v svojem širokem žrelu, pa je vprav tedaj v sosedni sobi nekdo gromko kihnil — in koš je od strahu izpuštil pismo na tla. Priskočil sem in ga pobral in ga tako reši žalostne smrti v košem žledcu. Edino srečnemu naključju se moram torej zahvaliti, da tudi Tvoje pismo ni šlo tja, kamor jih je že lo-liko šlo...

Pozdravljenal — Kotičkov striček.

D R U Ž I N A

Pravnica v javni službi

(Beseda o juristkah.)

V dobi študija je visokošolka enakopravna s svojimi tovariši. Njeni izpiti so povprečno boljši ko moški, ker se študentka razmeroma vseh stvari resneje in bolj vestno oprije. Za kako leto sta še oba enakopravno nameščena v praksi — pri sodišču. Potem se ločijo njih poti.

Moški ima prosto pot v vse juridične poklice, seveda, kolikor je sploh služb na razpolago! More postati sodnik, more se posvetiti državni upravi, ali je notar, državni pravdnik, ali odvetnik, ali gre v bančno, industrijske in trgovske službe, ki so skoraj vse izključno le za juriste.

Juristki pa so skoraj vse te javne službe nedostopne. Kamorkoli se obrne, ji povedo, da za žensko ni prostora. In vendar je tudi v tako zvanih izključno moških juridičnih poklicih dosti takih, ki so le za ženske.

Prav je, da žensko zavračamo, češ, tvoj poklic je materinstvo, gospodinjstvo, vzgoja, učiteljstvo! Ona je odgovorna za razvoj telesa in duše in življenja svojega otroka. Ženska mora položiti temelj morale in čednosti v družini. Ona mora izrekat pohvalo in grajo, mora navajati otroka na pravo pot. A mlad človek pa tudi najbolj zaupa materi; ona more največ vplivati nanj, več ko oče, ki se največkrat ne more in ne zna živeti v dušo otroka in ki se tudi nerad posveča družini.

Kaj pa je mladinsko skrbstvo na sodiščih drugega ko nadaljevanje materinske vzgoje v posebnih primerih? — Marsikak trmoglavci paglavci bi se zaupal sodnici-ženski, a se ne razodene moškemu, ki se ga samo boji. Materinska ženska se s svojim razumevanjem in s srčno dobroto more laže poglabiti v dobre in hudobne duše kot pa moški. Vprav tu ne zadošča gola pamet, marveč je treba tudi razumevanja in čustvovanja. Pamet in srce — oboje in v pravem času — vprav to pa ti pokaže pot do mladinske duše.

Prav radi srčne pametke ali razuma in erca, je pa tudi ženska poklicana za nadzorstvo po prislilnih delavnicah, poboljševalnicah —, pa bodi da je ondi moška ali pa ženska mladina.

Ali ni ženska juristka tudi naravnost potrebna na okrajnem in okrožnem sodišču, ko se razpravljajo ločitvene tožbe in za alimente (preživnino), za očetovstvo? To so izrecno ženska in materinska vprašanja, kjer mora sodelovati ženska sodnica!

Pravijo, da morajo le moški dobiti službe, ker se poročijo in tako preskrbujejo družino: ženo in otroke. A koliko moških se vseeno ne poroči, dasi dobijo službo in tako tudi ženske ne poslanejo žené in matere, čeprav so radi moških ženitev zapostavljene. Torej je na vsak način pravično, da bi bile pravnice vsaj ondi nastavljene, kamor vprav radi svoje ženskosti spadajo!

Fant je zmeraj večji

(Fantje in njih matere.)

Razmerje med materami in njih otroki je najprvotnejše in mogoče najgloblje razmerje med vsemi človeškimi razmerji sploh. Vendar je tudi to razmerje večkrat omajano, je celo ogroženo prav radi tega, ker ima sleherni zgodovinska doba razne nevarnosti, ki se zlasti oprijemajo novega, mladega rodu. Te nevarnosti niso prav nič lastne poedinim osebam in tudi ne družinam, so pa znak te in te dobe in vsebujejo polno vprašanj in zagonek. ki se pa po mladini bistveno zajedajo v družine. Če že v tako zvanih »normalnih« časih ni ničesar tako važnega, kakor je to, v kakšnem notranjem razmerju sta si sin in mati, koliko bolj pomembno je to razmerje v sedanjih razdrapanih dneh!

»Tako velik je že, nobena moja beseda mu nič ne zaleže, nič več mu nisem kos« —, tako se matere pritožujejo tedaj, ko se začenja doba razvoja, osamosvojitve doraščajočega sina. To so začetki »norih let«, kjer je vse eno samo vrenje, hotenje, mladostno upiranje in iskanje močnatosti. Toda doba novega utemeljevanja mladosti je najnevarnejša. Tedaj se fant siloma izvija iz vezi materinega skrbstva, nadzorstva in »materinske avtoritete«. In nikoli ni bila ta nevarna, razvojna doba iz otroka v fanta in mladega moža tako ogrožena, kakor je v sedanjih dneh.

Vprav za tak razvojni čas pa ni moči dati materam nobenih navodil, nikakih vzgojevalnih patentov. Potrebno je le opozoriti na važnost tega vprašanja in na to, kako malo je družin, kjer bi se duševno sporazumevali sinovi in matere. Bolj ko v prejšnjih časih so otroci zdaj tuji staršem in težje ko sploh kdaj, je mlade fante obdržati v zvezi z domom, z materjo. — Vedno je dvojje mogoče: ali se čustvo sina do matere ne spremeni in ostane otroško-zaupljivo, vendar valovito, da je zdaj otroško, zdaj nekam nadvladujoče, češ mati je stara, je ženska, kar tvori nekakšno zmes iz nežnosti in surovosti; — ali pa se sinovo čustvo ustali in se porodi pravilna ljubezen do matere: spoštovanje. — Na tem pragu med otroškim in mladinskim življenjem se odloči, kakšen bo fant kasneje v življenju, kakšen mož in oče bo. Kakšna težavna naloga mater in očetov, da vprav v teh pretečih letih, ko »je fant vedno večji« — pravilno ravnaajo s sinovi, da jim zlasti znajo obdržati versko življenje!

Mesec rož, matur in konca sol.

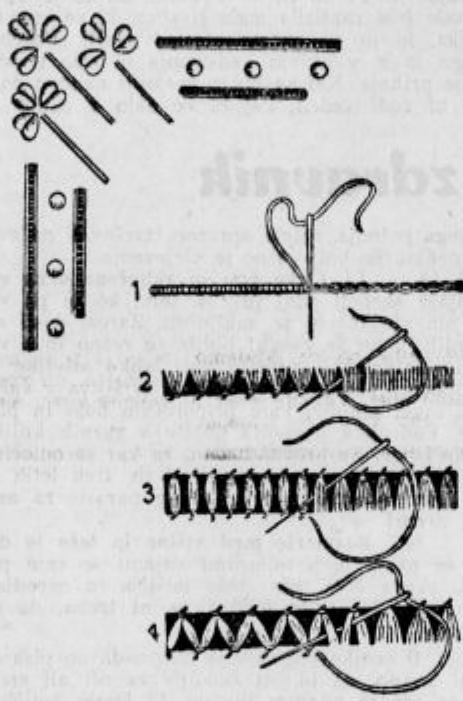

Hud mesec, vesel mesec; lep in strašen mesec: za družine, ki imajo otroke v šolah. Bog ve, ali vedo vsi tisti, ki poučujejo: Kaj je padec šolarja, šolarice za družino? — Kakšna rana je to v celoti domačnosti? Kako je zlasti mati prizadeta, ki tako rekoč z otrokom vred hodi v šolo, se uči, je vprašana, piše naloge in je okregana! In ali se zaveda šola, kakšno kipečo čašo sreče se izlije prav v sredo srca družine, če malce za-

tisne oči in da šolarju, šolarici izhodi v drugi razred! Kako bi mati še stopnice šole poljubila za tisti drobci dobrohotnosti! Bog naj živi dobre duše na katedrih! Več se družinam, kakor si morejo sami misliti.

Zaeno je ta mesec posvečen Srcu, ki je božje. To Srce živi z družino, da mlade duše varuje, da jim ne da omahniti, čeprav ni nikjer ne steze ne stopnic niti žarka luči več — nikar sonca!

Otrok in vezenine

Belo je vedno najlepša barva za najmanjše. Če belino povzdigneš z okraski, so oblačila še lepša. Na risbi je prav lep vzorec, tako zvan

francoski motiv za preproste vbode Na št. 2, 3, in 4. so razni vzorci za lep rob.

Revolucija in ženske obleke

To je že stara resnica, da vplivajo politični razkoli tudi na narodne šege, zlasti na ženske obleke. Pomislimo le na frigijske čepice in trakove in kordarke, ki so si jih nadele Amazonke francoske revolucije. Tudi tako zvana noša »empire«, ki je bila v modi tja do Dunajskega kongresa, je tudi izšla iz revolucije. Francoska revolucija je priporočala ženskam, naj se po dobi izprijenega rokokoja začno oblačiti v junaško nošo antike, naj začno nositi obleke in tančice Kornelije in Lukrecije. Vendar so bile te obleke, ki so jih imeli na Napoleonovem dvoru, kolikor toliko okusne in lepe, a boljševiska revolucija v sovjetski Rusiji je ruske ženske po zunanje spremenila v sive, mrke delavske številke.

Izgubile so tudi pisane obleke kmetic in se umaknile brezbarvnim krilom, overallom in čepicam, ki so ženske tudi gledé na zunanost vkle-nile v vezi. Neko mlado delavko, ki si je znala dobiti neki inozemski modni list, so za več let zaprli v ječo. V poslednjem času se je ta stvar že

spremenila, tako da vidiš tudi mlade komsomolke s šminko, ustnim barvilom in parfemom.

Iz rdeče Španije poročajo francoski listi, da je revolucija napadla tudi lepe španske narodne noše. Kakor v Rusiji, morajo tudi španke nositi overall, ki je splošno, enotno oblačilo vseh rdečih špank. V Madridu, Valenciji in po drugih španskih mestih in vaseh so ženskam pobrali in pokradli njih lepe, dragocene »mantilje« in vezene naglavne rute in ves nakit. Kdor se prikaže v stari narodni noši, ga rdeči milicniki obsodijo v ječo ali na smrt, češ, da je noša že znak protirevolucionarnega nazi-ranja.

Po vaških cerkvah so pobili več Marijinih soh, ki so imele narodno mantiljo. Revolucionarne španke so oblečene v nekakšno uniformo, imajo rdečo bluzo in na glavi rusko vojaško čepico. Bojevnice á la »Passionaria« so oblečene v moško obleko in so zatorej prav smešne na pogled.

Brez mesa; presna hrana

Ljudje, ki ne uživajo mesa, so vegetarijanci. Ti so spei taki, ki ne uživajo prav nobenih živalskih hranil in taki, ki vendarle uživajo še mleko, maslo, jajca, sir. Pravijo, da se tvorijo iz mesa razne kisline, ki škodijo krvi. Če je sicer telo zdravo, mu meso ne bo škodovalo; kar je preveč, pa itak nikjer ni na mestu. Vendar je dobro, da ne uživamo dosti mesa in jemo rajši več prikuh in sadja.

Ozirati se je treba pa tudi na podnebje. Prebivalci mrzlih pokrajin morajo uživati dosti mesa in maсти; onim iz gorskih pokrajin pa zadošča rastlinska prehrana. Zato je pametno, da poleti ne uživamo dosti mesa in maščob in rajši jemo močnata jedila, sadje in zelenjavo. A pri nas moremo tudi pozimi prestatiti brez mesa, če uživamo mimo rastlin še mleko maslo, jajca in sir. Kdor bi pa užival samo rastlinsko in presno hrano, torej niti mlečnih izdelkov in jajec ne, pa bi si preveč obremenil prebavila.

Kdor se hoče preživljati s samimi rastlinami, mora veliko jesti, ker je v njih le malo beljakovin. Ljudje, ki se dosti gibljejo in opravljajo težka dela, se morejo preživljati z rastlinsko hrano in jim tudi prija za delo, ker rastline ne vplivajo na človeka lenobno. Saj je človek po mesnih jedeh kar utrujen in zaspan, kar je posledica zaužitih beljakovin, ki zahtevajo več dela prebavnih organov in odtegnjejo možganom radi prebave več krvi. A ta utrujenost ni še dokaz, da bi bilo meso škodljivo. Dobro pa je, da ga ne uživamo, preden gremo na daljšo pot ali pred športom.

Presna živila vsebujejo mnogo onih skrivnostnih vitaminov, ki vemo o njih, da dobimo skorbut in druge bolezni, če jih ne uživamo. Kakšna količina vitaminov je potrebna, pa še ni dognano. Prav tako še ne vemo, ali preveč vitaminov človeku kaj škoduje, ali če jih telo tako predela, da telesu jako koristijo. Vitamine uniči dolga kuha, dušenje in izparivanje. Vendar pa se v krompirju, paradižnikih, mleku in drugih živilih ne uničijo vitamini, če ta živila manj časa vro.

Res je, da je dosti vegetarijancev izvrstnega zdravlja in morejo dosti duševno in telesno delati. Vedeti pa moramo, da so ti ljudje že itak zdravega in krepkega telesa in imajo tudi močno voljo. Res je pa tudi, da dosti ljudi ne prenese samo rastlinske hrane in izboljšajo radi nje.

Zatorej ni kar nič lahko presoditi, kakšno hrano naj uživa ta ali oni človek, ker »vse ni za vse«. Vendar so prav vneti vegetarijanci pripomogli, da uživajo ljudje zdaj več sadja in zelenjave, kakor so jih naši pradedje, ki so jedli večinoma le meso in hude začimbe. Res je tudi, da otrokom mesna hrana ne prija tako, kakor močnata, mlečna in zelenjava in sadje. Vendar naj tudi otroci, že radi beljakovin, zdaj pa zdaj uživajo meso, zlasti v zimskem času.

Grah v kuhinji

Grah s piščanci.

Dva osnažena piščanca zrežemo na lepe kose, osolimo ter pustimo vsaj eno uro v soli. — V kozico denemo eno žlico masti, dve sesekljani čebuli, peteršilja, majarona, paradižnikove mezge, peščico gob, ščepec popra in pustimo piščance počasi 15 minut dušiti. Dodamo liter (lahko tudi več) svežega, zelenega olučenega graha, prilijemo nekoliko vode ali juhe, a pustimo še 10 minut počasi vreti. Končno naredimo svetlo prežganje iz žlice masti in moke, dodamo 1—2 zajemalki juhe, vse zamešamo in pustimo, da še 15 minut počasi vre. Serviramo gorko in obložimo z novim maslenim krompirjem. Solata. — Na tako pripravljen grah povabimo lahko tudi odlične goste.

»Skozi rožice«

»Prosim, gospodična, jaz bi rad tako rožo, ki pomeni, da včeraj nisem mogel priti, da bom pa jutri ob triletni na šest prav gotovo čakal pri muzeju«.

Košče mila

daj v lonec, natij malo vode vanj, postavi na štedilnik, pusti, da voda izhlapi in dobiš kos mila, ki je uporabljv ko novo milo.

NAJNOVEJŠE MODNE TKANINE

Soiran MANUFATURA

Kar delaš in storiš,

Ne tako z iztegnjenimi koleno, ampak tako, da se ekliniš!

Ne tako, da se oprijaš ko bolnik, ampak tako, da lepo prosto in gibčno greš po stopnicah!

bodi lepo narejeno

Ne tako, da ležiš na mizi in »stolu«, ampak se rajši lepo uedi!

Pravni nasveti

Voljavnost oporoke. A. K. Pri pisanju oporoke eta bila poleg priče navzoči tudi dve ženski. Vprašate, če je oporoka veljavna? — Če je oporoka napravljena v predpisani obliki, je seveda veljavna. Sicer pa jo je napisal notar, na katerega se pač lahko zanesete, da jo je pravilno napravil. Dokler oče živi, ne morete zahtevati deleža. Po njegovi smrti vam pa pripada najmanj dolžni delež.

Pot čez zasebno zemljišče. N. N. Če so posestniki brez vašega dovoljenja napravili pot čez vaše zemljišče, jih lahko tožite pri sodišču. Tudi odškodnino lahko zahtevate za vso škodo, ki so vam jo napravili.

Tožba na državni svet. M. R. Tožba na državni svet se mora vložiti v 30 dneh po vročitvi odločbe upravnega oblastva. Tožba zoper ukaz se vloga na državni svet v dveh mesecih od dne, ko je bil ukaz objavljen v »Službenih Novinah«. — Ker ste bili že leta 1933. imenovani na nižji uradni položaj, ste rok za vložitev tožbe že zamudili.

Družinske doklade. J. E. Pišete, da ste pred nekaj dnevi prosili za neko pojasnilo glede družinskih dokladov, a še niste dobili odgovora. — Ponovite vendar vprašanje. Dopisov ne hranimo, zato ne moremo vedeti, na katero vprašanje se nanaša gornji dopis.

Posojilo sestri. I. Leta 1933. ste posodili sestri kmetici nekaj denarja. Vprašate, koliko sedaj lahko izterjate na obrestih in glavnici. — Če živi sestra dolžnica v boljšem gnetnem položaju kakor vi, ni zaščiten in vam mora vrniti celo vsoto s 5 odstotnimi obrestmi za tri leta nazaj. Če pa je sestra zaščiten, vam bo morala odplačati za polovico znižani dolg v 12 letnih enakih obrokih s 3 odstotnimi obrestmi. Dolg morate ugotoviti z obračunom na predpisanem obrazcu. Obračun in obračunski za znižani dolg pošljite v dveh izvodih na občinsko upravo, ki je pristojna za vašo sestro. Obrestna mera znaša za čas od dne 20. aprila 1932. do 23. novembra 1933. 10 odstotkov, če je bil dolžnik upnik prostovoljno odložitve plačila, 6 odstotkov pa v ostalih primerih. Za čas od 24. novembra 1933. do 26. septembra 1936. znaša obrestna mera 1 odstotek; od dne 27. septembra 1936. do 15. novembra 1936. in tudi od tega dne dalje pa znaša 3 odstotke.

Dolg za dolnice. A. B. Svoječasno ste podpisali dve delnici po 500 dinarjev, katere znecke ste še dolžni. Upnik vam je poslal v podpis obveznico za neznani dolg. Vprašate, če boste morali plačati ves dolg, ali če imate pravico do znižanja. — Ako se smatra, da ta dolg izvira iz znakuha blaga na upr, se ne zniža in ga boste morali odplačati v 12 letih v celoti in to v enakih letnih obrokih. Če ste drugačnega mnenja, lahko vložite pri občinskem oblastvu, ki vam je dostavil obračun in obveznico, svoje prigovore in bo v primeru spora odločilo sodišče. Kako bo isto odločilo, ne moremo vedeti, ker praksa o teh vprašanjih še ni izdelana in sigurna.

Skrajšani rok. F. B. S. Nimate pravice do skrajšanega roka, ker nista dva brata neposredno pred vami po vrsti odslužila polnega roka.

Rodbinska doklada za sina. I. M. Izjemoma pripada državnemu uslužbencu rodbinska doklada za otroka tudi še po dovršenem 16. letu starosti, če je duševno in telesno trajno nesposoben za pridobivanje in to, če je nastopila nesposobnost v času, ko je imel uslužbenec pravico do rodbinske doklade za otroka; dalje za otroka, ki se šola v državi ali v inozemstvu, v javnih ali priznanih privatnih šolah ter za hčer, ki svojemu očetu-vdovu gospodinj, in sicer do omočitve, najdalj pa do polnoletnosti. Če ima vaš znanec sina, ki izpolnjuje enega gornjih pogojev, mu pripada zanj rodbinska doklada.

Znižanje dednih deležev. I. P. Vdova, ki je prevzela posestvo po možu, predlaga, da se otrokom izgovorjeni dedni deleži znižajo za polovico. Sodišče je pozvalo varuha mladoletnih otrok, da se izjavi o predlogu na znižanje. Kaj naj varuh stori? — Če misli dolžnik, ki je kmet, da je prevzeta nepremičnina, iz katere se mora izplačati drugim dedičem ali sopolgodnikom dediščina, izgubila več ko 25 odstotkov svoje vrednosti v času, ko je dolg nastal, sme zahtevati, naj sodišče ta dolg sorazmerno z zmanjšano vrednostjo nepremičnine zniža. Ta znižba ne sme presegati 50 odstotkov prvotnega dolga. — Varuh, ki je pozvan, da se o predlogu na znižanje izjavi, je dolžan braniti koristi svojih varovancev. Če misli, da se je vrednost nepremičnin le neznatno zmanjšala, naj vsekar ugovarja znižanju otroških deležev.

C. G. D. Če ne morete drugače doseči, da se vam glasbeni instrument vrne, lahko tožite onega, ki ga neupravičeno zadržuje.

Zgradarina. A. B. L. Zgradarini so zavezane zgradbe, namenjene za prebivanje ali drugo trajno uporabo. Če ima davčni zavezanec več hiš, mora torej plačati zgradarino od vsake hiše in ne samo od tiste, v kateri izvršuje obrt.

Zemljiška knjiga je javna. T. Po zakonu o zemljiških knjigah je zemljiška knjiga javna. Vsakdo jo sme vpričo zemljiškoknjižnega uradnika pogledati in iz nje jemati prepise in izpiske, ki jih daje voditelj zemljiške knjige. — Iz tega sledi, da sme vsakdo tudi v stvari druge osebe pogledati zemljiško knjigo. Nikjer ni predpisano, kolikokrat je dovoljen vpogled. Če mislite, da je zemljiškoknjižni uradnik nepravilno postopal, se pritožite pri starešini sodišča.

Plačilni nalog brez pravnega pouka. M. S. T. Davčna uprava vam je dostavila plačilni nalog za plačilo prenosne takse brez vsakega pouka o pravnih lekih. Pritožbo vam je finančna direkcija zavrnila, češ, da ste zamudili rok za pritožbo. Nameravate se dalje pritožiti, ker vas davčna uprava ni poučila o roku za pritožbo. Radi bi zvedeli za naše mnenje. — Finančno ministristvo je davčnim upravam izrecno naročilo, da vnašajo v svoje plačilne naloge pravičen in popoln pouk o pravnih lekih. Ako oblastvo to opusti, se mora proti odgovornemu uradništvu postopati. Ni pa nikjer rečeno, da bi bil plačilni nalog brez pravnega pouka neveljaven. Zato dvomimo, da bi samo iz tega razloga s tožbo na upravo sodišče uspeli.

Vloga v denarnem zavodu. J. S. Večkrat smo že pisali, da mora denarni zavod, ki se je okoristil z zaščito, izplačevati vloge po odobrenem odplačilnem načrtu. Kaj več ne morete zahtevati.

Pekovska obrt. V. R. Izvrševanje pekovske obrti se sme pričeti samo na osnovi dovoljitve občega upravnega oblastva. Zato se obrnite na okrajno načelstvo.

Znižanje dednega deleža. C. J. D. Po očetu, ki je umrl leta 1925, vam je imel brat izplačati dedni delež. Na predlog brata, ki je kmet, vam je

sodišče delež znižalo. Vprašate, če se zoper to krivico lahko pritožite. — Pritožite se lahko na okrožno sodišče. Prvo sodišče se je gotovo prepričalo, da se je vrednost bratovega posestva znižala za več kot 25% in je zato ugodilo njegovemu predlogu, da se dedni delež, ki ga ima izplačati iz posestva, zniža sorazmerno z zmanjšano vrednostjo posestva.

§ 94 finančnega zakona. R. J. Radi bi vedeli, kako bodo oblasti tolmačile točko 3 § 94 finančnega zakona za l. 1937-38, t. j. ono, ki govori o dvojnih pokojninah. — Vsak konkretni primer bo pristojno oblastvo posebej obravnavalo. Kaj več, kakor je napisano v finančnem zakonu, vam ne moremo povedati. Ako se bo ta predpis uporabil tudi na vaš primer in z ministrov rešitvijo ne boste zadovoljni, se pritožite na državni svet.

Kokošja nadlega. M. A. Sosedu pač ne morete predpisovati, kje naj ima svoje kokoši. Če prihajajo na vaše zemljišče, lahko zahtevate odškodnino za vso škodo, ki vam jo napravijo. Tudi s civilno tožbo lahko zabranite spuščanje kokoši na vaše zemljišče.

Občina in tuje zemljišče. Niste povedali, iz kakšnih razlogov si občina lasti vaše zemljišče. Ako je spor zasebnopravnega značaja, se obrnite na sodišče.

Brajda. B. G. Sosed je tik ob vaši hiši zasadil trto. Bojite se, da bo trta delala senco in bo ta povzročala vlago v zidu vaše hiše. Ali bi lahko sosedu prisilili, da odstrani trto. — Ker vam trta še ne dela nobene škode, ne morete prisiliti sosedu, da jo odstrani. Senca po našem mnenju ne bo nikdar takšna, da bi presejala običajno mero in da bi bistveno škodovala stanovanju v vaši hiši. Zato boste že morali trpeti sosedovo trto, ki jo je zasadil na lastnem svetu.

Skrajšan rok petega sina. R. V. Ker je četrti sin odslužil le skrajšan rok, peti nima pravice do skrajšanja, ampak bo moral odslužiti polnoli rok.

Poročstvo. A. P. Vprašate, če more upnik sodno izterjati dolg od poroka, če ravno ima dolžnik sam zadosti imovine. — Upnik more poroka praviloma šele tedaj tožiti, kadar glavni dolžnik na upnikov sodni ali izvensodni opomin ni izpolnil svoje obveze. Zadošča torej naveden opomin in upnik nikakor ni dolžan poprej glavnega dolžnika tožiti ali proti njemu celo voditi izvršbo.

Ce postane stanovanje neuporabno. J. R. H. Najemodajalec je dolžan, da vzdržuje oddano hišo v uporabnem stanju in da ne moti najemnika pri dogovorjeni uporabi najetega stanovanja. Če so zgornje podnice v eni sobi tako, da je soba postala neuporabna in ste o tem obvestili gospodarja, je bil gospodar dolžan takoj poskrbeti za popravilo. Ker tega ni storil, ste opravičeni, da odbijete od najemnine sorazmerni znesek, ki odpade na neuporabljivo sobo. Če je gospodar zaklenil sobo in odnesel ključ, ste opravičeni, da si na gospodarjev

račun nabavite nov ključ. Če imate radi neuporabljivosti enega stanovskega prostora posebno škodo, n. pr. da ste radi tega morali drugod najeti poseben, dražji prostor, da spravite svoje pohištvo, potem lahko to škodo posebej uveljavljate. Stanovanje smete izprazniti po preteku odpovednega roka. Brez odgovora pa lahko takoj zapustite stanovanje, če je brez vaše krivde postalo tako, da ne odgovarja več svojemu prvotnemu namenu. Vrtno pridelke morate pri izselitvi takoj pobrati, če se z gospodarjem ali naslednikom v stanovanju drugače ne zgovorite.

Žalski odbor založeni denar. I. S. K. Blagajnik, ki je iz svojega založil denar za plačilo računov žalskega odbora, je upravičen vsak čas, da zahteva povračilo istega. Dokler ni opomnil žalski odbor za plačilo, tako dolgo plačilo še ni zapadlo. Od dneva opomina dalje pa teko zakonite 5% obresti, ki jih je žalski odbor dolžan z glavnico vred plačati za zadnja tri leta nazaj. Prejšnje obresti pa so, če niso bile izrecno priznane, zastarane.

Zastavljen kuhaličnik. P. I. Z. Nekdo vam je zastavlil električni kuhaličnik za posojenih 100 Din. Medtem je kuhaličnik neznanu kam izginil. Vprašate, če ste dolžni za kuhaličnik doplačati po njegovi vrednosti ali ne. — Čim vam vrne dolžnik posojenih 100 Din, ste mu dolžni vrniti zastavljen kuhaličnik. Če ga več nimate, ste dolžni plačati popolno odškodnino zanj.

Kmetijski nasveti

Mraviljišče na vrtu. Na vrtu imam več mraviljišče in bi jih rad odstranil. Kako bi to dosegel. K. K. L. — Na vaše vprašanje, kako bi odstranili mraviljišča na vrtu, najдете odgovor med »Kmetijskimi nasveti« pod naslovom »Zatiranje mravelj« v ned. »Slovenca« štev. 115, ki je izšel 22. maja 1937. Ako nimate več te številke »Slovenca«, jo lahko kupite pri upravi lista.

Zatiranje mahu na travniku. I. B. T. — Na travniku vam rase mah, ki bi ga radi uničili, da bi nastala lepa trata samih trav, čista in gosta. — Ko imate le mal prostor, vam ne bo težko uničiti mahu z živim apnom in grabljami. Ko ste travo pokosili, potrosite, najboljšo ob dežju ali ob jutranji rosi, trato z apnenim prahom. Čez par dni pa temeljito pograbite travnik z železnimi grabljami, da gre čim več mahu iz zemlje. Ne bojte se, če pri tem izruvate kako travo, bodo druge bujnejše rastle. Koristno bi tudi bilo za razvoj trav, če bi na ta prostor potrosili 1 kg superfosfata, ki bo travo zgostil in bo ta bujnejše poglala.

Svinjke, prasice — pravilno: kociči — v stanovanju. A. P. S. B. — Pravite, da se je vneki trgovski hiši razširila mala živalica, ki se imenuje svinjka, ki jo pa ne morete odstraniti. Posebno mnogo jo je v prvem nadstropju in celo v podstrešje prihaja. Ker se bo to poslopje nanovo ometalo, bi radi vedeli, kaj bi se dalo v malto ali

obljubljena doto. V. A. K. Če je oče obljubil hčerki pred pričami doto, potem hčerka, ki se je medtem poročila, lahko tako obljubljeno doto iztožuje, čeprav ni bil napravljen notarski zapis glede dote. Oče je namreč po postavi dolžan, da hčerki da doto, ki je primerna njegovim premoženjskim razmeram. Če je oče tako doto hčerki obljubil in je hčerka to obljubo sprejela, je bila s tem sklenjena pogodba, ki je iztožljiva. V kolikor bi oče obljubil hčerki večjo doto, kot jo je dolžan dati po postavi, bi to bilo glede presežka darovanje in bi za iztožljivost take obljube bila potrebna oblika notarskega zapisa.

Zastaranje odškodninske terjatve. V. A. K. Odškodninske terjatve zastarajo tekom 3 let, odkar je poškodovancu znana škoda in povzročitelj škode. Če ste po kazenski razpravi, kjer ste bili obsojeni radi malomarne telesne poškodbe, poškodovancu obljubili plačilo škode po preteku 5 let in je poškodovaneec na to pristal, potem teče triletni zastaralni rok šele po preteku petih let. S pravomočno kazensko sodbo prisojena odškodnina zastarajo po preteku tridesetih let.

Možitev učiteljice z neučiteljem. K. A. M. Določba finančnega zakona, da učiteljem narodnih in gospodinjinskih šol in otroškim vrtnaricam preneha služba, če stopijo v zakon z osebo, ki ni učitelj narodnih šol, stopi v veljavo dne 1. avgusta 1937. Za učiteljice, ki se pred tem dnem poročijo z neučitelji, torej ta predpis ne velja.

belež, da se ta mrčes uniči. — 1. mrčes pravzaprav v stanovanju ni škodljiv, ver. je nadležen. Živi pa samo tam, kjer je vlažno in bolj temno, kjer s svojimi skrčicami vdihava vlažen zrak. Če torej odstranimo vlago, tedaj te živali ne morejo več živeti in izginejo. Da bi bilo kako sredstvo za primešanje k malti ali beležu, ki bi zatrla te žuželke, nam ni znano. Ko itak nameravate predelati te prostore, skrbite da bodo suhi in da ne bo v njih preveč temnih prostorov, tedaj si bodo kociči sami poiskali drugo bivališče. Če pa hočete ta mrčes uničiti na mestu, pošicite njih zbiralščica, ter jih potrosite z živim apnom. To jih umori.

Zitni ričkar v pšenici. F. S. R. — V svoji žitnici ste letos prvič opazili mnogo žužkov, ki so na pšenici napravili veliko škodo. Radi bi vedeli, kako se je ta škodljivec zaredil in kako bi ga bilo zatreti. — Zitni ričkar je zelo nevaren hrošček naših žitnic, zato moramo skrbno paziti, da se v njih ne zaredi. Ta hrošč je temnorjave barve, ki najbolj napada rž in pšenico. Prezimuje pa v žitnih kupih, po razpokah pada, tramovja in po sličnih skrivališčih. Spomladi zaleže samica v vsako zrno po eno jajčece, iz katerega se izleže majhna črnočrvala ličinka, ki izžeda zrno in ga tako obžre, da ne ostane drugega kakor samu luščina. V starosti šestih tednov se zabubi in v juliju se pojavi prvi rod hroščev. Jeseni, navadno septembra, pride na dan še drugi rod, ki prezimi. — Tega škodljivca moramo takoj začeti preganjati, ko se je pojavil, kajti če je enkrat dobro okužil shrambe in žitnice, se ga je težko iznebiti. Če je torej že v vaši žitnici, storite najbolje, da spravite iz nje vse žito in ga čimprej uporabite, da hrošča drugam ne zanesete. Žitnico pa temeljito osnažite, prečistite vse špranje in zamašite vse luknje, da ne more ričkar nikjer najti prostora za daljino bivanje. Potem jo pobelate in pod potrosite z apnenim prahom. Žito pa postavite vanjo šele nato, iz polja, v katerem ni tega škodljivca.

Srce, ledvice, živce (nerazura, razburjenost, prenapete in slabe žilce) ženske, kataralne in nervozne motnje (beli cvet, neobčutljivost i. s. l.), prehodna doba žen in moških (klimakterij), jetra, želodec, kamne, spolne slabosti in motnje (splošne kakor tudi nervozne, sklerozo, notranje žileze (sladkorno bolezen, gih i. t. d.) zdravi z dobrim uspehom

Radensko zdravilno kopališče (pri Mariboru)

Zahtevajte prospekte! Direktno vagon iz Ljubljane do samega kopališča

Zatiranje čemerike na travnikih. A. R. V. — Na travnikih se vam je razpasla čemerika, pa bi jo radi zatrli. — Ta rastlina je močno strupena za ljudi in živali, v svežem ali posušenem stanju. Steblo požene 45 cm do 1 m visoko ter cvete koncem junija; raste najbolj na visokih in nižjih planotah, pojavi se pa tudi na mokrih dolinskih senoeti. Zatiranje čemerike ni tako lahko, ker ima globoke korenine in je zelo trepna. Stalno zatreti jo je mogoče samo z doslednim izruvanjem ali izkopavanjem spomladi. Drugi zopet priporočajo, pokositi jo vsako leto pred cvetenjem, s čimer onemogočite dozorevanje semen. Če jo na ta način vztrajno uničujete leto za letom, bo polagoma izginila. V novejšem času svetujejo nekateri, da se čemerikovo steblo kolikor mogoče globoko nabode z dolgimi rjastimi žebli; potem rastlino še mokro ali rosno potrosi z neoljnatim apnenim dušikom, ki jo požge. Ker se potem čebulast gomolj v zemlji ne more okrepiti potom zunanjih zelenih listov, ki mu dovajajo hrano, zgine in tako je rastline konec. Poskusite tišti način, ki vam najbolj ugaja, ter ga vztrajno izvajajte več let, tedaj uspeh ne bo izostal.

»Le kriči, otrok moj, in me maščuj za sosedov radio!«

HOTEL VILA LUCIJA

Aleksandrovo - otok Krk

4 restavracijsko teraso nad morjem in ostalim komfortom. Stanovanje in hrana vključno takse od Din 50— do Din 59— dnevno. Radi nižjih cen se priporoča bivanje v juniju. Prospekti pri »Putniku« in pri direkciji hotela.

ODREŽITE

„SLOVENECE SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.

„Slovenec“, 6. junija 1937

Smrt sužnja

Kraljica Ragnhilda je imela med svojimi sužnji tudi sužnja z Danskega, ki mu je bilo ime Ake. Vse karkoli je Ake koval ali rezal, je bilo namenjeno kraljici Ragnhildi. Popolnoma se je vdal delu in je vedno kaj novega iznašel. Delo mu je lajšalo in poživljalo suženjstvo. Prav zdaj je bil tega potreben, ker se je razvil v moža in je se vedno ljubil kraljico Ragnhildo in le kraljico Ragnhildo. Ko mu je bilo dvajset let, je naredil Ake sani, kakršnih ni bil dotlej še nihče videl. Ljubezen mu je prešinjala srce in mu vodila roko. To delo mu je podarilo srečo, kakršne ni dalo še nobeno. Zdaj so bile sani skoraj izgotovljene in do kresa so morale biti povsem izvršene.

V tem času pa je bil deležen Ragnhildina naklonjenost neki poglavar iz severnih dežel. Radi lodu ni mogel nazaj in je bil v gosteh pri Ragnhildi. Ko je nekoč vstopila kraljica, da pogleda, kaj je z Akejem in s sanmi, je dejala, kako je dobro, da imajo sani za dve osebi prostora — in samo za dve. Pri tem ga je pogledala in se nasmehnila. Ta pogled, ta smehljaj sta užalostila Akeja, saj je vedel, da ne ta ne oni ne velja njemu. Saj je bila ona vendar kraljica, a on je bil suženj. A če je takole stala pri njem v svoji težki obleki blestehih se barv, ki je tako lepo obdajala njeno zdravo, polno telo, bi skoraj pozabil na to in dal svojim mislim svobodno pot. Ta pogled in ta smehljaj sta bila ko potegljaj za uzo. Ni skoparila z lepimi besedami in prijazno pohvalo, kar ni mogla najti dovolj la-skavih besed, kadar si je ogledovala sani. Celo tako daleč se je spozabila, da mu je rekla, da mu v njegovi umetnosti ni več enakega. Toda njena pohvala ga je začela zdaj čudno sketati in peči v prsih. Saj je bilo prav in dobro, da ni bilo več takega kovača in rezbarja. Toda on ni bil Trond iz severne države — Tronda takih pohval ni bilo mar. Kakemu človeku podariš ljubezen, drugega odpraviš s pohvalo in z lepo besedo. Zaželel je, da bi Trond izginil v temo svoje dežele.

Malokdaj je bil kak gost tako dolgo na kralje-vem dvoru, kot je bil Trond s severa. In vsakdo je vedel, da se Ragnhildina naklonjenost do njega ni manjšala. Ake tega ni mogel pojmiti. Še manj pa je Ake razumel, kako da more Trond, ki je kraljica Ragnhilda ljubila ko malokoga, loviti de-kle. Najbolj je stikal za neko dekle, ki ji je bilo ime Gerd. Trond je bil vsak dan pri njej in kar javno, a zdelo se je, ko da kraljica tega niti ne sluti. V Akejevi duši je vzniknilo čustvo, ki mu je bilo doslej neznano: začel je Tronda sovražiti. Da bi oglasil svoje misli, je kar na divje rezljal na saneh, da mu je pot curkoma lil po obrazu in mu z obrvi kapljal na svetli les in so ondi nastali mastni madeži. A ni se mu posrečilo izrezljati so-vrštva do Tronda iz svojega srca.

Nekega dne se je zgodilo, da je Trond stikal po dvorišču okoli. Bilo je tik pred kresom in na kraljevem dvorcu je kar mrgolelo samih opravkov. Ake je dokončal sani in jih je brisal in drgnil. Zdaj pa zdaj se je bežno ozrl kvisku in je z mrkim po-gledom oplazil Tronda, ki je preklinjal iskal svojo izvoljeno dekle. Slednjič ga je Trond zapazil in je pobesnel. Nenadoma je stal na pragu, na široko je zagatil odprtino vrat s telesom, zastavil je luč in oholo vprašal: »Kje je Gerd?«

Ake ni odgovoril. Brisal je dalje sani in ga je gledal po psa, ki se iznenada postavi pred ta in te na tla. Trond ga je porogljivo pogledal. Ko suženj še vedno ni odgovoril, se je Tronda zdelo pod-častjo, da bi pokazal svojo jezo; zato jo je pogoltnil in rekel: »Ali si gluh ali mutast, suženj?« in mu je obširno loku pljunil v obraz. Slina je oplazila Akeja pred ušesom in po licu. Trond mu je pokazal hrbet in je odšel.

Ne da bi si vzel toliko časa, da bi si obrisal pljune z obraza, je Ake vzel sulico, ki je slonela na steni pri vratih in jo zalucal v Tronda. Sulica je zadela Tronda v hrbet in ga skozi in skozi prebodla. Trond je telebnil ko človek, ki se spa-takne ob kako oviro in je obležal. Nič več se ni zganil. Sulica se je z ostjo zarila v poteptani sneg dvorišča, kjer je običajno pokoncu. Za hip se je še zamajala sem in tja; ko se je umirila, je stala po-strani v ostrem kotu nad Trondovo glavo.

Kraljica Ragnhilda je prišla, preden so pote-gnili sulico iz trupla. Obstala je in se je mirno za-zrla preko mrtvega v sužnja na pragu koče. Ko je zdaj oplazila Akeja, je privrkat zapazila, da je Ake orjak in — lep človek. Malo vojščakov bi bilo mo-glo bolje zalucati sulico, a nihče z večjo silo. Glej ga, suženja si je mislila in mahoma jo je stisnilo v srce. Pristopila je k njemu in ga je nekaj časa mo-trila, preden ga je nagovorila. Ake si je drgnil lice, povesal je oči in si ni upal dvigniti jih. Bil je jako rdeč, a videti je bilo, ko da je bolj jezen, kakor da bi se bil kesal. »Zakaj si to storil?« je slednjič vprašala in njen glas je zvenel tiho, skoraj plašno, nič ni bilo moči in zvočnosti v njem ko navadno. »V obraz mi je pljunil,« je odgovoril Ake, ne da bi se ozrl vanjo.

»In zakaj ti je pljunil v obraz?« Glas kraljice Ragnhilde je spet zvenel ko vedno. Mahoma je ime-la v srce občutek popolnega miru in zadovoljstva. Ake je nekaj časa pomolčal, nato je dejal: »Vprašal me je, kje je Gerd in na to mu nisem odgovoril.«

»Zakaj mu nisi odgovoril?«

»Ta pasji prašič naj bi si bil sam poiskal svojo psico,« Akejev glas je drhtel.

Kraljici Ragnhildi je vzel kar sapa. Ta tako debelo pleten životnik, edino suženjevo oblačilo, se je tesno prilagajal junaški, mladi postavi. Njen pogled je obstal na kipečih misicah njegovih lakti in meč. Še zdaj, ko je mirno stal, je bilo slutiti, kako so mu udje jekleno mehki in gibčni. Rdajica je zaplala kraljici v lica. Oči so se ji zalesketale. Sunkovito je dihala. Dokler se ji ni iznenada po-svetilo, da tu ljubzensko ocenjuje moškega — in da je ta možki — le suženj. Skoraj bi bila na ves glas zakričala, vendar se je obvladala.

Strumno in odločno je obrnila sužnja hrbet in je namignila ljudem, ki so se zbrali v bližini. Potem se je spet okrenila k Akeju: »Ali so sani toliko izgotovljene, da so za vprego?« je vprašala ledeno mirno.

Slednjič se je Ake ozrl vanjo. Od njegovega pogleda je iznova vztrpetalo njeno srce, a to je le utrdilo njeno sklep. »So,« je tiho odgovoril.

»Potem dajte vpreči sani,« je rezko ukazala možkim, »in vzemite sužnja, zvezite ga in ga tamle med drevesi počez položite na pot.«

Možje so koj zgrabili Akeja. A on se jih je otresel in z dvignjeno glavo stal pred njimi in val plavih las mu je trepetal na tilniku. »Ni potrebno, da me zvezete,« je rekel, »sam se bom ulegel tjakaj in bom mirno zdržal.«

Možje so se oklevaje ozrli v kraljico Ragnhildo. Molče je stala med njimi. Ake ni čakal. Ponosno je stopal do tistega mesta in se s hrbitom ulegel na pot. Vedel je, kaj se bo zgodilo z njim: čež nekaj hipov bo mrlil. Prav je tako. Zdaj je bilo itak vsega konec, prav je tako. Tronda pa je le še mogel spraviti s sveta. Niti za trenutek mu ni prišlo na misel, da bi prosil milosti.

Močni možakarji so vpregli par divjih žrebcev v sani. Ake je slišal topotanje njih na ostro pod-kovanih podkveh na trdem snegu. Ležal je na hrbitu in strmel predse v izginjajoči dan. Čudovito, po-mirjajoče vzburljenje se je iz tega trdega topotanja pogrezalo v splošno tišino.

Prstan

V dolini, le dve sto korakov od reke, je delal Danijel. Njegova visokonoga vola sta preudarno vlekla plug po vlažni, rahli zemlji, ki se je že stoletja dala obdelovati za žito in rast. Pri obračanju se je ves jutranji dan zrcalil v lesketajočem se lemežu. Danijel bi si bil rad zapel staro, že skoraj pozabljeno pesem, neko davno legendo, ki sta jo imela vola rada, saj se je njen takt tako lepo prilagel stopanju po njivi. Toda zdaj nihče več ne poje za plugom, da ne bi zaradi petja delo trpelo! In tako je začel Danijel tiho žvižgati.

Bil je mršav, sivolas možakar, spojen z grudo in se ni hudoval na usodo. Že daleč je bil čas, ko je izpolnil petdeseto leto. Dosti je pridelal. Res, njegovo življenje je bilo mogoče biti srečnejše, a bilo je še dokaj ljudi, ki jim je bilo še bolj slabo. V njegovi samotnosti je bil smeh redek gost. Njegova najstarejša sestra je bila ovodvela, njena dva sinova sta odjadrala čez »lužo«. Pa se je sestra preselila k njemu in mu gospodinjila. Pozimi je pletla pri ognjišču nogavice, on pa ji je bral iz časopisov.

Se dve brazdi, potem je bilo dodelano! Ni dobro, če gonilci vola v opoldanski pripeki in ju silijo garati. Do polneve pa je bilo tega legepa den naravnost veselje začrtavati ravne proge v njivo. Tam na oni strani so pod topoli prale mlade ženske. Zdaj pa zdaj si jih mogli videti, kako so z golimi, od sonca požlacenimi rokami izplakovale belo platno v lepi modrini čiste vode. Casih je sunek vetra zanesel semkaj njih zvonki smeh.

»Hej, Liseč! Liseč. To je bil vol, ki je bil vprežen na levi in ki je zmeraj obstal, kadar je orač nehal žvižgati.«

»Saj prav za prav ne bi smel te njive nič več obdelovati,« si je mislil Danijel. Zakaj pred tri-desetimi leti, ko je bila žetev, je tu nekoč zvečer govoril z Damjano, ki je bila majhna, rjava in gibčna ko murenček in ki je znala vihteti koso ko kak možki. Pa je tudi rada poslušala, kar so ji možki šepetali na uho. Toda, nekoč pride ura, ko se mora tudi najbolj vrtoglavo dekle zavedati, da je vezana, če ji namreč tiči zlat obroček na prstancu in sta že dve hiši zgovorjeni in nista proti.

Res, a tu je bil tudi Krupon. Krupon, lepi mladenič, ki mu je srce ležalo na dlani. Kar preveč radodarno ga je ponujal dekletom. Vsaka je vedela kako zgodbičo o tem. In on sam je dobil zmeraj kak novi »podstopek« od te in one, ki ga je kazal okoli. Tistega dne se ni bil premaknil od Dam-jane. Šalila in smejala sta se, ko so povezovali snopce. Casih je ona za dolgo umolknila — in to ga je huje bolelo ko smeh!

Tedaj se je Danijel razrdil in je poklical Damjano. Takrat je bilo trideset njive požete. Ko sta si stala nasproti, je divje izbruhnilo iz njega. Damjana se je zagovarjala. Njen životek je bil ves prepoten, slama ji je tičala v lasih, obraz ji je

Kako je Prenk Bib Doda turškega pašo ukanil za sabljo

Prebivalci Shiroke so slavni, saj pravijo o njih, da so najbolj zviti v severni Albaniji. O njih pripovedujejo zgodbo, ki ji je poglavitni junak Prenk Bib Doda, katerega so konec svetovne vo-jne umorili. To je bil gospodar, bil je tako rekoč knez Mirditov, onega številnega severoalbanskega plemena, ki biva v goratih delih dežele vzhodno od Skaderskega jezera. Prenk Bib Doda se je kot preizkušen diplomat dobro sporazumel s turškimi oblastmi. Bil je nekakšen knez in je stoloval v Skadru. Prenk Bib Doda je bil nekega dne povab-ljen k turškemu paši, ki je blizu Skadra sredi ta-borišča svojih čet imel svoj šotor. Ko so se go-stili, je mirditski knez pogledal skozi zavese so-tora na neštivilne, do zob oborožene turške vo-jake, ki so stražili bivališke paševce. Tedaj ni bilo nikjer v bližini vojne, bil je čas miru in vse te prenapete varnostne odredbe so podžgale Albanca, da se je začel rogati, rekoč:

»Jako dobro si zastražen. Tvoji vojaki so ču-dovito oboroženi in so pravi pravcati vojščaki za hude bitke.«

»Tako je!« je Turek ponosno odvrnil. »Meni se ne more pripetiti ničesar hudega. Niti gumbica mi ne more nihče vzeti ali ukrasti.«

Mirdit je občutil, da je Turek s temi besedami razžalil njegov rod. Kar mimogrede je pripomnil: »Nikar se ne zanašaj! Meni se zdi, da le še nisi zadosti zastražen.«

»Ali naj postavim še več straž?« je paša osuplo vprašal.

Prenk Bib Doda je ostal miren ko kamen:

»Previdnost nikjer ne škoduje.«

»Neumnost!« je Turek razdraženo vzklilnil.

»Zadosti sem zastražen. Te ljudi sem si sam iz-bral in se popolnoma zanesem nanje. Zdi se mi, da ne veš, kaj govoriš.«

Albanec se je smehljaj: »Prav dobro se zave-dam, kaj govoriš. In dokazal ti bom, da imam prav. Predvsem pa ti svetujem to: Ojači svoje straže in jim daj še več orožja, kot ga že imajo!«

Z najljubnejšimi besedami se je poslovil od paše, ki je ostal ves zamišljen in užaljen.

Druge jutro je Prenk Bib Doda spet prišel k Turku na obisk. Videti je bilo, da je vse tabo-rišče zmedeno in razburjeno. Paša je ves bled in pobit sprejel gosta.

»Kaj se je pa zgodilo?« je sočutno vprašal knez Mirditov. »Bolan si videti. Ali so te okradli?«

Ko sta bila žrebca vprežena, se je kraljica Ragnhilda povzpela na sani in je prišla za vajeti. Še za trenutek je pridržala žrebca v napetem pri-čakovanju. Nekaj se ji je v duši uprlo zoper njen sklep, neki mehki glas, ki ga ni bila še nikoli slišala in ki jo je s strahom prešinil. To je trajalo le za utrip srca, nato je zrahljala vajeti, žrebca sta šinila naprej in zdvijala nizdol po poti. Že čez hip je ležal suženj s strtimi prsi in zlomljenimi meči na poti.

Kraljica Ragnhilda je naglo pridržala žrebca, skočila s sani vsa vroča in brez sape, vrgla je vajeti hlapcem, ki so pritekli in je zapovedala, naj iz-prežejo konja. Njena vožnja s temi sanmi je bila končana. Mirno je šla po poti nazaj in ko je dospela na kraj, kjer je ležal Ake in je iz rdeče-kadečega se žrela pljuval kri in pene, je za trenutek obstala. Ozrla se je k njemu nizdol. Njegova desnica je bila zmečkana in razcefrana, kopito konja je zadelo. Kraljica Ragnhilda se je iznenada spomnila, kako je bila ta roka lepa. Marsikaj je zanjo izrezljala in skovala.

»Zakaj nisi pazil na svojo roko?« je nejevoljno vprašala Akejev iztrpčeno-boljšči pogled. Potem se je obrnila proč od njega in se ozrla v ljudi, ki so bili krog nje. »Sežgite sani!« je na kratko zapo-vedala in v odgovor na vprašujoče poglede je ledeno dodala: »Ta pa naj leži tu do jutri zjutraj.« Potem je mirno odšla čez dvorišče.

(Islandsko: Gunnar Gunnarsson.)

Žarel ko ogenj. Kajpa, saj se je res smejala... ali je to kaj hudega? Kruponu se pač vsak smeje... Danijel se je mahoma ozrl na njeno levo roko in žile na vratu so se mu napele. Glas mu je bil od jeze kar hripav.

»Kje imaš prstan?«

»Prstan... O, jaz...«

Treba je še dodati, da se je Damjana leto po tem dogodku omožila. Tam za hribe, daleč od tod. Nedavno je bila prišla spet v domačo vas, seveda, postarana, kakor so se bili vsi postarali. Če sta srečala drug drugega, sta se lepo pozdravila.

»He, Ruseč! To je bil drugi vol, ki je zamukal in obstal in se z rjastorjavim repom otepal po lakotnicah.«

»Le priden bodi, Ruseč, saj je poslednja bra-zda!«

Rjava prst se je dvignila in se tiho ulegla na stran. Blesteče se je šinila iskra iz nje. Danijel je pridržal vola, se sklonil k brazdi. In se je dvignil ves bled in nem: Med prsti je držal zlat prstan. Natančno je poznal ta prstan, prstan bivše nje-gove neveste! Pet in šestdeset goldinarjev je bil dal zanj pri najboljšem draguljarju v mestu.

»Damjanin prstan!« Se jo je videl pred seboj, ženjico, kako mu je navzlic jezi zatrdjevala: »Ne, Peter, nisem mu ga dalal izgubila sem ga!«

Takrat je vzrojil, ves divji je bil in trši ko železo in kamen. Ni ji mogel, ni ji hotel verjeti. A ona je bila ko on: tudi ona je imela svoj ponos! Toda znala se je bolje potolažiti...

Odleje se je navadno vsako drugo leto zgodilo, da je Danijel v to svoje staro gorje rezal brazde. Zmeraj je pridelal iste misli. Bile so ko trnje in osat je bil v njih. In čeprav se je še tako prema-goval, vendarle je zdaj drgetalo telo staremu možu. Bilo je, ko da ga je sredi odprtega polja zalotila nevihta; sredi kamnitega sveta, daleč proč od varne strehe. Stal je v besnem, začarjem orkanu, ves oslepljen, nezavešen, ko prikovan. Trideset let njegovega življenja je plesalo krog njega z vsemi bolečinami, tugami, z vso stisko in divjim kesanjem, vendar je to bol prešinjala žalostna eladkost.

»Bog daj, Danijel!« je udaril mlad glas v njegovo okamenelost.

Dvignil je glavo. »A, ti si, deklica!«

Pristopila je k njemu in je z vedrim smehom nesla svojih sedemnajst let tako lahko kakor sve-ženj opranega perila na glavi. To je bila najmlajša Damjanina hčerka, njen srček, ki jo je najbolj nežno ljubila.

»Kaj ste pa tako zamišljeno ogledovali?«

»O, nekaj, kar te bo razveselilo, otrok moj. Zlat prstan, ki sem ga pravkar izoral iz zemlje... Na, vzemi ga, k tvoji mladosti spada! Res, res, — podarim ti ga! Materi ga pokaži in prosim te, nikar se mi ne zahvali!«

Vzela je prstan in je vsa srečna odšla. On pa je zamišljeno dooral poslednjo brazdo.

(Francosko: L. Lafage.)

CRIKVENICA

Vodilno kopalnišče z zredno plažo in komfort-nimi hoteli. Kompletni pension od 60.— do 120.— Din. Prospekte daje kopalniška uprava.

HOTEL: Therapia s 100 ttv., Miramare z 62 ttv., Crikvenica s 45 ttv., Dom dr. Seidl s 62 ttv., Liburnija s 24 ttv., Eden s 23 ttv., Wien s 21 ttv., Crnković s 20 ttv., Slavija s 20 ttv., Danica s 20 ttv., Esplanade s 10 ttv., Julijana s 16 ttv., Ivancić s 15 ttv.

PENSIONI: Vila Ružica s 34 ttv., Adria s 23 ttv., Vila Luisi s 16 ttv.

RESTAVRACIJE: prenočišča: Bellevue s 16, Europa s 8, Gjurašin s 7 ttv., Restavracija Vinodol.

GOSTILNE: Zelengaj s 6, Morava s 7, Pejchi s 7, Slovenac s 7, Dalmatinski podrum s 5, Shang-hay s 5, Hrvat s 3.

KOŠER KUHNJE: »Kraus« in »Engel«.

S = soba, tv. = tekoča voda, ttv. = tekoča topla in mrzla voda.

V zasebnih vilah in hišah zelo mnogo lepo opremljenih sob po zmernih cenah.

Gospod profesor

Gospod gre po zelo razsvetljeni glavni cesti. Naenkrat stoji pred veliko, lepo restavracijo, se ozre skozi stekla in vzdihne. Oh, ko bi kdaj lahko sedel v takem odličnem lokalu, med elean-tantno oblečeno gospodo in si naročil raznovrstnih jedil z bogatega jedilnega lista. Namesto tega si le še močnejše zadrigne pas.

Izenadeno se nekdo oglasi za njim: »Gospod profesor! Gospod profesor!«

Gospod ne sliši nič. Čisto drugod mu zdaj blodi jo misli. Mudi se v jedilnici odlične restav-racije. In slednjič: Kaj njemu prav za prav mar! Saj ne kličejo njega. Kar začuti, da ga je nekdo potrepljal po rami. Prestrašen se obrne. Pred njim stoji mlad, eleganten človek, veselo moleč mu roko v pozdrav.

»Gospod profesor! Kakšna čudovita sreča, da sem vas dobil! Ne morete si misliti, kako me veselijo!«

Gospod začuden pogleda tujca, ki se zdi, ka-kor da ni opazil njegove osuplosti. »Kako vam je, gospod profesor? In kaj dela vaša gospa? Kako pa otroci? Upam, da so vsi zdravi?«

»Res ne vem,« jeclja gospod, »bržkone se mo-tite. Ne spominjam se.«

»Res ne? Saj ni mogoče! No, seveda, človek vašega stanu in položaja spozna pač sleherni dan toliko odličnikov, da je kar razumljivo, če pozabi na tako malenkost, kakor sem jaz!«

Vendar tujec ni užaljen. »Takoj se spomnite; pomagal vam bom. Lani sva bila skupaj v Kar-lovih Varih.«

»V Karlovih Varih?«

»Oprostite, gospod, jaz...«

»Kaj? Ali je mogoče? Se zdaj vam ni jasno? No, naj se vam predstavim: Moje ime: Peter Frank! Zadnje počitnice v Karlovih Varih sva stanovala v isti vili. Vi v prvem nadstropju in jaz v pritličju. V trenutku je elegantni tujec začel: »Zdaj torej veste, kdo sem, najbrž si niste kaj lepega mislili o meni?«

Gospod je bil ves presenečen; skoraj že malo nejevoljen.

»Motite se. Nič slabega ne mislim o vas, ko pa...«

»Ker ste pač že zdavnaj pozabili na posojeni denar! Toda, gospod profesor, prišezem vam, da sem popolnoma nedolžen.«

Gospodu je te stvari že odveč. »Prosim, go-spod, dovolite, da grem...«

»Oh, dajte vendar, da vam povem vse do kra-ja. Poslušajte me in potem recite, ali me še ob-sojate. Preteklo leto, ko sem lahkomišno živel in zapravljal čez svoje razmere, ste mi posodili stotak. Dali ste mi tedaj svoj naslov. Skrbno sem hranil vašo vizitko. Kako je bilo mogoče, sam ne vem, kratko in malo, ko sem se vrnil domov in vam hotel vrniti denar, vizitke ni bilo nikjer... kakor da jo je odnesel škrt! Ne vem, kod povsod sem vas iskal, gospod profesor, ali zaman! Zato sem hvaličen naključju, da sem vas dobil. Upam, da mi verjamete.«

Gospod vzame denarnico in potegne iz nje stotak.

»Izvolite, gospod profesor, zdaj vam ga vra-čam in se vam najlepše zahvaljujem. Se enkrat vas prosim: Nikar mi ne zamerite! Rečem samo: Srečno me bo veselilo, če se kmalu spet kaj vidimo. Obe-dujem navadno v tej restavraciji.«

Pokazal je na lokal, pred katerim sta ravno stala. »Nemara se kdaj kaj oglasite. Zelo bom vesel. Upam, da se skoraj zopet vidimo, gospod profesor!« Vljudno se je odkril in šel h gospodu, ki je stal na drugi strani ceste in čakal nanj.

Gospod je stal, občudoval bankovec, čudno, kar verjeti ne more! Udaril se je po obrazu, čul je tlesk in občutil bolečino. Potemakem se mu ne sanja. Vse je torej gola resnica! In bil je iz-nenada tako židane volje, kakor še nikoli. Danes si bo mogel po dolgem času vendar privoščiti lepo življenje!

Stopil je v odlično restavracijo in sedel k bližnji mizi. Natak je pogledal nekam začuden ne ravno gosposko oblečenega gosta. Toda gospod tega ni opazil. Naročil je skoraj vse jedi po vrsti, od prve do zadnje.

Slednjič je poobedoval in poklical natakarja. Plačilni natakar je vzel bankovec, ga neopa-ženo gledal proti svetlobi, obzirno in nemalo za-čudeno močil gosta ter nato menjal.

Ko je gospod odhajal iz restavracije, se mu je spoštljivo priklonilo šest natakarjev.

Dva gosta, ki sta dotlej z malone presenet-ljivo vztrajnostjo prebirala časopise, se spogledata. Bila sta Peter Frank in njegov spremljevalec.

»Vidiš,« je zmagoslavno dejal dozdnevni Peter Frank, »saj sem rekel, da sva odlično opravila svoj posel! Bankovci so tako dobro ponarejeni, da jih ne spozna niti tako več poznavalec, kakor je natakar te restavracije. Poskus, ki sva ga na-redila z najinim »profesorjem«, te je zdaj vendar rešil neutemeljene bojazni.«

In vzel je iz svoje denarnice popolnoma nov ponarejen stotak. Nato je poklical samozavestno: »Plačam — —!« (H. Hupka — N. Z.)

»Ali greš tudi ti z nami? Ponoči ob enajstih pobegnemo!«

»Ne morem — sem jetniški paznik!«

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

»No, Juhanca, zdej m pa ti puvej, kuku ti je bila ušed? Am-pak pu pravie guvor. Veš tisteh čenč, ke jih nahter kritkari dajeja u časupise, jest dost na ubrajtam. Kene, eden hval tega, drug pa druga. Kdur je kermu bi h ere prirasa, tistga pa purine not gor u devete ne-besa. Tkula sam unkat Juhanca prašala, ke eja prše vn iz Jakupičuga paviljona in sva mogle čakati pred tista rampa, de je ulak mem updelu.

»Jest tud na dam dost na tiste kritke, m je Juhanca udguvarila. »Enmu ee holt dupade tu, drugmu pa kej druga. Z umetnaestjo je glih tku, koker z jedjo. Usak ma holt druga gusta. Eden je rad ajduve žgance, drugmu se pa purman bi pr-leže. Na svet je že use tku zrihtan, de nam glih nubene reči na zmanka, če sma pr gnari. Kene, če b pa usi lde sam ajduve žgance jedel, b hmal moke zmanakl. Purmani b mogel pa ud starast konc jema-t. Čak, t bom jest en špas puvudala. Še ni doug tega, ke nama je brat ud moiga muža pisu, de naj bo ta in ta dan ubiskou, ke bo mou glih neki u Iblan za upraut. Jest eem prec pogruntala, de nama je zatu pisu, de boma tud zajnga kašen vorng ku-siu prštimal. Seveda sem e ekp uzela in za kusiu prpraula kajzeršmorn in pa prajzberne zraun. Tku ee prau te reč prouzaprou pu jugosluvensk, pa bole že zastupil tud vi. Sej sma eu ei brati pu Ada-me. Veš, moj mož ma tku rad kajzeršmorn, de b dau žeujejne zajn. Jest sem e pa tkula mislela: če ma moj mož rad kajzeršmorn, ga bo mou gvišen rad tud negau brat, ke sta ekp gor rasla. No, in brat ud moiga moža je pršou res tist dan na kusiu, koker se je napuvedu. Jest res pustaum na miza fajn e štaubeukram potresen kajzeršmorn in gle-dam, kuku se bo začu brat ublizvat, ke ga bo za-gledu. Moj mož ga je blu rea tku veseu, de b me ta narrajs kar u priča negauga brata kušnu, če b ga na blu sram. Negau brat se je pa prec, ke ga je zagledu, tku namrdnu, de b ga ta narrajs kar ud mize epudila. No, pa sem jeza raj dol pužila, in ga prou prjazen prašala, če nima rad kajzeršmorna, ke se tku mulast drži. »Pa veš kua m je udguvuru? »Jem ga že, če nimam druga, m je reku. »Sej u sil hudiš se cju muhe je, koker prauja. Glih tkula m je ta mrcina udguvuru. Viš glih tku je pa z umetnaestjo. Usak ma holt soja gusta. Ta se naudu-šuje za kej taaga, ke sam umetnk na ve, kua je tou namalat. En drug če pa vedet in videt, kua je na-malan. Sej se mende se spouneš, kuku je blu tekat e tista razstava, ke sta ja priredla brata Vidmarja? Eden jih je hvalu, ket kašen berač soja mauha, drug jih je pa speglu, ket žnidar blače. Viš, tku je ta reč. Jest sama pa na morem rečt ne tku ne tku, ke se premal zastopem na umetnaest. Zatu sem pa raj tih, de ee na blameram.«

»Noja, pa tih bod. Sej b blu bi prou, če b se tak na utekval u umetnaest, ke ja na zastopja. De boš pa tud ti vedla, kuku je e ta rečjo, t bom pa jest puvudala. Viš, če eden čluveka tku namala, de je bi pudoben kašen kumar, koker pa čluvek, ee je holt zlagou, ke u resnic ni nubeden člouk tak, ket kumara. Laž pa ni Bugu ne ldem dupadiva. Asten, takeh slik na more nubeden hvalt, če je pr zdrau pamet. Kdur pa useglih taka reč hval, je pač prijatu laži in je holt tist naumen, ke mu verjame. Prau umetnik je tist, ke usaka reč tku namala, koker je u resnic in koker ja je Bug ustvaru. Bulš ja tku nubeden na more nardit, če je še tak aka-demičen umetnk.«

»Štima. Jest sem tud toje misel. Mudren umetnk pa prauja, de tist, ke tku malaja, koker

je u resnic, nisa umetnk, ampak čiet navaden futu-gra-fi. Kene, enkat je en umetnk kar pu časupiseh iskou mudel, ke b rad namalu buginja le-pote Venera. Doug ja je iskou, pa mu nubena ni bla dost lepa. Nazadne je pa le ena steknou, ke mu je bilo ušed. Preden ja je začeu malat, ee mu je mogla čiet slečt, de je lohka malu lepota pu narau. Ceu teden je mazu in mazu, koker de b mou ud štuka. Ke je blu fertik, je blu pa neki tacka na platne, de ni blu prou nč čluvek pudoben, ke na-mest rok ji je namalu dva plehata rora, koker jih vidma pr železnih pečeh. Ta namalana boginja le-pote je puslou u Pariz na umetnška razstava in dubu je zajna zlata medalja.«

»Tu že verjamem. Sej soj čas, ke je bla na iblanskem velesesje razstava elik lepeh ženak, je razstavu tud eden ena taka prsmodarija, pa je dubu prva nagrada. Ampak jest prau, kdur primerja prava umetnina e futu-gra-fija zatu, ke je resnic pu-dobna, nej ee nekar na štul med umetnke, ke o prau umetnin nimaja pojma. Če b blu tku, koker prauja mudren umetnk, b ble slike Rafaeluve in drugeh takeh mojstru pu pedeset dinarju, koker ee tiste, ke jih ma šmuc u auslog. Futu-gra-fija je lohka lepa, duše pa u futu-gra-fiji na najdeš. Prave umetnine maja duša, zatu sa nesmrtni, ker je tud duša nesmrtna. Kdur guvari o mudernih umetni-nah, je en bimbo. Umetnaest se na mudernizira tku, koker ženske klufete. Prava umetnina je le tist, kar je duvršen. Kar je duvršen, ee pa na da še duvršvat, in basla. Umetnk še ni usak, kdur šte-dera na akademijah, ke akademije na talaja ta-

lentu, ket aucalen urad revežem ubleke. Talent more prneet člouk že e eaba na akademija, de mu ga akademija lohka še mal zrihta. Kdur gre pa brez talenta na akademija, na bo nekol umetnk, pa če tud use akademije tega sveta preštedera. Zatu mislem, de b blu bi pameten, če b se aka-demičen umetnk na razstavah raj pubahal z resnič-nem umetninam, koker pa z akademija. Puglej, Juhanca, kua b rekel lde pisatelem, ke sa tud umetnk, koker malari, če b začel take rumane pisat, de b jih nubeden na zastopu, pa trdil, de je tu muderen. Al b na rekel, de sa premujen, pa ne muderen?«

»Seveda b rekel. Jest tud mislem, de umetnina na more bit muderna. Mudren sa eam malari, ke nč več e penzelnem na malaja, koker sa soje čase. A e vidla, Neška, u razstavu enga že bi prletnega gespuda e prou kušata brada, ke ga je Gašpari namalu, kuku e paucam mala? Če je tu res in če nas ni Gašpari sam putegnu, ke je useh muh pou-hen, more bit tu pa le muderna umetnaest. Pa še neki b te rada prašala. Kuku pa lde veje, kdu je veči mojster? Kene, pulcaji maja ene porte za ura-tam, de lohka člouk ve, kuku jih more titulirat. Financari glih tku. Suldati pa zvezjde na ramah. Umetnk pa nimaja ne zvezjd ne port.«

»Juhanca, ti e ena ausa. A res še tega na veš? Sej usak utrok tu ve. Ker ma holt bi šroke krajez pr klubuk, tist je pa veči umetnk. Salabojt! A na bije zdejla že anajst? Ježeškat Jest morem hiter dam letet, de bom kusiu ekuhala. Snuč sem puza-bila fržou namošt, dons e bo pa mož use zube na nem pulomu, tku bo trd. No, pa sej niseem jest uržah. Sam tala razstava je uržah, de ega se tku zaklepatale. Kar hiter morem dam letet. Pa z Bu-gam, Juhanca, pa še kej h men prid.« K. N.

Šah

Letošnjega turnirja za prvenstvo Rusije se je udeležilo dvajset ruskih mojstrov, med katerimi pa ni bilo več poznanih igralcev. Igral tudi ni večletni prvak Botvinnik. Borba je bila izredno ostra in potek turnirja je bil do konca napet, ker dolgo ni bilo jasno, kdo bo zmagal. Po desetem kolu sta vodila Ragozin in Judovič, ki pa sta kmalu nato izpadla iz vodstva, ker je Judovič izgubil v enajstem kolu z enim od slabših igralcev in Ragozin pa v dvanajstem s Panovom. Po dvanajstem kolu je vodil Makagonov in potem šele je prišel v vodstvo končni zmagovalac Levenfiš. Rezultat turnirja je bil sledeč: 1. Levenfiš 12 in pol, 2.—3. Konstantinopolski in Ragozin 12, 4. Makagonov 11 in pol, 5.—7. Belavenc, Goglidze in Lisicin 11, 8. Ran-zer 10 in pol, 9. Judovič 10, 10.—12. Bondarevskij, Rabinovič in Matorcev 9 in pol, 13. Kan 9, 14. Li-lialent in potem slede od poznanih mojstrov še Panov, Cehovec in Iljin-Zenevskij. Posebnost iz-redno malega razmaha med poedinimi igralci, ki je tipično za ruske turnirje, je tudi v rezultatu tega turnirja. Turnir je bil letos v Tiflisu.

Svedi se za letošnji šahovski olimpijado v Stockholmu vneto pripravljajo in pridno trenirajo. Bili so vedno nevaren konkurent za prvo mesto in mogoče se jim bo letos, ko bodo igrali na do-mačih tleh, posrečilo, da bodo zmagali. Imajo dobre igralce na vseh deskah, tako da jim je do sedaj vzela prvo mesto samo slabša izdržljivost v zadnjih kolih. Na prvi deski bo igral Stahlberg, od katerega prinašamo danes naslednjo partijo z enim najboljših sedanjih velemojstrov na svetu.

G. Stahlberg—R. Fine

1. d2—d4, d7—d5 2. c2—c4, e7—c6 3. Sg1—f3, Sg8—f6 4. e2—e3, Lc8—f5 5. e4×d5, c6×d5 6. Dd1—b3 (na Sb1—c3, e7—c6, Sf3—e5 pride Sf6—d7! in črni doseže izenačeno igro. Poteza Dd1—b3 je močnejša, toda tudi proti njej ima črni obrambo, kot je pokazal Aljehin v matchu z Euwejem.) Dd8—c8 7. Sb1—a3 (nov poskus, do-seči prednost za belega, kar ee z običajno potezo Sb1—c3 ni dalo. Dobra stran igrane poteze je, da oстане c linija odprta in ravnotako diagonal d2—a5 za damskega lovca.) e7—c6 8. Lc1—d2 (s

tem grozi beli neprijetno pritiskati na c liniji.) Sf6—e4 (močnejše bi bilo a7—a6 oz. tudi Sf6—d7, kar priporoča Spielmann. Črni mora namreč pri-pravljati obrambo točka c6, kamor bo postavil svojega damskega ekaka.) 9. Ta1—c1, Sb8—c6 10. Lf1—b5, Se4×d2 (beli je grozil Sf3—e5 in eventuelno Ld2—b4.) 11. Sf3×d2 (vpoštev prihaja tu Ke1×d2 z ohranitvijo grožnje Sf3—e5.) Lf8—d6 (boljše bi bilo Lf8—e7, ker bi črni s tem preprečil belemu sledečo zanimivo akcijo.) 12. e3—e4! (silna poteza, ki omogoči naenkrat belemu, da z vsemi figurami preide v napad.) d5×e4 (polje c4 bi moral črni prepustiti belemu tudi po L×e4, ker bi beli loveca menjal.) 13. Sa3—c4, Dc8—d8 (na Ld6—e7 bi prišlo Sc4—e5, na Ld6—b8 ali—f4 pa Db3—c7) 14. Se4×d6+, Dd8×d6 1. Sd2—c4! Dd6—f4 (na d4 seveda črni ni smel vzeti, ker bi bil po Td1 in Sd6+ izgubljen.) 16. Db3—e3 (beli se ne umika menjavi dam, ki mu pozicijska premoč ostane tudi v končnici. Črni damski lovec postane namreč zelo elaba figura.) Df4×e3+ 17. f2×e3, Ke8—e7 18. Lb5×c6, b7×c6 19. Sc4—a5, Th8—c8 20. Te1×c6, e6—e5 (črni hoče svojemu lovecu od-preti linije, ker je ostal ta lovec popolnoma odrezan od ostalih figur. Pozicije si pa tudi s tem ne more več izboljšati.) 21. Ke1—d2 (beli kralj bi sedaj po e5×d4, e3×d4 mogel zasesti točko e3.) Lf5—d7 22. Tc6—c5, Tc8×c5 (sicer bi beli trd-njave na c liniji udvojil.) 23. d4×c5, Ld7—c6 24. Kd2—c3, Ta8—c8 25. b2—b4, Le6×a2 26. Th1—a1 (beli je za žrtvovanje pešca dobil važen tempo.) La2—d5 27. Sa5—c4, Tc8—e7 28. Se4×e5, f7—f6 29. Se5—c4, Ld5×c4 (sicer bi se konj vseeł na d6. V končnici s trdnjavami je pa bela premč tudi odločilna.) 30. Kc3×c4 Kc7—f3 31. Kc4—d5, f6—f5 32. c5—c6, Kd8—c8 33. b4—b5, Ke8—b8 34. Ta1—f1, Tc7—f7 35. g2—g4, f5—f4 (črni izkuša belega, če bo igral Kd5×e4? Sledilo bi namreč f4×e3, Tf1×f7 e3—e2 in črni bi se rešil.) 36. e3×f4, e4—e3 37. f4—f5, h7—h5 38. h2—h3, h5×g4 39. h3×g4, Kb8—c7 40. Tf1—e1, Tc7—e7 41. Te1—e2, Kc7—b6 42. g4—g5! (s tem dobi beli še na kraljevem krilu prostega pešca in odpor črnega je zlomljen.) Kc6×b5 43. f5—f6, g7×f6 44. g5×f6, Te7—c7 45. Te2×e3, a7—a5 46. Te3—e7 in črni se je vdal. Partija je bila igrana letos v februarju v matchu, v katerem je Fine zmagal s 5 : 3. Stahlberg je igral to partijo vseskozi odlič-no in dokazal, da je enakovreden nasprotnik tudi najboljšim, če je v formi. Partija je pomembna v teoretičnem in tehničnem pogledu.

Rešitev ugank

z dne 30. maja 1937.

Rešitev križanice.

Vodoravno: 1. Tokio, 6. etapa, 11. ga-leb, 16. lbar, 17. slonoga, 18. vime, 19. rep, 20. Ela, 21. Gal, 22. ali, 23. mir, 24. Atena, 26. Pamir, 28. Azori, 30. nota, 32. kolovoz, 35. opal, 37. Abo, 38. bol, 39. smo, 41. kal, 43. ata, 45. talar, 46. Ote-lo, 47. jesih, 48. Eli, 49. sat, 50. alt, 51. vek, 52. Ala, 53. raja, 55. kozarec, 58. očaj, 60. omara, 63. karat, 65. špana, 67. Pan, 69. oda, 71. ped, 72. oko, 73. pol, 74. atom, 75. Erotika, 76. Riga, 77. Risan, 78. arija, 79. faran.

Navpično: 1. tiran, 2. obet, 3. kap, 4. Ire-na, 5. osla, 6. eta, 7. Togal, 8. Anam, 9. poliv, 10. aga, 11. gala, 12. avizo, 13. Lim, 14. emir, 15. beril, 25. Etolija, 26. polotok, 27. rokovec, 29. opasača, 31. obala, 32. korak, 33. omela, 34. za-jec, 36. Atila, 37. ate, 38. bas, 39. sta, 40. Oht, 42. lek, 44. aha, 53. ropar, 54. aroma, 56. zapor, 57. radij, 58. opora, 59. Kalan, 61. mati, 62. Aden, 64. Reti, 65. škaf, 66. noga, 68. nos, 70. ara, 72. Oka, 73. pir.

Rešitev številnice.

Cimrlj, kov, nit, paž, bes. — Veliki traven mo-ker, rožnik pa mlacén, kmet bo tisto leto žejen in lačen.

Številnica

12. 2. — 5. 3. 4. 15. 4. 9. 2. — 8. 14. 18. 2. 12. 2. — 5. 17. 12. 10. 4. — 9. 17. 14. 1. 17. — 17. 11. 7. 12. 17. — 18. 17. — 3. 11. 12. 2. — 18. 17. — 5. 7. 2. 16. 1. 17. — 13. 4. — 6. 2. — 15. 2. — 16. 2. 12. — 66. 14. 11. 14. 17. 5. 11. — 15. 14. 15. 2. — 7. 4. — 10. 3. 11. 13. 4. 1. — 14. 17. 16. 11.

Ključ:

1. 2. 3. 4. 5. — oseba iz Jurčičevega Desetega brata, 6. 7. 8. 9. — poljsko orodje, 10. 11. 12. — kovina, 13. 14. 15. — božanstvo starih Slovanov, 16. 17. 18. — kraj pri Domžalah. Če zgornje številke nadomestimo s pravičnimi črkami, ti se povedo vremenski pregovor za mesec maj.

V to številnico so se preteklo nedeljo vtihota-pile tri napačne številke, kar naj nam blagovolijo oprostiti vsi, ki so reševali številnico.

Zahtevajte povsod naš list!

Rimske Toplice

(Slovenija)

Indikacije: živci, ženske bolezni, revmatizem itd.

Jugoslovanski Gastein. — Sezona od 1. maja do 15. oktobra. — Pavšalne kure pred in po sezoni za 10 dni Din 600— do 850—. V glavni sezoni Din 800— do 1000—. Izčrpní pro-spekti brezplačno pri Putniku ali pri kopa-liški upravi Rimske Toplice.

Razvezano snopje

Slovenski knez Kocelj in sv. brata Ciril in Metod

Po smrti knega Pribina (860 ali 861) je za-vladal njegov sin Kocelj. Bil je frakovski mejni grof, a radi njegovega vedno večjega ugleda, mu je dal nemški kralj naslov vojvoda. Leta 867 sta se pri Koclju mudila sv. Ciril in Metod in l. 869 je bil po njegovem prizadevanju sv. Metod postavljen za panonsko-moravskega nadškofa. Slovenski knez Kocelj je najidealnejša knežja postava, kar sta jih sv. Ciril in Metod srečala na svojih misijonih od Kavkaza do Tatve in Rima. Knez Kocelj je močno vzbujal slovenske knjige, se jih naučil in dal Metodu do 50 učencev, da bi se učili. O Koceljevi gorečnosti za krščansko vero in pravnoš v duhu Metodovega nauka pričata odlomka dveh pa-peževih pism iz začetka leta 873. Slovenski knez se nam v raznih zgodovinskih virih predstavlja kot goreč in do junaštva zvest učenec slovanskih apostolov in pokrovitelj sv. Metoda, ki je prosil papeža tudi pomoči za rešitev sv. Metoda iz nem-skih ječ, in dokazal, kako važno je Metodovo de-lovanje za krščansko življenje.

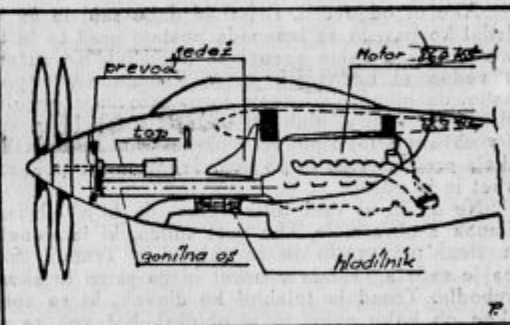
Središče korotanskih Slovencev

Naravno središče korotanskih Slovencev je bilo blizu Celovca na Gosposvetskem polju, kjer stojita vasi Krnski grad in Gosposveta. Tukaj so našli Slovenci po svojem prihodu še mnogo raz-valin nekdanjega rimskega mesta Virunum in eo si sezidali iz njih grad, ki so v njem bivali korotanski vojvode. Iz razvalin starega mesta Vi-runum je zložen tudi vojvodeki prestol, ki še zdaj stoji na Gosposvetskem polju, in tudi tako zvani slovenski knežji kamen je kos starega rimskega slebra.

Vojvode so si začetkoma brez dvoma volili. A volitev so odpravili in na njeno mesto je stopila dedna vojvodska pravica vojvodove rodbine. Na-vzlic temu se je ohranila demokratska uprava, kakor je videti iz obreda, po katerem so vmešali korotanske vojvode. Ta starodavna navada nam je znana sicer iz mnogo poznejšega, že krščanskega sporočila, toda njen značaj kaže, da sega daleč nazaj v pogansko dobo.

Kaj pravi tehnika

Novo najhitrejšo lovsko letalo FK 55

Mnogo zanimivosti v letalstvu so nam že dali Holandi in tako so spravili letos tudi na dan novo letalo v vojne namene FK 55. Ta je izdelek tovarne Vliegtuigen in Rotterdamu, ki je še taj-nost, dasiravno je bil nekajkrat razstavljen. Malo je pa bilo izvoljenih med poklicaniki, ki bi si lahko od blizu ogledali ustroj tega najhitrejšega letala. Fotografirati ni bilo dovoljeno, ogledati tudi samo prav kratek čas, tako da pravih po-datkov o njem ni in kar jih vemo, jih moramo vzeti z rezervo, ker konstrukcija ni bila še pre-izkušena.

Letalo je samonosni enokrovnik gornjekrilni in na njem so razrešene vse dosedanje zmognosti tehnike in aerodinamike. Dosega največjo hitrost med vsemi lovskimi letali na svetu in to 545 km na uro. Motor s kompresorjem tipa Lorraine-Special, 12 cilindrski, v obliki V, s silo 800 KS, z reductorjem in je hlajen s tekočino, tehta 500 kilogramov in je nameščen v težišču letala za sedežem pilota; motorjevo os poganjata dve proti-bežni elisi (ena se vrti na levo, druga na desno). Pogonska os je votla, volilna pa da možnost stre-ljanja z malim topom. Kroglja prileti iz topa spre-daj v centru elise na dan. Protibežni elisi služita za odstranitev vrtnega momenta pri letu, treslaji so manj občutni pri streljanju in končno pomagata pri startu, ki je lahek in prijeten.

Vse te okoliščnosti so imele vpliv na zmanjšanje razmerij letala, kar nam zopet zmanjša vitracijo kril pri velikih hitrostih in naglih obratih. Pilot sedi dosti spredaj in ima prav dober razgled na vse strani, česar do sedaj lovška letala niso imela. Letalo je opremljeno z enim topom in s štirimi strojnicami, katerih dve sta nameščeni v levem krilu, drugi dve pa v desnem z razdaljo od trupa tako, da gre strel mimo kroga elise. Vsa kon-strukcija karoserije je mešana (kovina in les). Podvozek se mehanično povlači pri letu do ka-roserije in krilih; koleasa so opremljena s hidrav-ličnimi brzdami. Motor se poganja s stisnjenim zrakom.

Širina letala je 9 m, dolžina 8.4 m, višina 2.6 m; prazen tehta 1200 kg, s pilotom in opremo 1800 kg, bencina v tankih ima 500 litrov, kar zadostuje za akcijski radij do 1200 km. Ves teh-nični svet je zelo radoveden na poskuse s tem letalom, ker kaže njega riskantna konstrukcija konstruktorjem samo pot, kako je rešiti enosed-žen, hitri lovski aparat v Evropi.

Kvartopirci propagirajo novo modo

Križanica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16					17					18				
19				20				21				22		
			24					25		26	27	28	29	
30		31				32				33	34		35	
36	37			38				39			40	41		42
43			44			45				46		47		48
49				50				51				52		
53	54			55	56			57			58		59	
60		61	62			63	64			65			66	
67			68	69		70			71		72			
73					74									
76										78				

Besede se začno pri številkah, nehajo pri debelih črtah ter pomenijo:

Vodoravno: 1. slika, 7. del drevesa, 10. drža-vica v USA, 16. pesništvo, 17. umetnostni slog, 18. matematični izraz, 19. bolečina, 20. ima žival, 21. kosilo, 22. alkoholna pijača, 23. vrba, 24. domača žival, 25. del naslova, 27. orožje, 29. svetopisemska oseba, 30. postopač, 32. poljsko orodje, 34. krmilo, 36. romunsko mesto, 38. moško ime, 39. igra, 41. poškodba, 43. rodovina, 44. pesem, 45. ptica, 46. grška črka, 47. tatarski poglavar, 49. obluba, 50. izraz pri kartah, 51. prst, 52. ruska organizacija, 53. zelnati štor, 56. bojišče, 58. utež, 60. finski mesto, 62. del obleke, 64. oče, 65. angleška utež, 66. strast, 67. posoda, 69. noč, 71. skala, 72. očka, 73. rastlina, 74. orodje, 75. žensko ime, 76. davščina, 77. sij, 78. kmet.

Navpično: 1. ženski poklic, 2. češkoslovaško mesto, 3. fizikalni izraz, 4. ruska reka, 5. plemiški naslov, 6. svetopisemska oseba, 7. vas pri Smarju, 8. duh, 9. vas pri Domžalah, 10. zob, 11. vojaška stopnja, 12. števnik, 13. vzpetine, 14. seno, 15. na-mera, 24. čut, 25. blago, 26. pristanišče v Egejskem morju, 28. premog, 31. izraz pri vodnem teku, 32. del glave, 33. hunski poglavar, 35. pijača, 37. del obleke, 38. sibirski reka, 39. stara mera, 40. del glave, 42. loščilo, 43. del obleke, 44. povesmo slame, 45. domača žival, 48. kavarniški uslužbenec, 51. žensko ime, 52. dim, 54. jed, 55. oseba iz Lessingove drame, 57. del vojaškega pohoda, 58. sel, 59. žensko ime, 61. oziranje, 63. vas pri Višnji gori, 65. pisalna potrebščina, 66. mera, 68. aki, 70. soprog, 71. mik, 72. mesto ob Adiji.

Železniška zveza Slovenije z morjem

Zadnje čase se je v raznih časopisih začelo obširneje razpravljati vprašanje gradnje novih železnic v naši državi. Pri tem se tudi poudarja, da je n. pr. med prometnim ministrom in Evropsko družbo za hipotekarni in bančni kredit že sklenjena pogodba za gradnjo železniške proge Valjevo—Čačak—Kraljevo, kakor tudi za gradnjo proge Banja Luka—Doboj. Istočasno se pa izraža bojazn, ali pa tudi celo poudarja, da ni za Črnomelj—Vrbovsko nič poskrbljenega.

Z ozirom na te vesti amatram za potrebno poudariti, da smo poslanci JRZ (dr. Fran Šemrov, Anton Kersnik in podpisani) obiskali te dni v Belgradu vse merodajne faktore, pri čemur smo ugotovili, da vsi delajo na to, da se čimprej pristopi k gradnji železniške proge Črnomelj—Vrbovsko. Ugotovili smo, da ni res, da je že sklenjen epizodni pogled gradnje proge Kraljevo—Čačak—Valjevo, kakor tudi ne za gradnjo proge Banja Luka—Doboj, ampak je res, da so šele stavljeni ponudbe

za gradnjo teh dveh prog, ki jih sedaj proučuje poseben strokovni odbor pri prometnem ministru, v katerem so tudi predstavniki finančnega ministertva.

Kar se tiče gradnje železnice Črnomelj—Vrbovsko, smo ugotovili, da se že intenzivno vodijo pogajanja za finansiranje te gradnje, ki so že jako napredovala ter je strokovni odbor že dal svoje pripombe na zadnje ponudbe, ki niso bistvene značaja, tako da lahko rečemo, da je finansiranje gradnje železnice Črnomelj—Vrbovsko napredovalo bolj, kakor pa vprašanje finansiranja gradnje drugih prog. Pri tem smo ugotovili, da se za realizacijo železniške proge Črnomelj—Vrbovsko osebno zanima zlasti predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović, kakor tudi notranji minister dr. Anton Korošec. Prometni minister g. dr. Mehmed Spaho je ponovno in tudi še pred kratkim na Sušaku izjavil, da se bo začela proga Črnomelj—Vrbovsko prvenstveno graditi. Gradila se bo pa s finansiranjem, kakor je bilo to že a priori določeno in kakor je to g. minister dr. Spaho poudaril v finančnem odboru in v plenumu Narodne skupščine in senata.

O pomenu te proge, ki bo dejansko predstavljala najboljšo železniško zvezo Slovenije z morjem, mi ni treba posebej govoriti, ker je to vprašanje že skozi 18 let dovolj razčističeno. Pri tem zlasti opozarjam na publikacije in članke g. žel. direktorja p. ing. Maksa Klodiča in še posebej tudi na obširno dokumentirane razprave ing. dr. Crto-mirja Nagodeta v reviji »Tehnika in gospodarstvo«.

Glede pripravljalnih del na terenu naj končno omenim, da je gotov šel generalni načrt, ki je bil te dni odobren. Neumorno se pa sedaj dela na detajlnem načrtu, kar pa z drugimi deli, ki se še pred gradnjo morajo opraviti, predstavlja znatno delo, ki ga je treba še izvršiti. Trdno smo pa prepričani, da bo sedanja kr. vlada tista, ki je po 18 letih končno realizirala najnujnejšo potrebo Slovenije, t. j. nje zvezo z morjem.

Dr. Jure Koc.

Terjatve pri dunajski Poštni hranilnici

Poštna hranilnica kraljevine Jugoslavije razglasa, da je rok za sprejemanje prijav vlagateljev bivše Poštnice hranilnice na Dunaju podaljšan do preklica. Vsi vlagatelji na hranilne knjižice in lastniki čekovnih računov, ki so pravočasno prijavili svoje terjatve, se ponovno pozivajo, da pošljejo Poštanski štedionici v Belgradu naslednje podatke: 1. sedanji naslov, 2. številko potrdila, ki so ga svoj čas dobili pri izročitvi prijave in knjižice, 3. številko hranilne knjižice ali čekovnega računa in 4. za primer dedščine potrdilo pristojne oblasti o njihovi dedni pravici.

Vsa eventualna potrebna pojasnila dobe interesi pri Poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani.

Stanje naših kliringov

V francoskem kliringu se je naš pasivni saldo v zadnjem času zaradi znatnega našega izvoza v Francijo zmanjšal od nekdanjih 40 na sedanjih 7 milij. frankov. Ker je izvoz še nadalje živahen, se more pričakovati, da bo tudi ta saldo izginil in da bomo postali aktivni.

V starem italijanskem kliringu se je naša aktivnost povečala od 46.760.000 na 47.007.000 lir. V novem kliringu račun pa je naša pasivnost narasla od 25 na 27,1 milij. Din.

Nemški kliring izkazuje nadaljnje zmanjšanje salda od 28,1 na 24,9 milij. Din. Belgradski listi pišejo, da se že razdeljujejo junjski kontingenti v Nemčiji, zaradi česar se bo ta saldo zopet povečal.

Poljski kliring kaže povečanje našega aktivnega salda od 2.466 na 2.770 milij. Din. Naše terjatve v turskem kliringu dosega 3.250.000 Din v primeri s 3.178.000 Din prejšnji teden.

uživajte blagodejnost solčnih žarkov z uporabo CIMEAN kreme za kožo!

Ljubljanska Kreditna banka

Dne 5. junija t. l. je bil občni zbor delničarjev Ljubljanske kreditne banke pod predsedstvom Alojzija Vodnika. Poročilo upravnega sveta, ki ga je podal glavni ravnatelj Krofta, omenja, da se je kreditna kupčija razvijala vzporedno z naraščajočimi novimi sredstvi. Nove naložbe so dosegla 79 milijonov dinarjev in so se do dne obnega zbra povišale še skoro na 100 milijonov dinarjev, kar je nedvomno dokaz rastjočega zaupanja. Devizna kupčija je bila zaradi investicijske delavnosti v industriji in ob živahnem izvozu še precej zadovoljiva. Promet v valutah pa je prenehal biti za banko lukrativen. Iz vnovčenih starih terjatev so se likvidirale vlagatelje na starih računih vse obresti in dvignila kvota za izplačilo malih vlog na 4000 din. Razveseljivo je dejstvo, da je bila od teh vsot, stavljenih starih upnikov na ta način na razpolago, dvignjena komaj tretjina v gotovini, dočim sta bili več kot dve tretjini zaupani banki kot nove vloge.

Občni zbor je odobril poslovno poročilo in bilanco zavoda za leto 1936, ki izkazuje 2.532.290,35 dinarjev čistega dobička. Od tega se je dodelilo rezervam in pokojninskemu skladu 1.609.068,74 dinarjev, določena je bila 4% dividenda prioritarnim delničarjem za leto 1936 in ostanek prenesen na novi račun.

Uprava banke je na svoji seji, ki je sledila običnemu zboru, sklenila določiti kot kvoto za 1. polletje 1937 za stare vloge izplačilo vseh obresti za to polletje in likvidacijo vseh starih vlog do zneska 8000 din, počenši s 1. avgustom t. l.

Konkurz je razglašen o imovini Krašovec Franca, bivšega lesnega trgovca in posestnika na Vrhniki, Sušnikova ulica 5, nadalje o imovini Franje Krašovec, žene bivšega lesnega trgovca in posestnika na Vrhniki; prvi zbor upnikov 14. junija, oglasiti se je do 30. junija, ugotovitveni narok dne 7. julija.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Rožičeve Marije, posestnice v Stari Fužini 99, pošta Sv. Janez ob Boh. jezercu, narok za sklepanje poravnave 12. julija, oglasiti se je do 5. julija. — Nadalje je razglašeno poravnalno postopanje o imovini Remsa Slavka, trgovca z mehanim blagom v Radovljici, narok za sklepanje poravnave 10. julija, oglasiti se je do 5. julija.

Peko. Pri okrožnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani je bila vpisana kot sedanja lastnica trd-Peter Kozina & Ko. trdka I. Knez v Ljubljani. Podpisujejo za Peko ing. Knez Tomo, Knez Zdenko in Pustifik Ivan, ravnatelj trdke I. Knez, slednji kot prokurist.

Uradni dnevi Zbornice za TOI v Ptuj. Po vzoru uradnih dni v Mariboru in Celju, ki so se

dobro obnesli, je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo sklenila uvesti te uradne dneve tudi v Ptuj, ki je postal važno trgovsko in obrtno središče in bodo od tega imeli korist tamkajšnji gospodarski krogi. Prvi uradni dan je bil dne 29. maja ter se je mudil v Ptuj tudi zbornični predsednik g. Ivan Jelatin z gl. tajnikom zbornice g. I. Mohoričem.

Trgovci ustanavljajo nabavljeno zadrugo za mlo in pralna sredstva. V torek, 8. junija ob 20 bo v Trgovskem domu ustanovni občni zbor »Trgovske zadruge«, r. z. z. o. z., na katerem je predlagana skupna nabavna akcija za mlo in pralna sredstva za včlanjene zadrugnike. Delokrog zadruge je zamišljen za vso Slovenijo, kasneje pa se more raztegniti na vso državo.

— Pri neredni stolici, napetosti črev vsled zapeke prav odlično odjaja naravna »Franz-Josefova« grenačka voda zaostanke prebave nakopičene v črevih. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefova« voda s polnim uspehom pri odraslih kakor tudi otrocih.

Reg. po min. soc. nol. in nar. zdr. S-br 15483, 25. V. 33.

Bata bo zidal v Ljubljani. Bata namerava zgraditi v Ljubljani na oglu Aleksandrove in Selburgove ulice v svoji palači v I. nadstropju javno parno kopališče s toplim zrakom, prhami in kadnimi kopeli. Komisijska razprava bo na licu mesta dne 14. junija 1937 ob 9 dopoldne.

Občni zbori: Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani 22. junija ob 17., Saturnus d. d. za industrijo pločevinastih izdelkov v Ljubljani 22. junija ob 10., Slograd, slovenska gradbena in industrijska d. d., 22. junija ob pol 12. v Prometnem zavodu za premog.

Rudarski zbornik. Tretja letošnja številka Rudarskega zbornika, glasila združenja jugoslovanskih in topilniških inženirjev nadaljuje s popisi naših največjih rudarskih podjetij in sicer je na vseh področnostih natančno opisan rudnik cinkove-evinčene rude »Stari trg« pri Treptu. Sledi vrsta strokovnih razprav: ing. Kernerš Viktor: Kratkotrajna preiskava žic žičnih vrvi z ozirom na kombinirane statične obtežbe, ing. Rad. Nikolič: Naša industrija kot konzument domačega premoga, ing. Baturič: Izravnavajoča elipsa, dr. ing. Gostiša: Nova pota za mehanično oplemenjevanje premogovnikov. Končno so objavljeni najvažnejši podatki za svetovno rudarsko produkcijo od 1928—1936.

Borza

Dne 5. junija 1937.

Denar

Ta teden je znašal promet na ljubljanski borzi 10.304 milij. Din v primeri s 5.408, 6.316 in 10.38 milij. Din v prejšnjih tednih.

Curib. Belgrad 10, Pariz 19.54, London 21.6275, Newyork 488.5, Bruselj 73.86, Milan 23.05, Amsterdam 241.10, Berlin 175.60, Dunaj 81.10 (81.80), Stockholm 111.50, Oslo 108.70, Kopenhagen 96.55, Praga 15.28, Varšava 83, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.55, Buenos-Aires 126.25.

Živina

Na živinskih sejnih v Ljubljani, Kranju in Mariboru so bile cene naslednje:

Volj. Ljubljana: I. 5.25—5.75, II. 4.75—5.25, III. 4—4.50 din. — Kranj: I. 6.50, II. 5.50, III. 4.50 din. — Maribor: Debeli volj 4—4.50, pol-debeli 3.75—5, vprežni 3.40—4.50 din.

Krave. Ljubljana: Debele krave 3.50—5, klobasarije 2—3.25 din. — Kranj: I. 5.50, II. 5, III. 4.75 din. — Maribor: Klavne krave debele 3.60—4.80, plemenske 3—4, klobasarije 2—3, molznice 3—3.75, breje 3—3.40 din.

Telice. Kranj: I. 6, II. 5, III. 4.50 din. Telica. Kranj: I. 7.50, II. 6 din. — Ljubljana: 6.50—7.50 din. — Maribor: 5—6.50 din.

Vse navedene cene veljajo za 1 kg žive teže. Prašiči. Kranj: Speharji 9, pršutari 8.50 din za 1 kg žive teže. Prašički za rejo v starosti 6—8 tednov 140—200 din komad. — Ljubljana: Prašiči za rejo stari 6—12 tednov 140—230 din komad. — Maribor: 5—6 tednov stari prašiči 65—95, 7—9 tednov 100—125, 3—4 mesece 14—180, 5—7 mesecev 200—320, 8—10 mesecev 365—460, 1 leto 600—900 din komad.

Cena za 1 kg žive teže je bila 5—7 din, za 1 kg mrtve teže pa 9—11 din.

Mariborski sejem 4. junija. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 273 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 70 do 90 Din, 7—9 tednov stari 11—120 Din, 3—4 mesece 140—185 Din, 5—7 mesecev 200—330 Din, 8—10 mesecev 360—475 Din, 1 leto 620—900 Din. 1 kg žive teže 5—7 Din, 1 kg mrtve teže 9—11. Prodanih je bilo 120 svinj.

Sport

Današnji šport v Ljubljani

Velike motodirke na Hermesu ob 15.

Občni zbor jugoslov. zimskošportne zveze ob 8. dop. v Unionu

Lahkoatletski juniorski miting SK Planine ob 9. dop. na Stadionu

Junior. nogom prven. Ljubljana : Reka ob 10. dop. na Reki

„Beli orli“ : „Rdeči hudiči“

Danes popoldne se bošta srečala na igrišču SKK v Belgradu belgijska in naša nogometna reprezentanca, da odmerita svoje moči in pokažeta, katera je močnejša. To je druga tekma med nami in Belgijo na nogometnem polju. V prvi neuradni (priateljski) tekmi leta 1920 v Anversu so nas »rdeči hudiči« (tako namreč Belgijci nazivajo svoje moštvo) premagali s 6 : 0! Ker je torej preteklo od zadnje medsebojne tekme že dolgih 17 let nam belgijski nogomet ni dovolj znan, da bi lahko vnaprej delali prognozo, kdo bo danes zmagoval. Sodeč po zadnjem rezultatu naših v Budimpešti (1:1) ter z ozirom na okolnost, da se tekma igra v Belgradu pred našim občinstvom, ki bo s svojim bodrenjem pomagalo k uspehu, upamo in verujemo v zmago naših »belih orlov« nad »rdečimi hudiči« iz Belgije. Ne moremo pa tega trditi, ker nam zadnji rezultati belgijske nogometne reprezentance za Anglijo, Francijo, Holandsko in pa Švico dokazujejo, da je Belgijo le težko premagati. Lani je Belgija v borbi s Holandsko v Amsterdamu pretrpela pravo katastrofo z porazom 1:8! Ta poraz je vzpodbudil vodilne činitele belgijskega nogometa, da so se pričeli resno zanimati za vzroke poraza in temeljito delali, da se njihov nogomet ponovno povzdigne na dostojno višino. Z neumornim treningom in disciplino, ki je prirojena vsem severnjakom, so v svojih naporih uspeli in v prvi naslednji tekmi z Anglijo zmagali z 2:1. Za tem so igrali neodločeno s Švico in Holandsko. V letošnjih tekmah so Belgijci premagali Francoze s 3:1, a Holandske z 2:1. Boj z Nemci so v Hannoveru po ogorčeni borbi izgubili z 0:1, kar predstavlja za njih v etvrti uspeh v pogledu na okolnost, da se je tekma vršila na nemških tleh. V revanšni tekmi s Holandsko so nesrečno izgubili v Rotterdamu z istim rezultatom kot v Hannoveru. Prednji rezultati dokazujejo, da je belgijska reprezentanca močna in vigrana četa, ki je navajena zmagati. Zaradi tega se nam danes obeta v Belgradu trd boj iz katerega bo izšla kot zmagovalka ona reprezentanca, ki bo pokazala več znanja, po-zrtvovanosti in odločnosti ter imela več sreče, ki je često v igri odločujoč činitelj. Naše moštvo bo nastopilo v približni leti postavbi kot nedavno v Budimpešti: Glazer, Hügl, Matošič, Kokotović, Jazbec, Lechner, Tirnanič, Marjanović, Lešnik,

Vujadinović, Pleše (rezerve: Tomašević, Andjelković Urh, Medarić in Perlić). Moramo priznati, da predstavlja rezultat 1:1 v Budimpešti za nas velik uspeh. Istočasno pa moramo priznati, da smo imeli v tej igri mnogo sreče, ker bi sodeč po igri in premoči Madžarov v drugem polčasu lahko občutno izgubili. V tej tekmi je naše moštvo napravilo vse in doseglo zaviden rezultat. Za tem so sledile prvenstvene tekme, v katerih se reprezentančni igralci niso posebno izkazali, kar velja zlasti za igralce Gradjankega, ki so v zadnjih tekmah pokazali, da niso v formi. A ravno igralci Gradjankega tvorijo napadalno linijo naše reprezentance. Slaba forma Pleše, Lešnika, Medarića in Marjanovića v zadnjih tekmah je nezanesljiva garancija, da bo naš napad pokazal koristno igro. Čeprav je Belgija močna, vendar bi neodločen rezultat pomenil za nas neupome. Zato je potrebno zmagati, da se ohrani renome našega nogometa, katerega smo deloma potrdili deloma pa tudi pridobili v zadnji tekmi z Madžari. A zmagati se da le z goli. Zato je potrebno, da naš napad funkcionira brezhibno, odločno in hitro, a da naša obramba zaigra tako kot v Budimpešti. Upamo, da se bodo naši »beli orli« tudi danes zavedali, da se bore za čast našega nogometa in dosegli tak rezultat, ki bo odgovarjal stvarni njihovi vrednosti.

Ob tej priliki smatramo za umestno, da našim bralcem prikažemo kratek pregled uradno odigranih nogometnih tekem naše državne reprezentance. Naši »beli orli« so do danes odigrali skupno 92 tekme. Zmagovali so v 40, 11 igrali neodločeno, a v 41 izgubili. Skupno so dali 207 golov, a prejeli so jih 216. Ako bi napravili tabelo odigranih tekem po državah bi videli, da je naša nogometna reprezentanca igrala s Českoslovaško 18 tekmah (4 dobila, 4 neodločenih, 10 izgubila), z Bolgarsko 16 (11 dob., 2 neod., 3 izgubljene), z Romunijo 15 (8 dobila, 7 izgubila), s Poljsko 8 (4 dobila, 4 izgubila), z Grčijo 6 (4 dobila, 2 izgubila), po pet tekmah s Francijo (2 dobila, 3 izgubila) in Madžarsko (2 dobila, 1 neodločena, 2 izgubila), s Turčijo 4 (1 dobila, 2 neodločeni, 1 izgubila), po dve tekmi z Avstrijo (obe izgubila), Bolivijo, Brazilijo, Portugalsko (vse dobila), Španijo, Švico in Urugvajem (obe izgubila) ter 1 z Švedsko (dobila).

V vseh odigranih tekmah je naša reprezentanca dala največ golov Bolgarom (42), a največ pre-

Revmatizem

Pri revmatičnih boleznih vseh vrst dosežete dober uspeh s Togonal tabletami. Po strokovnih ocenah, poslanih od mnogih zdravnikov, med njimi tudi od mnogih priznanih profesorjev-zdravnikov, delujejo Togonal tablete hitro in učinkovito. Neškodljive so v predpisani količini za srce in ostale organe. Vprašajte svojega zdravnika. En poizkus bo tudi vas prepričal. Zahtevajte v vaši lekarni prave Togonal tablete. Ako slučajno niso na zalogi, se lahko takoj nabavijo. (Registrirano pri min. soc. pol. in nar. zdravja s. br. 1437 od 5. febr. 1932).

jela od Čehov (63). Največje poraze smo doživeli od Urugvaja (1924 v Parizu 0:7, 1930 v Montevideo 1:6) in Českoslovaške (1920 v Anversu 0:7, nato pa v Pragi: 1921 1:6, 1925 0:7, 1928 1:7). Največje zmage pa smo zabeležili nad Poljaki (1936 v Belgradu 9:3), Grki (1932 in 1935 v Belgradu 7:1 in 6:1) nad Bolivijo (1934 v Montevideu 4:0) nad Bolgari (1930 v Belgradu 6:1 in nad Brazilijo (1934 v Belgradu 8:4).

V letu 1936 je naša reprezentanca odigrala 5 tekmah in to z Romunijo v Bukarešti 2:3, Turčijo, dve v Carigradu obe 3:3, z Bolgarsko v Belgradu 3:1 in z Poljsko v Belgradu 9:3. V teh tekmah je naše moštvo dalo 20, a prejelo 13 golov.

Letos smo igrali samo dve tekmi od katerih smo eno izgubili in to s Francijo v Parizu 0:1, a drugo igrali neodločeno v Budimpešti 1:1. Dosedaj imamo torej en poraz, eno neodločeno — zato je danes treba zmagati!

Prepričani smo, da bodo danes naši »beli orli« tako zaigrali kot nedavno v Budimpešti in v častni športski borbi z Belgijo odnesli prvo lepo zmago nad »rdečimi hudiči« ter se na ta način revanžirali za naš poraz v letu 1920 v Anversu.

Lahkoatletski duoboj: Belgrad - Zagreb - Ljubljana

Od 2. do 4. julija, igrišče ASK Primorja.

Ministrstvo prosvete sporoča, da je dovolil naslednjo spremembo za polovično vožnjo MSBr. 1620 od 4. febr. 1937: udeleženci lahko atletskega troboja v Ljubljani bodo zvišali popust 50%, ki bo veljal od 29. junija do 7. julija. Na odhodni postaji morajo kupiti celo karto in železniško legitimacijo 0 br. K 13, ki velja za brezplačen povratek proti potrdilu prireditelnega odbora, da se je potnik udeležil prireditve.

Ker ima prireditelj že v predprodaji vstopnice za troboj (tribunske sedeže), naproša ugl. ljubljanski javnost, naj pridno sega po vstopnicah za to doslej največjo lahkoatletsko prireditev v naši državi.

Pred moto-dirkami na Hermesu

Lepo vreme je pripomoglo, da se je že doslej veliko zanimanje za te dirke, tako z ozirom na gledalce, kot na prijave vozačev, ki so se vsule v zadnjih urah današnjega dne (sobota).

Javil se je tudi drugi agilni Mariborski Motoklub Pohorje s tremi vozači: Olschnig, Gašek in Weinhandl. Moto-klub Hermes sam je prijel prijavo skupno 18 od svojih članov. Na dirkališču je trening zelo živahen in je pester pogled na maso različnih strojev in ožganih obrazov, ki so z največjo pozornostjo obrnjeni le v svoje in tuje motorje. Posebno živahni so juniorji. Jako privlačna je namreč vest, da prejme darilo najboljši junior, a za jun. Hermazana je določena še posebna nagrada.

Ljubljana doslej še ni videla motociklistične dirke v tako velikem obsegu in je le zaslug organizatorjev k temu pripomogla, ker so stavili dirko dovolj zgodaj in program. Čujejo se razna mnenja in tudi že stavljanje stave, da li bo mogel favorit Starič kot rekonvalescent že sedaj prevzeti vodstvo. Mnogo se debatira, da li bo prekoračen doseženi rekord, ki ga je postavil Starič pred dvema leti na dirkališču, to je en krog v pičlih 22,6 sek.

Po glasovih strojev se pozna, da so prirejeni iz dnevne uporabe z veliko pažnjo za dirko, mesto navadnega bencina se troši mehanika bencin, bencol in mesto navadnih vrst olja, poznalci čutijo mehanice finih motornih olj. Zastopniki raznih znamk motorjev zasledujejo uspehe treninga svojih vozačev in jim dajejo razna tih zaupna navodila, ki naj pospešijo brzino in tako zajamčijo dosežki uspeh. Med drugimi se je tudi trdila Bata d. d. izkazala z večjim denarnim zneskom, ki naj dvigne sloves pneumatike njene znamke. Pohvalno je omeniti rediteljski zbor, ki mladini ne dopušča gibanja po stezi, po kateri se dirka. To smo doslej pri prireditvah Moto-Hermesa pogrešali. Vsi poznavalci se čudijo množini strojev in si obetajo od današnje nedeljske prireditve športni užitek, kakršnega more nuditi ljubljanski motociklizem samo enkrat na leto in to po skrajno nizki vstopnini 6 din za osebo.

Lahkoatletski meeting SK Planine, na katerem sodelujejo juniorji prireditelja ter drugih ljubljanskih in izvenljubljanskih klubov se vrši danes ob 9. uri dop. na stadionu (Vhod z Vodovodne ceste). Tekmovanje obeta biti zelo zanimivo, saj nastopajo najboljši juniorji na lepo urejenem in najmodernejšem stadionu v državi. Vstop prost.

Iz pisarne jugosl. olim. odbora v Zagrebu nas obveščajo, da se letošnji olimpijski dan, ki bi moral biti v nedeljo, dne 13. junija odgodi, ker sedanja uprava jugosl. olim. odbora nima mandata za katerokoli prireditev, ki se nanaša na XII. olimpijado.

Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov. (Stužbeno). Ministrstvo za telesno vzgojo naroda v Belgradu sporoča preko Jugoslovanske lahkoatletske Zveze: v vrhu propagande lahkoatletskega športa priredi v Belgradu od 13. do 29. junija t. l. tečaj za delegate lahkoatletskih klubov včlanjenih v Jug. lahkoatletski Zvezi. V tečaj sprejme ministrstvo 40 sušiteljev po predlogu klubov, oziroma Jugosl. lahkoatletske Zveze. Pogoji za sprejem so naslednji:

1. Da je državljan kraljevine Jugoslavije. 2. Da je popolnoma zdrav, kar bo ugotovljeno na zdravniškem pregledu pri sprejemu. 3. Da je neomadeževanega obnašanja in da ni bil kaznovan. 4. Da ni mlajši od 20 in starejši od 35 let. 5. Da je aktiven lahkoatlet ali član vodstva sekcije. — Sprejeti tečajniki se bodo morali obvezati pismeno, da se bodo v tečaju ravnali po odredbah Pravilnika tečaja ministrstva za telesno vzgojo naroda, v kolikor pa bi iz tečaja izstopili po svoji krivdi, bodo morali ministrstvu za telesno vzgojo naroda vrniti vse dejanske izdatke v tem času. Obiskovalci tečaja bodo dobili od ministrstva za telesno vzgojo naroda v tečaju brezplačno stanovanje in prehrano. — Tečaj se vrši na internatski osnovi. — Potrebno obleko in sprinterice mora vsak lahkoatlet prnesti s seboj. Pozivamo vse klube, da pošljejo prošnje enega svojih članov z podatki 1. do 5. naravnost na Jugoslovansko lahkoatletsko Zvezo v Zagrebu, Gunduličeva ul. 22 a do 8. t. m., da bi slednji zamogel odposlati prošnje na ministrstvo za telesno vzgojo naroda do 10. t. m.

SK Mars. Seja odbora se vrši v ponedeljek ob 20 pri gosp. Zajcu. Pozivajo se vsi gg. odborniki, da se te važne seje sigurno udeležijo. — Tajnik.

Zahtevajte povsod naš list!
Oglašujte v »Slovincu«!

Ali je Kristus mrtev?

Trije dogodki iz Rusije

Nekaj nenavadnega se je zgodilo, vse mesto govori o tem... Zunaj mesta stoji lepa, stara lesena cerkev. Poleti sem bila večkrat tam pri službi božji. Zdaj so jo spremenili v klub. Kmetje so mi povedali, da so cerkevno opravo, svete podobne, kelihe in križe zvezli iz cerkve in jih vrgli na kup. Med drugim je bila v tej cerkvi podoba sv. Nikolaja, ki so jo zelo častili; vsak dan je gorelo pred njo nešteto sveč. Predsednik vaškega sojeta ni vedel, kako naj dokaže svojo gorečnost — zgrabil je svetnikovo podobo in ji iztaknil oči. Njegova žena, tiha, skromna, verna kmetica, je vse to videla. Bila je noseča. Vsi v krogu so molčali, tako jih je pretresla groza zaradi te skrutitve. Ženo pa je tako presunilo, da je v hipu prišla nadnjo njena ura. Rodila je otroka, dolgo pred rokom. In groza — novorojenče je imelo prazne očesne votline. Naša sosedka je to sama videla. Znanka maserka je govorila o tem z zdravnikom; dejal je, da je to zakrivil materin strah: če se noseča žena ustraši ognja, ima otrok pogosto kje na telesu ognjeno znamenje... Mislim, da je otrok kmalu nato umrl...

V naši hiši je stanovala maserka. Nekega dne se je vrnila precej pozno iz službe. »Imeli smo žalosten primer,« je pripovedovala, »mlad človek leži pri nas popolnoma hrom. Zdravniki zmajujejo z glavo in si hromosti ne morejo razložiti. Zbolel je namreč čisto na naglo in zdaj ne more niti s prstom ganiti. Na veliko noč je igral v komediji o križanju in vstajenju Zveličarja in je prišel ves pijan domov. Drugo jutro ni mogel iz postelje in od tedaj je vedno slabše. Pravijo, da je bila predstava, v kateri je ta človek igral Zveličarja, nekaj strašnega — neskončna vrsta bogokletij.« — Mislim, da se mladi človek ni pozdravil.

Pravkar je bila pri meni sorodnica. Bila je hudo razburjena. Pripovedovala je, da je njen 8-letni sin po prihodu iz šole povedal, da je učiteljica ves razred vpisala v komunistično stranko in zdaj sem torej tudi jaz komunist, je precej

malodušno dejal. Kaj naj mati stori? Bila je trdno odločena, da dečka ne bo pustila vzgojiti za komunisto. Kako bi to preprečila? Ko je prišel njen mož iz tovarne, kjer je delal kot inženir, k južini domov, je sklenila, da mu pri jedi pove, kaj se je fantu zgodilo. »Potemtakem,« je končala, »če mi imaš odslej kaj povedati o svojem delu, znancih ali pismih, ne delaj tega vpricho Petruška — ta je zdaj komunist in kot tak mora na starše oprezovati in jih ovajati.« Fant je bil rdeč ko kuhan rak in je proseč gledal na mater. Ta pa je nadaljevala:

»Maša,« se je obrnila k 10-letni hčerki, »če pojdemo s teboj v cerkev, si obleci suknjo šele zunaj v veži, da Petruška tega ne zapazi, sicer nas kot dober komunist naznani.« Fant je glasno zajokal. »Pa res, da tega ne pozabim,« pogledala je sina, »danes zvečer ti bom vzela krstni križec z vratu — ljube mi je, da storim to jaz, kakor da bi ti ga vzela učiteljica-komunistka in ga vrgla v smeti.« Dalje ni več mogla — dečko je skočil pokoncu in ihtel zbežal iz izbe.

Drugi dan je prišel žareč od veselja iz šole domov. »Mati!« ji je zaklical že od daleč, »zahteval sem od učiteljice, da me je iz stranke izčrta, mene samega iz vsega razreda!« Fant je kar poskakoval od radosti. Za to pa je treba pogum! sem si mislila. Ubogi dečko! Z osmimi leti se odločiti, kdo ima prav, komu naj verjame — staršem ali učiteljem! Težko je kaj takega zahtevati od otrok, če že marsikateremu odraslemu za to zmanjka poguma.

Pogosto pripovedujejo otroci, da jih učitelji v šoli vprašujejo: Ali hodi tvoja mati v cerkev? Ali tvoj oče doma molči? Ali se znaš pokrižati? Kdo te je naučil? Ali imate svete podobne doma? Ali te jemlje mati v cerkev s seboj? Ali prihaja k vam duhovnik? Kako praznujejo starši božič ali veliko noč? Mali ve, če resnico pove, da oče in mati delo izgubita, da ju morda celo zapro in da torej ne sme povedati resnice. — Aleksandra Anzerova: Iz dežele nemih. Bergstadtverlag, Breslau. — Prevel G.

Najbolj priljubljene konjske dirke na Angleškem se vrše vsako leto v Epsomu. Prihajajo jih gledat najimenitnejši angleški krogi, med njimi v prvi vrsti angleška kraljeva družina. Na sliki zgoraj vidimo na letošnji dirki kraljevo družino, in sicer: na levi kraljica-mati Mary, poleg nje kralj Jurij, zraven njega kraljica Elizabeta, poleg nje njen svak vojvoda in vojvodinja Gloucester. — Spodaj pa vidimo, kako so udeleženci sprejeli gospo Miller, ki je prva ženska, ki je dobila pri jezdenju lepo nagrado.

Skrivnostna ladja na dražbi

V luki angleškega pristanišča Portsmouth so te dni na dražbi prodajali skrivnostno ladjo, ki njene uganke še doslej niso razvozljali. Ni to kak »leteči Holandeec«, ki bi z razpetimi jadrji brez moštva noč in dan jadral po vseh morjih sveta in strašil mornarje, kakor se glasi mornarska pripovedka. Vendar je ta ladja, ki so jo te dni prodali na Angleškem vse eno dovolj skrivnostna, saj že celih 20 let nihče ne ve, od kod je in kam je bila namenjena, ko so jo angleški mornarji našli sredi morja brez vsakega moštva.

Njena zgodba, kolikor je svetu znana, je taka: Bilo je nekoč sredi svetovne vojske. Angleški parnik je takrat blizu pristanišča Cherbourg na širokem morju zapazil manjšo ladjo in jo ustavil. Takrat so bili vsi angleški parniki oboroženi in spremenjeni v pomožne voje ladje. Ladja, ki jo je angleški parnik pozval, naj obstane ter se uda, pa ni kazala prav nobenega znaka, da bi hotela pobegniti, pa se tudi ustavila ni, pač pa je plavala po morju, kakor bi jo nosili valovi sami brez vsakega krmarja in vsakega vodstva. Angleški parnik je srečno pristal blizu ladje, nakar so angleški mornarji sila previdno z napetimi samokresi zlezli na krov tuje ladje.

Ladja je bila snažna in lepo zlikana. Vse je bilo v najlepšem redu, toda nikjer ni bilo žive duše, niti en glas ni prihajal od nikoder. Samo stopinje angleških mornarjev so nekam strahotno odmevale od ladijskega krova. Krov in kajute — vse je bilo čisto in snažno, toda prazno in brez ljudi. Ladja je bila kakor izumrla. Na krovu je še stala pogrnjena miza, na njej je še etalo pripravljeno kosilo, pri mizi so stali pripravljeni stoli, kakor bi se vsak hip morala zbrana družba vvesti na nje. Kje neki so lačni popotniki in lačna posadka, ki jih tukaj čaka pripravljeno kosilo? Tako so se spraševali angleški mornarji, ki si na to vprašanje niso znali dati pravega odgovora ter ga še do danes nihče ni mogel dati.

Ni kazalo drugega kakor prazno ladjo privezati k velikemu parniku ter jo zavleči v pristanišče Portsmouth. Tam je skrivnostna ladja ostala do današnjega dne, ne da bi se bil v vseh teh 20 letih oglasil njen lastnik. Med tem je bila svetovna vojna končana, mir je napočil, toda lastnika ladje ni bilo od nikoder. Skrivnost te ladje je ostala še vedno nepojasnjena. Začeli so ugibati, kako in kaj je s to ladjo. Zraven pa so spraševali na vseh koncih in krajih, čigava bi bila ta neznana ladja. Brez uspeha. Mislili so nekaj časa, da je ladjo morda presenetil na morju kak nemški podmorski čoln ter zajel posadko, nato pa izginil, ker se je v tistem hipu približala angleška oborožena ladja. Toda natančna poizvedovanja po vojski so dognala, da takrat nobena nemška podmornica ni bila v tisti bližini ter da ni zajela tam nobenega moštva s take in take ladje.

Med tem je ladja mirno ležala v pristanišču ter se starala. 20 let je tudi za ladjo velika doba, ki se je ladji močno poznala. Ladja je začela skoro razpadati. Lesene deske so začele pokati in kazati velike špranje, čeprav so sicer Angleži na to ladjo močno pazili. Sproti so jo popravljali ter jo čistili.

Nazadnje so pa začeli računati, da postajajo stroški za vzdrževanje skrivnostne ladje vendar le večji kakor pa je ladja sama vredna. Zato so sklenili, ker so Angleži pač dobri in hladni računarji, izbežati se ladje, od katere imajo samo škodo. In tako so jo dali na dražbo, kjer je bila prodana: Prvič... drugič... in... tretjič!

Kupil jo je najbrže kdo, ki ima smisel za take stare ladje. Morda jo bo dal popraviti in prenoviti, pa se bo potem kot imeniten gospod vozil z njo po morju. Prav gotovo pa bo kdaj mislil tudi na njene nekdanje lastnike, mornarje in popotnike, ki so tako skrivnostno izgnili s te ladje, da še danes ni sledu o njih.

Ukradene Stradivarijeve gosli najdene

Pri nekem starinarju v Krakovem na Poljskem so našli stare Stradivarijeve gosli, ki so nenavadno lepo delo tega slovečega starega umetnika v izdelovanju gosli. Starinar je imel svojo trgovino v krakovskem predmestju. Nekega dne je prišel k njemu mlad človek ter mu ponudil v nakup stare gosli. Starinar je stare gosli kupil za 17 poljskih zlotov, kar je naravnost zastonska cena za tako velikansko dragocenost, kakršne so gosli iz Stradivarijeve delavnice. Starinar, o katerem ne prečajo, ali je vedel, kaj je kupil, je nesel te gosli, ki so se vsekakor zdale precej vredne, ponujat ljubiteljem starih gosli. Tako so gosli videli tudi strokovnjaki. Ti so kmalu ugotovili, da so stare gosli Stradivarijeve, nakar so opozorili poljsko oblast, ki je dragocene gosli zaplenila. Preiskava gosli in povpraševanje po širnem svetu pa je dognalo, da so bile te gosli nekoč ukradene v slovečem Carnegiejevem muzeju v New Yorku. Zato je oblast zaplenjene gosli obdržala ter iz Amerike poklicala uradnika tistega newyorškega muzeja, naj pride ponje.

Od pousod

Osem železniških delavcev je zmečkal vlak, ko so delali na progi. Nesreča se je zgodila na progi med Beljakom in Spitalom pri Volavniku. Delavci so se hoteli umakniti na drugi tir tovrnemu vlakcu, ki je prihajal. Pri tem pa je privozil vanje brzovlak od druge strani. Vsi so bili mrtvi, med njimi tudi delavec z imenom Bukovnik.

Merilec hitrosti avtomobilov so postavili na dunajskem Ringu. Tako bo fotografiran in zmerjena hitrost vsakega avtomobila, ki bo vozil tam mimo. Za marsikaterega avtomobilista kaj neprijetna naprava!

Tovarna zgorela. Tekstilna tovarna v Cavarzere v Italiji, kjer je delalo 450 delavcev in ki je bila šele lani zgrajena, je do tal pogorela.

Kakor roj os tako je videti te-le roje letal. Letala so ameriška, in sicer v skupnih vajah nad Kalifornijo.

Smrtna nesreča 5 letnega otroka

Iz Bolcana na Tirolskem poročajo, da se je v tamkajšnji okolici nekemu kmetu zgodila v gozdu tale strašna nesreča:

Kmet Ramoser je vzel s seboj v gozd, kamor je šel sekati les, svojega 5-letnega sinčka Lojzka. V gozdu pa mali fantič seveda ni mogel dati miru ter je venomer plezal in tekal sem ter tja. Tako je splezal tudi na nizko drevesce. Pri tem pa se je pod fantičkom zlomila veja, nakar je fantek padel na tla. Priletel pa je tako nesrečno, da je padel z glavo na okleščeno vejo drugega drevesa tako nesrečno, da se mu je konica veje zarila skozi oko v možgane. Otrok je bil seveda takoj brez zavesti. Nesrečni oče je sinka vzel brž v naročje ter z njim tekel v bolnansko bolnišnico, kjer pa otroku niso mogli nič pomagati ter je kmalu nato umrl.

Japonci silno spoštujejo svoje narodne noše. Da bi bi jih ne izpodrinila moderna moda, uče že otroke nastopati v narodnih nošah.

Papežev paviljon na pariški razstavi

Jasno je, da bo na svetovni razstavi vsaka država svoj paviljon označila ne le s svojo državno zastavo, temveč tudi z drugimi značilnimi znaki, ki bodo natančno označevali razstavljalčevo državo. Katoliški paviljon bi bil prav za prav že dovolj označen s križem, ki stoji na kupoli paviljona ter je daleč na okoli viden. Toda posebnost te zgradbe naj zlasti podčrta še drugi znak, ki so ga napravili na vrhu vitkega zvonika. Tamkaj namreč stoji velik kip Matere Božje, kakor da bi ta hotela vse to poslopje vzeti v svoje varstvo. Marijin kip je mojstrovina znanega francoskega kiparja Rogerja de Villierja. Kipar je Marijin Kip naredil v bakru ter je v potezah dal kipu tako jasnost, da je učinek tega visoko stoječega kipa tudi od spodaj daleč na okoli močan.

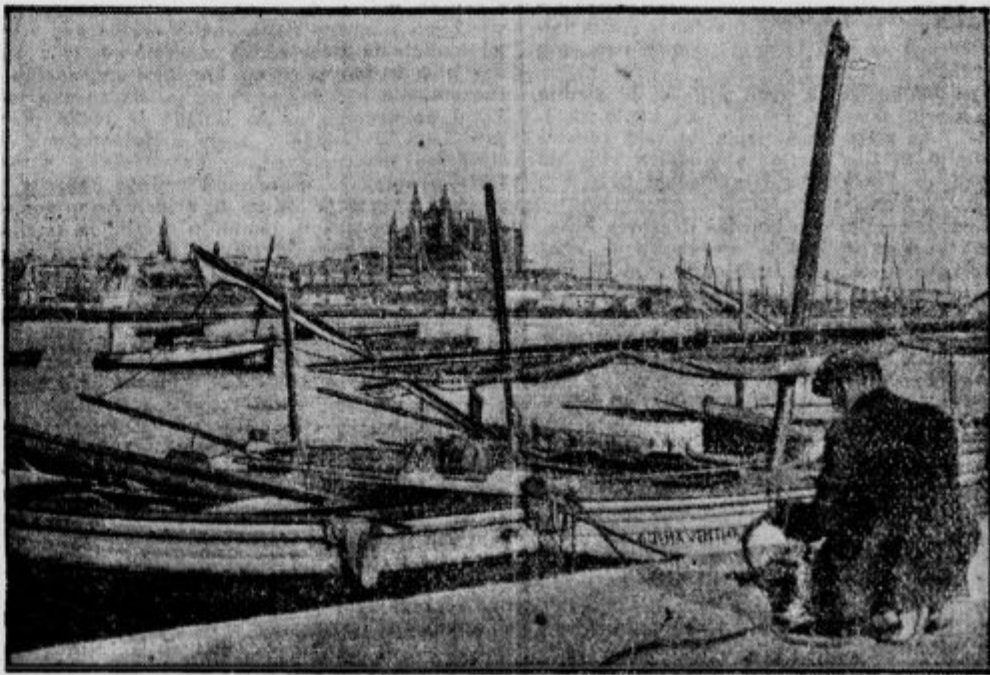
Marija drži v naročju božje dete, kakor bi ga ponujala svetu. Jezušček pa razprostira svoje ročice kakor bi delil milosti in darove med ljudi, in kakor bi hotel s temi rokami tudi ukazovati. V desnici ima oljkovo vejico, znamenje miru. To veliko razstavno poslopje s kipom Matere božje na vrhu bo na tej svetovni razstavi dajalo poseben znak ljudstvom, ki bodo prihajali od vseh strani sveta.

Ukradeni velblod usmrtil tatu

Iz mesta Punjab v Indiji poročajo, da je tamkaj tatu, ki je bil ukradel velbloda, doletela smrt na kaj žalosten in nenavaden način. Tat se je splezal v hlev, kjer so bile spravljene domače živali ter je odvezal velbloda in ga odpeljal s seboj. Pri tej tatvini, katere nihče domačih ni opazil, se je seveda tatu silno mudilo. Hotel je čimprej izginiti iz bližine kraja. Da bi svoj plen čim hitreje imel na varnem, je začel velbloda priganjati, da bi bolj urno tekel. Temu pa se je ukradena žival uprla ter je tatu napadla. Velblod je zgrabil možaka ter ga tako obdelal, da je obležal. Ko so ga čez več ur našli na cesti zunaj vasi, je že umiral. Velblod pa se je mirno vrnil v svojo stajo.

Kljukasti križ — bandero pri cerkvenih procesijah

Predsedniki vlad v Aachenu, Düsseldorfu, Koblenzu, Kölnu in Trierju so na podlagi odloka državnega ministra dr. W. Fricka z dne 10. junija 1936 odredili, da se morajo tudi pri samo verskih procesijah nositi le bandera in zastave s kljukastim križem!

Ribiška luka v mestu Palma na otoku Maloreja, katero so rdeča letala bombardirala. V ozadju tamkajšnja katedrala.

Mariborska carinarnica v letu 1936-37

Maribor, 5. junija.

Mariborska carinarnica spada med največje obmejne carinske postaje ter je njen promet ogromen. Razviden je iz statistike, ki jo je carinarnica sestavila ob zaključku letošnjega proračunskega leta 1936/37 in ki prinaša prav zanimive podatke. Iz njih je razvidno, da je imela carinarnica v minulnem proračunskem letu 73.670.871,55 Din dohodkov, dočim jih je imela v letu 1935/36 samo 63.326.043. Od tega odpade na samo carino 4.181.774,25 Din vse ostalo pa na davke in takse, ki se morajo pri uvozu in izvozu blaga plačati. Med temi znaša davek na luksuz 1.303.245,23. Ažio 1000 in 1100% 45.498.264,59, davek na poslovni promet pa 18.641.410,11 Din. Zanimiva je razdelba uvoza blaga na razne države. Največ smo tudi lani uvažali iz Avstrije, in sicer v vrednosti 90.091.100 Din; uvažalo se je največ: papirna masa, papir, cevke za predilnice iz papirja, železo, volneno in bombažno predivo, glina, stroji, avtomobili in kamena sol. Po vrednosti blaga sledi Češkoslovaška z 87.341.017 Din. Iz Češkoslovaške smo uvažali: volneno in bombažno predivo, bombažno in volneno tkanino, premog, železo, železniški material, stroji, samotna opeka, steklo, porcelan, barve in avtomobili. Sledi nato Nemčija z 82.752.140 Din. Iz Nemčije smo dobivali: glino, samotno opeko, antracit in črni premog za plinarne, železo, barve, muzikalne instrumente, fotografske plošče in filme, kolesa in avtomobile. Z 58.749.403 Din sledi v

vrednosti blaga Združene ameriške države, iz katerih se je uvažalo: bombaž, stroji in avtomobili. Potem je na vrsti Egipt, od koder smo dobivali bombaž v vrednosti 23.416.389 Din, nato sledi Italija z vrednostjo 12.545.908 Din. Iz Italije smo dobivali predivo iz umetne svile, bombažno predivo in tkanine. Za Italijo je na vrsti Anglija z 11.394.791 Din. Dobavila nam je volneno in bombažno predivo, tkanine, tkaninske odpadke, stroje, linolej, ovčjo volno, sirov loj in ribje olje. Veliko se je uvažalo tudi iz angleških kolonij: iz Indije za 8.189.651 Din bombaža, naravnega gumija, surovih kož in dišav, iz Avstralije za 4.793.462 Din ovčje volne in loja, iz Nove Zelandije za 7.601.588 Din ovčje volne in surovih kož, iz ostalih kolonij pa najraznovrstnejše blago v vrednosti skoraj 10 milijonov Din. V vrsti držav, katerih uvoz je presegal vrednost 10 milijonov, je tudi Švica, ki nam je dobavljala predivo iz umetne svile in bombaža, stroje in ure v vrednosti 10.863.552 Din. Vseh držav, iz katerih se je uvažalo blago preko mariborske carinarnice, je 40 brez angleških kolonij in dominijonov, katerih je skupaj 18. Ker je skoraj pretežna večina uvoženega blaga ostala v Mariboru in okolici (drugi gospodarski centri carinijo v domačih carinarnicah), je iz teh števil razviden ogromen konzum surovin, ki jih na leto rabi Maribor. Največ odpade seveda na tekstilno industrijo, ki je vsa navezana na uvoz tujih surovin, predvsem surovega bombaža, bombažnega prediva ter prediva iz umetne in naravne svile.

Prijetno Vas osveži in pokrepča Joghurt

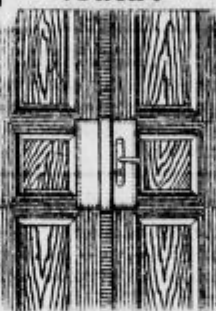
VRTNO POHIŠTVO

ležalni stol Din 60' -
ležalni stol Din 90' -
vrtni fotelj
zložljiv Din 60' -
veranda fotelj
zložljiv Din 160' -
poletna postelja
tapičirana Din 200' -
zložljiva
vse z dobrim štrpalcnim
platnom prevlečeno.

Tvrda WEKA MARIBOR

Pri odjemu nad 400 Din
franko vsaka želez-
niška postaja.

**Celuloidne
ščite za
vrata!**

naročajte pri
FR. ZRNEC
Ljubljana,
Kopitarjeva ul. 1

Senovo

Šolski pevski zbor tukajšnje meščanske šole je priredil preteklo nedeljo, 30. maja, v šolski telovadnici svoj prvi koncert. Zbor, ki šteje 60 mladih pevcev in pevk, vodi z velikim idealizmom učiteljica gđ. Grudnova. Zbor je zelo discipliniran in pazi na vsak najmanjši gib svoje pevovodkinje. Glasovi so v splošnem dobro zastopani; posebno naj omenim še deske glasove, ki so bili v barvi zelo lepo izenačeni. Ksporedu samemu naj omenim, da bi bilo mogoče eno ali drugo točko zamenjati s hvalnejšo skladbo (obe Klančnikovi in »Mornar-eka«). Tudi nastop mladih violinistov bi brez škode lahko izostal (posebno prvi del), ker na spored pevskega koncerta nikakor ne spada. Hvalevredna je dobra volja naših malih violinistov (veselo sta nas presenetila Učakarjev Bogdan in Zdešarjeva Nandi), toda nastopijo naj raje na kakšni akademiji, ne pa na pevskem koncertu, ker je s tem enotnost sporeda razbita.

Omenim naj, da je izmed zapetih pesmi najbolj ugajal Adamičev »Venček slovenskih narodnih pesmi« in Mokranjčeva »Bojno čedo«. V poslednji je solo partijo lepo občuteno odpevala gđ. Černetova. Udeležba na koncertu je bila povoljna, čeravno je gđ. Grudnova za trud, ki ga je vložila v svoj

zbor, zaslužila mnogo večjo oddolžitev od strani vseh Senovčanov in Rajhenburžanov. Ob tej priliki smo zopet enkrat spoznali, da v naših krajih našo pesem še vse premalo cenimo. Za vse drugo imamo čas in denar, samo za našo pesem ne, za njo, ki nas verno spremlja skozi vse naše življenje: od zibel do groba. Dajmo, popravimo ob prvi priliki, kar smo zagrešili!

Gđ. Grudnova in njenemu šolskemu pevskemu zboru k zelo lepemu moralnemu uspehu iskreno čestitamo. Mladim pevcem in pevkam pa polagamo ob tej priliki na srce eno: Ne pozabite naše pesmi, ko boste zapustili šolo Kjerčkov boste, se z veseljem oklenite pevskega zbora, kjer boste našli vedno prijetno razvedrilo in odkritosrčne prijatelje. —nep—

Kamnik

Okrajni načelnik g. Kosi Anton odhaja iz Kamnika. Po dveh letih bivanja med nami nas bo v nekaj dnevih zapustil okrajni načelnik g. Kosi Anton. Svoje posle bo oddal že 7. t. m., nato pa prevzame posle načelnika oddelka za socialno politiko in ljudsko zdravje na banski upravi v Ljubljani. V Kamnik je prišel malo pred petomajskimi volitvami t. j. ravno v čas, ko je bilo polno dela in priprav na volitve. Takoj je opazil, da vlada med nami velika politična napetost in razburjenje, ter je kmalu pomiril vse razburjene duhove. Radi svoje stroge objektivnosti in naklonjenosti ljudstvu, si je pridobil takoj simpatije. Z ljubeznijo je stopil v stik z vsakim človekom, posebno delavcem in kmetom je bil vedno na razpolago z dobrimi, stvarnimi in gospodarskimi nasveti. Ohranili ga bomo vedno v najlepšem spominu.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

reg. zadruga z neom. zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodnejše.
NOVE VLOGE vsak čas razpoložljive
obrestuje po 4%, proti odpovedi po 3%.

Rabim denar

zato prodajam

ČEVLJE

prvovrstnih znamk

deloma izpod nabavne cene

FRANJA SNOJ

Prešernova ulica št. 32

TRGOVINA ČEVLJEV

Posetniki velesejma, izkoristite to ugodno priliko!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 6. junija: 8 Vesel nedeljski pozdrav (ploščice) — 8.15 Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve 8.15 Yerski govor (g. dr. Roman Tominec) — 9.30 Poročila: spored — 9.35 Koncert Radijskega orkestra — 10.30 Originalna švicarska godba (bratje Malensek) — 11.30 Prenos akademije Vojnih dobrovoljcev iz opernega gledališča — 12.15 Plošče — 12.30 Koncert operne glasbe: Sodelujejo: gr. Marjan Rus in Jože Gostič in Radijski orkester. — 13.30 Cas, spored, obvestila — 13.15 Nadaljevanje koncerta operne glasbe (oddaja prekijena od 14 do 17) — 17. Kmet. ura: Zastiranje žitne bolezni (g. ing. Primož Simonitič) — 17.30 Koncert mladinskega in otroškega zbora iz pevsko-glasovno izobraževalnega tečaja prof. Ivana Repovša — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: — 19.30 Slov. ura: a) Orgelske skladbe (Radio Simonitič) b) Spomeniki najstarejšega slovenskega slovstva (g. dr. Ivan Grafenauer) — 20.30 Koncert Radijskega orkestra — 21. Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Radijski jazz. Konec ob 23.

Ponedeljek, 7. junija: 12 Venčki vsake vrste (ploščice) — 12.45 Vreme, poročila — 13. Cas, spored, obvestila — 13.15 Zborovske pesmi (ploščice) — 14. Vreme, borza — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura — 19.30 Zanimljivosti — 20. Slovenska narodna pesem (g. Fr. Marolt) — 20.30 Prenos iz Zagreba: Simf. koncert Zagrebske filharmonije. Dirigent: Krešimir Baranović — 22. Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Narodne in umetne pesmi (tercet Stritar) — Konec ob 23.

Dragi programi:

Nedelja, 6. junija. Belgrad: 19.30 Ruske pesmi. — Zagreb: 19.30 Hrvatski festival. — Dunaj: 18.30 Opereta »Kavalir z rožar«. — Trst: 17.30 Italijanske narodne. — 21. Kalmanova opereta »Grofica Marica«. — Rim-Bari: 21. Opera »Wally«. — Praga: 19.30 Pester koncert. — 20.30 Igra. — 22.35 Orkestralni koncert. — Varšava: 20. Offenbachove skladbe. — 22. Operni odlomki. — Königsberg-Köln: 20. Plesni večer. — Lipsko: 20. Simfonični orkester. — Stuttgart: 20.15 Schumannov koncert. — Monakovo: 20. Operna glasba. — Strassbourg: 21.30 Adolf Horachev spominski večer. — Bukarešta: 20. Gledališki večer.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 6. junija: Zaprti.
Ponedeljek, 7. junija ob 20: Akademija vojnih dobrovoljcev. Izven.

Torek, 8. junija ob 20: Trije vaški svetniki. Red A.
V ponedeljek zvečer v gledališču »Akademija vojnih dobrovoljcev« ob priliki izida spominske knjige. Na sporedu so nagovor predsednika organizacije Viktorja Grčarja, dva samospela A. Faganelija, ki ga spremlja U. Vrabec, koncertne točke pomnožene vojaške godbe, recitacija E. Kraljeve ter dramatični prizor s soluske fronte »Tako je bilo«. Režira J. Kovič, nastopijo N. Krst, Verdonik, P. Kovič in Gorisšek.
Predvečer: spominski koncert nastopi v četrtek, dne 10. t. m. z lastnim koncertom umetnih, narodnih pesmi in zborov. Večer bo nudil velik užitek in že danes opozarjamo nanj.

Mestna hranilnica ljubljanska

Nove vloge . . . . . Din 67.000.000.—

Oproščene stare vloge „ 72.000.000.—

Skupaj Din 139.000.000.—

Nove vloge vsak čas izplačljive brez vsake omejitve!

Za vse vloge jamči

Mestna občina ljubljanska

Na drobno!

Na debelo!

Najceneje in najbolje kupite vse prvovrstne

vrvarske lastne izdelke

motvoz, žimo, volno, afrik, kapok, gradel za žimnice, nepremočljive konjske plahte, gasilske cevi itd. samo pri

Prvi Kranjski vrvarni in trgovini s konopnino

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31. - Telefon 2441

MARIBOR, Vetrinjska ulica št. 20. - Telefon 2454

CELJE, Kralja Petra cesta št. 33

ZAHVALA. Za vse ustmene in pismene izraze sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti naše preljube mamic, stare mame itd. gospe

Marije Gostič

se iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni preč. duhovščini, Marijini družbi, gospema Breskvarjevi in Filipičevi za veliko postrežljivost med pokojnično boleznijo, ter g. dr. Misu, ki je naši pokojni mami lajšal bolečine v težki bolezni. Iskrena hvala vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so našo nepozabno mamo spremlili na njeni poslednji poti.

Ljubljana, dne 5. junija 1937.

Zalujoče rodbine Buljevič, Gostič, Schertz.

+

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš nad vse ljubljeni, nepozabni soprog, oče, tast, stari oče, brat, svak, stric, gospod

Albert pl. Klemen

posesnik, urar in zlatar

v 80. letu starosti, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil dne 6. t. m. ob 3 popoldne iz hiše žalosti na Šentpetrsko pokopališče.

Mali Tabor, Ljubljana, Zagreb, Štore, dne 4. junija 1937.

Zalujoče rodbine:

Klemen, Mandelj in Črničoj.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; žentlovanjski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka poltina vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Stavbeni material

izolacije vseh vrst, heraklit, keramika, mavec, lepenke
saloni, strehe in cevi itd.
najceneje pri

MATERIAL, Ljubljana
Telefon 27-16 Tyrševa cesta 36e

Službe isčijo

Ključavničarski pomočnik
išče službo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1007. (a)

Nemška vzgojiteljica

z znanjem klavirja in nekaj francoske isče mesto v Sloveniji. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8971. (a)

1000 Din nagrade

dam onemu, ki mi preiskrbi službo avtomobilistkarja. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9017. (a)

Železninar

majhne moči, zmožen in zanesljiv, vojaščin prost želi premeniti službo. — Cenjene ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobra moč« št. 8851. (a)

Trgovski sotrudičnik

vojaščin prost, verziran v vseh strokah, zanesljiv in pošten, želi namestiti. Nastopi takoj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobro prodajalec« št. 8854. (a)

Samostojna gospodinja

erednjih let isče mesto pri gospodu ali kjerkoli. Zna tudi nekoliko šivati. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8965. (a)

Mlada kmečko dekle

isče službo za pomoč gospodinji ali k otroku. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8996. (a)

Trgovski pomočnik

pošten, marljiv, vojaščin prost, izkušen trgovine mešane stroke, želi primerne zaposlitev kjerkoli. Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod znakom »Zaposlitev 1024«. (a)

Dobra kuharica

varčna, stara 36 let, isče mesto gospodinj. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Na štajerskem 1014«. (a)

Zastopstvo

ali zalogo za Ljubljano prevzamem. V lastni hiši pisarna, telefon ter primeren suhi lokal za skladišča. Sredina mesta, v bližini kolodvora. Ugodni pogoji in jamstvo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Resno 468« št. 8943. (a)

Hlapec

sin večjega posestnika, zmožen samostojnega gospodarstva, želi premeniti službo takoj ali pozneje. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Delaven« št. 8846. (a)

Trgovska pomočnica

19 let stara, vajena vseh hišnih del in tudi nekaj kuhanja, želi premeniti mesto. Cenjene ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Zanesljiva 1013« št. 8870. (a)

Natakarica

poštena, priljubljena, dobra moč, želi po daljšem času spremeniti službo. Veselje do prometne gostilne. Cenjene ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »1. julij« št. 8866. (a)

Dekle

brez staršev, pošteno, ki zna nekaj kuhati, vajeno vseh hišnih del, želi premeniti službo, najraje v bližini Celja k dobri krščan. družini brez otrok, najraje k učiteljskemu paru. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8849. (a)

Službodobne

Kovaški pomočnik
dobro izvešan; se takoj sprejme. — Franjo Kunaver, Ježica 25. (b)

Hlapec

za planinsko kočjo, vajenega konj, sprejemem takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8842. (b)

Potnika

za lep predmet sprejemem proti proviziji. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8807. (b)

Rabim hlapca

spodobnega kmečkega dela, vajenega konj. Vrata, tačnik, Pužine 11, pošta Hrušica pri Ljubljani. (b)

Hlapec

vajen pri živini in poljskega dela, se sprejme. Predstavi naj se na graščini Poganik pri Litiji. (b)

Natakarico

ki bi v prostem času pomagala tudi v kuhinji — sprejme gostilna na dežel. Ponudbe je poslati upravi »Slovenca« pod »Malenkostna kavelja« št. 8888. (b)

Služkinjo

preprosto, resno in pošteno, z znanjem nekotih kuhe, isčem k dvema otrokoma. Ponudbe z navedbo služb in plače pod zn. »Ljubitelja otrok« 9011 upravi »Slovenca«. (b)

Prodajalka

za knjigarno in trgovino s papirjem dobi službo. Ponudbe s preloži sprejmeval in event. sliko, je poslati upravi »Slovenca« pod »Papir 1937« št. 8889. (b)

Blagajničarka

s trgovsko izobrazbo se sprejme takoj v podeželskem mestu. — Prednost imajo one iz kmečkih družin. Stanovanje in hrana v hiši. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Poštenost« 186/kr. (b)

Dekle za vse

izpod 35 let, ki je tudi dobra in samostojna kuharica, se sprejme k dvema osebama v Ljubljani. Javijo naj se le prvotne moči z daljšimi pričevall. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8970. (b)

Poslovodjo

ki je večš manufakture in specije ter znanja nemškega jezika — isče večja zadruga na Gorjenkem. Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Ponudbe naj se pošljejo upravi »Slovenca« pod št. 8706. (b)

Samostojna gospodinja

kuharica se sprejme takoj ali s 15. junijem k večji obrtniški družini na dežel. želi, tudi gostilna. Le resne ponudbe z dobrimi pričevall poslati: Likozar Janko, Predoselje 39, Kranj. (b)

Iščemo gospoda

ki bi za svoje bivališče v večjo okolico hotel imeti podružnico (Abgabestelle). Kot postranski ali glavni poklic! Nikakor utrudljivo zastopstvo! — Brez lokala! Brez potovanja! Za mesto in deželo! Lahko in rečno delo! Dotični dela pod vodstvom direktorja! Mešeni zaslužek do Din 5000 in več. Obsirnejša pojasnila v vsakem jeziku: Hupowerk, Klagenfurt, Austria. (b)

Služkinjo

za vsa hišna dela, pridno, zdravo in pošteno, isčem. Nastop 15. junija. Istotam se sprejme

DEKLICA

kot varuhinja k dveletnemu otroku, stara 14 do 16 let. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Na deželo« št. 8780. (b)

* KINO *

TEL. 22-21 **UNION**
Gustav Fröhlich in Hell Finkenzeller
v prekršanem filmu

Srce podzemeljske železnice

TEL. 21-24 **MATICA**

Luis Trenker v veličastni ljubavni romanci

Condottieri

v gl. vlogi: slavni italijanski pevec Titta Gobbi

TEL. 27-30 **SLOGA**

Svetislav Petrovič, Leo Slezak in Hortense Rany v prekršanem filmski opereti

Ženski raj

Glasba: Robert Stolz

Najnovejši žurnali: Svetovna parlika razstava i. t. d., i. t. d.

Predstave danes ob 17., 19., in 21. uri

Hišnico

sprejemem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vestna« P 9097. (b)

Za delikateso

in točilnico sprejemem zanesljivo in spretno moč. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Delikatesa« 8979. b

Raznašalca

mladeža in podjetnega, takoj sprejemem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8985. (b)

Železostrojarji za orodje

starejši, samostojni — se sprejmejo. — Naslov v upravi »Slovenca« Maribor št. 192/37 kr. (b)

Absolventinjo

dvorazredne trgovske šole sprejme gradbeno podjetje. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gradbeno podjetje« P 9095. (b)

2 čevljarska pomočnika

dobra, ki znata tudi šivati, takoj sprejemem. — Franc Cernivec, Črnuče 104, p. Ježica pri Ljubljani. (b)

Hlapec

priden in pošten, z znanjem vseh kmečkih del, dobi takoj mesto. — Ing. Zakotnik, Dorfarje pri Skofji Loki. (b)

Strojepiska

zmožna slovenščina, srbohrvaščina in nemščina — dobi službo. Nastop po dogovoru. — Ponudbe na poštini predal 113, Ljubljana. (b)

Za prodajo

priznanih radio-aparatur, pisanih strojev itd. — sprejememo potnika, ki je uveden posebno na bivaljši štajerski. Avto na razpolago. Ponudbe pod zn. »Uveden« št. 8788 upravi »Slovenca«. (b)

Kmetško dekle

pridno in pošteno, ki ima veselje do kmetijskega dela, se sprejme takoj. Plača dobra. Ivana Arhar, posestnica, Trata 3, pošta št. Vid nad Ljubljano. (b)

Oskrbnika

ki je zmožen tudi nemškega jezika ter se razume na polju, hmelju, gozdu in pri živinoreji — isčemo. Dopisli naj se pošljejo na graščino grad Thurn, pošta Velenje. (b)

Kuharja ali kuharico

perfektno, do 40 let staro, isčem za Beograd. — Nastopiti s 1. julijem, čez počinke v Sloveniji. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe s sliko in pričevall pod »Perfektna kuharica« št. 9066 upravi »Slovenca«. (b)

FOTOGRAF

1 retušer
1 kopist
2 leikista
samo izurjene moči, se takoj sprejmejo.

»PELIKAN«, Celje.

Denar

Hranilne knjižice
Mestne hranilnice in Vzajemne posojilnice ljubljanske proda Pisarna AL PLANINSEK, Ljubljana, Beethovnova 14/I. Telefon 35-10. (d)

Družabnico s kapitalom

isče neodvisen gospod k 20 let obstoječemu, dobro dočemu podjetju. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Blagajno vodim sama« št. 9109. (d)

Hranilno knjižico

v znesku 200.000 dinarjev Mestne ali Ljudske posojilnice ljubljanske ali celjske izplačam v polnem iznosu brez odbitka v enem letu. Vknjižba na prvo mesto. Cenjene ponudbe upravi »Slovenca« pod »Posestvo 600.000« P 9096. (d)

Kompanjona

za dobro situirano trgovino na prometni točki isčem. Potrebni kapital najmanj 15.000 Din. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zasluge« 8913. (d)

Vložne knjižice

Okrajne hranilnice v Slovenski Bistrici kupimo proti takojšnji gotovini. Ponudbe na Kristal, d. d. Maribor. (d)

Hranilne vloge

vseh denarnih zavodov, terjatve in vrednostne papirje

vnovčim

najkulantnejše po najvišji ceni

takoj v gotovini

AL PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 35-10.

Družabnika

sprejemem takoj s 120 do 180.000 Din v staro dobro dobo trgovino v centru Ljubljane. Zaposlenost, soudeležba na dobičku. Cenj. ponudbe na »Sigurno eksistenco« št. 8894 upravi »Slovenca«. (d)

Ureditve dolgov

potom sodnih in izven-sodnih

poravnav.

Nasveti v konkurnih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in apro-bacija bilana.

Lojze Zajc

Ljubljana, Gledališka ul. 1
Telefon 38-18

Hranilne knjižice

Mestne hranilnice v Ljubljani za 20.000 Din takoj kupim in plačam najvišjo ceno v gotovini. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takoj izplačam« 9038. d

Bančno kom. zavod

Maribor, Aleksandrova 40
vam vnovči

V LOGE

vseh denarnih zavodov najbolje. — Obrnite se le na naš zavod, ker vam po potrebi tudi vnaprej pošljemo gotovino. — Za odgovor priložiti za Din 3.— znamk.

Tvrdka

A. E. Skaberne

LJUBLJANA, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet

hranilne knjižice

Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice.

Vnovčujem

hranilne vloge vseh denarnih zavodov proti takojšnji gotovini zelo ugodno.

Rudolf Zoré

Ljubljana, Gledališka 12
Telefon 38-10

Usnje v ševro-u, boku in laku, v vseh barvah, še vedno po starih cenah. Prvo-vrstne podplate na drobno in debelo. — Čevljarske potrebšline, damske torbice, pasove, aktovke, nahrbtnike in kovčke Vam nudi po najnižjih cenah

FRANC ERJAVEC, zaloga usnja
Ljubljana, Stari trg 18.

Vrednostne papirje

vseh vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani, Krečev trg 10, tel. 37-52.

Hranilno knjižico

Celjske posojilnice — za 19.000 Din kupim. Naslov v podružnici »Slovenca« Celje. (d)

5000 Din posojila

isčem. Plačam 12% obresti, vrnem v roku enega leta. — Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Garancija sigurna« 9105. (d)

isčem

na prvo mesto 20.000 Din na večje posestvo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sigurno« P 9140. (d)

Hranilno knjižico

Mestne in Spodnjestajerske hranilnice z vlogo do 20.000 Din sprejemem proti 100 odstotnemu točnemu mesečnemu odplačilu. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Točen plačnik« št. 9104. (d)

Obrt

Trajno ondulacijo

z najboljšim aparatom na slabe in barvane lase — Vam napravi »Salon Strgar«, Miklošičeva c. 40. Uspeh zajamčen. (t)

LETOVIŠČA

V Splitu

oddam za leto sezono od 10. junija naprej sobo z 1 ali 2 posteljama na glavni cesti blizu kopališča. Točnejše informacije da Stopar, Split, Poljička cesta 3. (L)

Medijske toplice

Idealno letovišče in termalno kopališče pri Zagorju o. S. Odprti bazeni, krasni sprehodi, dobra in solidna postrežba, nizke cene. Prospekti in informacije pri upravi kopališča in Putniku. (L)

Osojko jezero, Koroško!

Penzion Germa se priporoča letoviščarjem, izletnikom, turistom itd. — Krasna sončna lega tik ob jezeru. Slovenska hiša, nemška konverzacija. Cene zmerno. Informacije daje manufakturna trgovina, Ljubljana, Pogačarjev trg 3, pri »Janezu«.

Letoviščarjem

se priporoča »Gostilna Tavcar«, Poljane nad Skofjo Loko. Celodnevna oskrba 30 Din s stanovanjem vred. (L)

Objave

Preklic!

Preklicujem žalitve, izgovorjene o Jakči Franciški. Jakči Anton, Dobropolje. (o)

Dražba pensiona

v Kučiču pri Orebiču, Korčulanska reviera. Dne 17. junija t. l. se bo vršila pri areksem sodišču v Orebiču javna dražba pensiona (dve hiši) v Kučiču, obstoječega iz 12 sob, pritliklin, terase in vrta. Pension leži v najkrajsej legi ob morju, z izvanrednim razgledom na Korčulanski kanal ter je obkrožen z oleandri, oranžami in cipresami. Vsa površina zemljišča znaša ca. 2100 m², od tega zadržano čez 500 m², ter sodniško ocenjeno na 570.000 Din. — Najnižja ponudba 288.000 Din. Vse kupnine ni treba plačati v gotovini, marveč se lahko prevzame dolg. Za natančnejše pogoje se je obrniti v Zagreb, poštini predal 134

Cunje

krojaške odrezke, stari papir, tekstilne odpadke, ovčjo volno, govejo dlako (araveo) — kupi vsako množino

ARBEITER - MARIBOR
Dravska 15

Platno, gradli, šifoni, najnovejša barvasto pralno blago za moško in damsko perilo, blago za posteljne prevleke, velikanska izbira klotastih in svilnenih odevi, pregrinjala, namizne garniture, predposteljniki, tekači, zavese, brisače, kuhinjske servete itd. Dalje velika izbira srca in pidžam za gospode lastnega izdelka, damsko triko in batist perilo v najnovejših fazonah. Nudi še vedno po najnižjih starih cenah.

Pri nakupu nad Din 100— dobite primeren nameček!

Nova specialna trgovina s perilom

F. I. GORIČAR, LJUBLJANA
SV. PETRA C. 30

(Vis a vis stare trgovine SV. Petra c. 29)

Ker nikjer drugje ne dobiš tako ogromne izbire v teh predmetih, ter poleg tudi ne tako nizkih cen, je v Vašem interesu, da nas v slučaju potrebe posetite.

Posrestva

Tristanovanjska hiša

blizu Rakovnika napro-
daj. — Naslov v upravi
»Slovenca« pod 8984. (p)

Več manjših parcel

pri novi III. gimnaziji
oddam. Naslov v upravi
»Slovenca« pod 8992. (p)

Komfortna vila

z davčno olajšavo zaradi
selitve ugodno napro-
daj. Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 8996. (p)

Prodajna hiša

z dobro vpeljano pekarno
po ugodni ceni in pla-
čilnimi pogoji. Leskovšek,
Težica pri Ljubljani. (p)

Menjam ali prodam

tristanovanjsko hišo. Pis-
menne ponudbe pod »Eno-
družinska« 8987 upravi
»Slovenca«. (p)

Stavbne parcele

v bližini cerkve, šole in
trgovine, prodam. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 8949. (p)

Kupim posestvo

z zemljišče 3—6000 m²
v bližini pod Šmarno go-
ro. Ponudbe s ceno upra-
vi »Slovenca« pod »Pla-
čam« takoje. 8990. (p)

Stavbna parcela

blizu farne cerkve v Iha-
nu — naproday. Polzeve
se pri: Starin Ivana —
Ihan. (p)

5000 m² zemljišča

proda na Celovški cesti
v Sp. Šiški Miskec Mirko,
brusilnica stekla in ogre-
del. Ljubljana VII, Med-
vedova 38, tel. 35-75. (p)

Stavbne parcele

okrog postaje, in železni-
ce Vizmarje, tudi v št.
Vidu, zelo ugodno napro-
daj, celo na obroke. Po-
ved elektrika in vodo-
vod. — Nalov v upravi
»Slovenca« pod 9023. (p)

Tristanovanjsko hišo

z gospodarskim poslojem
v zelo dobrem stanju —
prodaj. Nekaj hipoteke.
oetalo gotovina. — Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 8989. (p)

Vile, stavbišča,

glavna zgradba, zimsko
in letno kopališče zdra-
viliškega kompleksa v
Kamniku se eks. prodajo
dne 19. t. m. ob 10 pri
sodišču v Kamniku: Ve-
lika 12 sobna, leta 1935
prenovljena vila, ena
manjša vila v parku, dvo-
nadstrop. polgotovo glav-
no posloje (pod streho),
večje in manjše stavbne
parcele, leta 1935 mod-
ernizirano rentabilno letno
kopališče z umetnim se-
grevanjem vode in bife-
tom ter zimsko kopališče;
draži se najprej v 6 sku-
pinah, potem še skupno.
Zaradi nizkih cen izredna
prilika za zasebnike ali
podjetnike. — Informacije
pri sodišču v Kamniku
od J. 816/36 ali v bife-
tozdravilišča »Neptun« ali
pri Kopališki družbi v
Ljubljani, Beethovnova
št. 14, z načrti itd. (p)

KRASNO PARCELO

preko 10.000 m² ob vno-
žu Pohorja, deloma borov
gozd, pol ure od Maribora,
dve min. od avto-
busne postaje — prodaj
po 6 Din m². Parcela je
v ravni legi, v najlepši
izletniški točki, primerna
za sanatorij ali zdravili-
šče ali restavracijo ali v
slučaju parcelacije za z-
idavo weekend hiše. —
Ponudbe pod »Vznožje
Pohorja« upravi »Slov.«
Maribor. (p)

Velike travniške parcele

z najboljšim senom pro-
dam poceni skupno ali
posamezno. Rimska cesta
9/II., vrata 16. (p)

Lepa stavbna parcela

na Ježici naproday. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 8859. (p)

Nova enonadstropna hiša

z vrtom in s vsi pritlikli-
no — naproday po zelo
ugodni ceni, ker je last-
nik v Ameriki. Dolenji
Logatec št. 152. (p)

Majhno posestvo

pri Kranju, za 4 govedi,
z lepimi parcelami in do-
brimi posloji, vse v ravnini,
tako prstovoljno na-
proday. Več pri Rebolj
L., posredovalec, Kranj.

Kupim in plačam takoj

cenejšo hišico-vilico z
vrtom, v bližini cerkve.
Ponudbe do torka 8. ju-
nija pod »V plemenit na-
men« 8999 upravi »Slov.«

Štiristanovanjsko vilo

Področnikom, najugod-
nejše prodaj event. zame-
njam za enostanovanjsko
— brez gotovine. Dopise
upravi »Slovenca« pod
»Prevzem hipoteke«
P. 8976. (p)

Prodajno posestvo

v zelo dobrem stanju, se
lahko redi 8 glav živine,
vinograda je za 50 hl
vina, vse brez dolga in
brez prevzika. Vprašati
Kobal Ivan, Trnovec 57,
pošta in občina Zabukov-
je pri Sevnici. (p)

Ugodna prilika!

Hiša z dobro vpeljano
gostilno, z dvema senča-
natima vrtoma — ter sta-
novanjska hiša s pose-
stvom (tri orale) — za-
radi starosti ugodno na-
proday. Naslov v upravi
»Slovenca« Maribor pod
št. 896. (p)

Nova vila

dvostanovanjska, 3 sobe,
kuhinja, kopalnica, vodo-
vod, elektrika, peč v
vseh sobah, parketi, z
dvema balkonoma ter eno
teraso, vsa podkletena,
v najlepši legi okolice Celja
— naproday za 250.000 Din.
Naslov v vseh poslovalnicah
»Slovenca« pod št. 9115. (p)

Prodajna parcela

v strnjem sistemu več-
nadstropnih hiš: center
mesta, vogalna hiša 800
m² po 590 Din, vmesna
hiša ca. 500 m² po 900 Din
in ca. 400 m² po 625 Din.
V odprtem stavbnem si-
stemu pri Sv. Kristofu
900 m² po 160 Din, za ar-
hitekturno kasarno 500 m²
po 75 Din, blizu gorenj-
ke kolodvora 650 m² po 220
Din, v Rožni dolini 450
m² po 60 Din, na Viču
700 m² po 35 Din, na Ko-
deljevo 500 m² po 60
Din, v Trnovem 650 m²
po 65 Din. — Naproday
več kompleksov neparce-
liranega sveta. Plačilo se
lahko izvrši deloma tudi
s hranilnimi knjižicami
dobrih denarnih zavodov.
Hiše in vile: Štiristanov.
vila v centru 850.000 Din,
čisti donos 62.000 Din, hi-
poteke 650.000 Din; dvo-
stanov. vila Pot v Rožno
dolino 275.000 Din; tri-
stanov. hiša v D. M. v
Polju 85.000 Din, hipoteke
40.000 Din; gostilna v Sp.
Šiški 410.000 Din, hi-
poteke 163.000 Din; miln,
tri pare kamnov in stope
z gospodarskim poslojem
in ca. 3 orali zemlje Din
150.000, nadalje gostilna
in trgovina 200.000 Din,
hipoteke 90.000 Din, miln
in gostilna sta na zelo
lepem kraju Dolenjske;
smrekov gozd ca. 2,5 ha
v Ljubljani, gozd zara-
ščen, 70.000 Din. REALI-
TETNA PISARNA KU-
NAVER LUDVIK, Cesta
29, oktobra št. 6, telefon
37-33, Ljubljana. (p)

Ugodna prilika!

Hiša z dobro vpeljano
gostilno, z dvema senča-
natima vrtoma — ter sta-
novanjska hiša s pose-
stvom (tri orale) — za-
radi starosti ugodno na-
proday. Naslov v upravi
»Slovenca« Maribor pod
št. 896. (p)

Nova vila

dvostanovanjska, 3 sobe,
kuhinja, kopalnica, vodo-
vod, elektrika, peč v
vseh sobah, parketi, z
dvema balkonoma ter eno
teraso, vsa podkletena,
v najlepši legi okolice Celja
— naproday za 250.000 Din.
Naslov v vseh poslovalnicah
»Slovenca« pod št. 9115. (p)

Prodajna parcela

v strnjem sistemu več-
nadstropnih hiš: center
mesta, vogalna hiša 800
m² po 590 Din, vmesna
hiša ca. 500 m² po 900 Din
in ca. 400 m² po 625 Din.
V odprtem stavbnem si-
stemu pri Sv. Kristofu
900 m² po 160 Din, za ar-
hitekturno kasarno 500 m²
po 75 Din, blizu gorenj-
ke kolodvora 650 m² po 220
Din, v Rožni dolini 450
m² po 60 Din, na Viču
700 m² po 35 Din, na Ko-
deljevo 500 m² po 60
Din, v Trnovem 650 m²
po 65 Din. — Naproday
več kompleksov neparce-
liranega sveta. Plačilo se
lahko izvrši deloma tudi
s hranilnimi knjižicami
dobrih denarnih zavodov.
Hiše in vile: Štiristanov.
vila v centru 850.000 Din,
čisti donos 62.000 Din, hi-
poteke 650.000 Din; dvo-
stanov. vila Pot v Rožno
dolino 275.000 Din; tri-
stanov. hiša v D. M. v
Polju 85.000 Din, hipoteke
40.000 Din; gostilna v Sp.
Šiški 410.000 Din, hi-
poteke 163.000 Din; miln,
tri pare kamnov in stope
z gospodarskim poslojem
in ca. 3 orali zemlje Din
150.000, nadalje gostilna
in trgovina 200.000 Din,
hipoteke 90.000 Din, miln
in gostilna sta na zelo
lepem kraju Dolenjske;
smrekov gozd ca. 2,5 ha
v Ljubljani, gozd zara-
ščen, 70.000 Din. REALI-
TETNA PISARNA KU-
NAVER LUDVIK, Cesta
29, oktobra št. 6, telefon
37-33, Ljubljana. (p)

Prodajna parcela

v strnjem sistemu več-
nadstropnih hiš: center
mesta, vogalna hiša 800
m² po 590 Din, vmesna
hiša ca. 500 m² po 900 Din
in ca. 400 m² po 625 Din.
V odprtem stavbnem si-
stemu pri Sv. Kristofu
900 m² po 160 Din, za ar-
hitekturno kasarno 500 m²
po 75 Din, blizu gorenj-
ke kolodvora 650 m² po 220
Din, v Rožni dolini 450
m² po 60 Din, na Viču
700 m² po 35 Din, na Ko-
deljevo 500 m² po 60
Din, v Trnovem 650 m²
po 65 Din. — Naproday
več kompleksov neparce-
liranega sveta. Plačilo se
lahko izvrši deloma tudi
s hranilnimi knjižicami
dobrih denarnih zavodov.
Hiše in vile: Štiristanov.
vila v centru 850.000 Din,
čisti donos 62.000 Din, hi-
poteke 650.000 Din; dvo-
stanov. vila Pot v Rožno
dolino 275.000 Din; tri-
stanov. hiša v D. M. v
Polju 85.000 Din, hipoteke
40.000 Din; gostilna v Sp.
Šiški 410.000 Din, hi-
poteke 163.000 Din; miln,
tri pare kamnov in stope
z gospodarskim poslojem
in ca. 3 orali zemlje Din
150.000, nadalje gostilna
in trgovina 200.000 Din,
hipoteke 90.000 Din, miln
in gostilna sta na zelo
lepem kraju Dolenjske;
smrekov gozd ca. 2,5 ha
v Ljubljani, gozd zara-
ščen, 70.000 Din. REALI-
TETNA PISARNA KU-
NAVER LUDVIK, Cesta
29, oktobra št. 6, telefon
37-33, Ljubljana. (p)

Prodajna parcela

v strnjem sistemu več-
nadstropnih hiš: center
mesta, vogalna hiša 800
m² po 590 Din, vmesna
hiša ca. 500 m² po 900 Din
in ca. 400 m² po 625 Din.
V odprtem stavbnem si-
stemu pri Sv. Kristofu
900 m² po 160 Din, za ar-
hitekturno kasarno 500 m²
po 75 Din, blizu gorenj-
ke kolodvora 650 m² po 220
Din, v Rožni dolini 450
m² po 60 Din, na Viču
700 m² po 35 Din, na Ko-
deljevo 500 m² po 60
Din, v Trnovem 650 m²
po 65 Din. — Naproday
več kompleksov neparce-
liranega sveta. Plačilo se
lahko izvrši deloma tudi
s hranilnimi knjižicami
dobrih denarnih zavodov.
Hiše in vile: Štiristanov.
vila v centru 850.000 Din,
čisti donos 62.000 Din, hi-
poteke 650.000 Din; dvo-
stanov. vila Pot v Rožno
dolino 275.000 Din; tri-
stanov. hiša v D. M. v
Polju 85.000 Din, hipoteke
40.000 Din; gostilna v Sp.
Šiški 410.000 Din, hi-
poteke 163.000 Din; miln,
tri pare kamnov in stope
z gospodarskim poslojem
in ca. 3 orali zemlje Din
150.000, nadalje gostilna
in trgovina 200.000 Din,
hipoteke 90.000 Din, miln
in gostilna sta na zelo
lepem kraju Dolenjske;
smrekov gozd ca. 2,5 ha
v Ljubljani, gozd zara-
ščen, 70.000 Din. REALI-
TETNA PISARNA KU-
NAVER LUDVIK, Cesta
29, oktobra št. 6, telefon
37-33, Ljubljana. (p)

Prodajna parcela

v strnjem sistemu več-
nadstropnih hiš: center
mesta, vogalna hiša 800
m² po 590 Din, vmesna
hiša ca. 500 m² po 900 Din
in ca. 400 m² po 625 Din.
V odprtem stavbnem si-
stemu pri Sv. Kristofu
900 m² po 160 Din, za ar-
hitekturno kasarno 500 m²
po 75 Din, blizu gorenj-
ke kolodvora 650 m² po 220
Din, v Rožni dolini 450
m² po 60 Din, na Viču
700 m² po 35 Din, na Ko-
deljevo 500 m² po 60
Din, v Trnovem 650 m²
po 65 Din. — Naproday
več kompleksov neparce-
liranega sveta. Plačilo se
lahko izvrši deloma tudi
s hranilnimi knjižicami
dobrih denarnih zavodov.
Hiše in vile: Štiristanov.
vila v centru 850.000 Din,
čisti donos 62.000 Din, hi-
poteke 650.000 Din; dvo-
stanov. vila Pot v Rožno
dolino 275.000 Din; tri-
stanov. hiša v D. M. v
Polju 85.000 Din, hipoteke
40.000 Din; gostilna v Sp.
Šiški 410.000 Din, hi-
poteke 163.000 Din; miln,
tri pare kamnov in stope
z gospodarskim poslojem
in ca. 3 orali zemlje Din
150.000, nadalje gostilna
in trgovina 200.000 Din,
hipoteke 90.000 Din, miln
in gostilna sta na zelo
lepem kraju Dolenjske;
smrekov gozd ca. 2,5 ha
v Ljubljani, gozd zara-
ščen, 70.000 Din. REALI-
TETNA PISARNA KU-
NAVER LUDVIK, Cesta
29, oktobra št. 6, telefon
37-33, Ljubljana. (p)

Prodajna parcela

v strnjem sistemu več-
nadstropnih hiš: center
mesta, vogalna hiša 800
m² po 590 Din, vmesna
hiša ca. 500 m² po 900 Din
in ca. 400 m² po 625 Din.
V odprtem stavbnem si-
stemu pri Sv. Kristofu
900 m² po 160 Din, za ar-
hitekturno kasarno 500 m²
po 75 Din, blizu gorenj-
ke kolodvora 650 m² po 220
Din, v Rožni dolini 450
m² po 60 Din, na Viču
700 m² po 35 Din, na Ko-
deljevo 500 m² po 60
Din, v Trnovem 650 m²
po 65 Din. — Naproday
več kompleksov neparce-
liranega sveta. Plačilo se
lahko izvrši deloma tudi
s hranilnimi knjižicami
dobrih denarnih zavodov.
Hiše in vile: Štiristanov.
vila v centru 850.000 Din,
čisti donos 62.000 Din, hi-
poteke 650.000 Din; dvo-
stanov. vila Pot v Rožno
dolino 275.000 Din; tri-
stanov. hiša v D. M. v
Polju 85.000 Din, hipoteke
40.000 Din; gostilna v Sp.
Šiški 410.000 Din, hi-
poteke 163.000 Din; miln,
tri pare kamnov in stope
z gospodarskim poslojem
in ca. 3 orali zemlje Din
150.000, nadalje gostilna
in trgovina 200.000 Din,
hipoteke 90.000 Din, miln
in gostilna sta na zelo
lepem kraju Dolenjske;
smrekov gozd ca. 2,5 ha
v Ljubljani, gozd zara-
ščen, 70.000 Din. REALI-
TETNA PISARNA KU-
NAVER LUDVIK, Cesta
29, oktobra št. 6, telefon
37-33, Ljubljana. (p)

Prodajna parcela

v strnjem sistemu več-
nadstropnih hiš: center
mesta, vogalna hiša 800
m² po 590 Din, vmesna
hiša ca. 500 m² po 900 Din
in ca. 400 m² po 625 Din.
V odprtem stavbnem si-
stemu pri Sv. Kristofu
900 m² po 160 Din, za ar-
hitekturno kasarno 500 m²
po 75 Din, blizu gorenj-
ke kolodvora 650 m² po 220
Din, v Rožni dolini 450
m² po 60 Din, na Viču
700 m² po 35 Din, na Ko-
deljevo 500 m² po 60
Din, v Trnovem 650 m²
po 65 Din. — Naproday
več kompleksov neparce-
liranega sveta. Plačilo se
lahko izvrši deloma tudi
s hranilnimi knjižicami
dobrih denarnih zavodov.
Hiše in vile: Štiristanov.
vila v centru 850.000 Din,
čisti donos 62.000 Din, hi-
poteke 650.000 Din; dvo-
stanov. vila Pot v Rožno
dolino 275.000 Din; tri-
stanov. hiša v D. M. v
Polju 85.000 Din, hipoteke
40.000 Din; gostilna v Sp.
Šiški 410.000 Din, hi-
poteke 163.000 Din; miln,
tri pare kamnov in stope
z gospodarskim poslojem
in ca. 3 orali zemlje Din
150.000, nadalje gostilna
in trgovina 200.000 Din,
hipoteke 90.000 Din, miln
in gostilna sta na zelo
lepem kraju Dolenjske;
smrekov gozd ca. 2,5 ha
v Ljubljani, gozd zara-
ščen, 70.000 Din. REALI-
TETNA PISARNA KU-
NAVER LUDVIK, Cesta
29, oktobra št. 6, telefon
37-33, Ljubljana. (p)

Prodajna parcela

v strnjem sistemu več-
nadstropnih hiš: center
mesta, vogalna hiša 800
m² po 590 Din, vmesna
hiša ca. 500 m² po 900 Din
in ca. 400 m² po 625 Din.
V odprtem stavbnem si-
stemu pri Sv. Kristofu
900 m² po 160 Din, za ar-
hitekturno kasarno 500 m²
po 75 Din, blizu gorenj-
ke kolodvora 650 m² po 220
Din, v Rožni dolini 450
m² po 60 Din, na Viču
700 m² po 35 Din, na Ko-
deljevo 500 m² po 60
Din, v Trnovem 650 m²
po 65 Din. — Naproday
več kompleksov neparce-
liranega sveta. Plačilo se
lahko izvrši deloma tudi
s hranilnimi knjižicami
dobrih denarnih zavodov.
Hiše in vile: Štiristanov.
vila v centru 850.000 Din,
čisti donos 62.000 Din, hi-
poteke 650.000 Din; dvo-
stanov. vila Pot v Rožno
dolino 275.000 Din; tri-
stanov. hiša v D. M. v
Polju 85.000 Din, hipoteke
40.000 Din; gostilna v Sp.
Šiški 410.000 Din, hi-
poteke 163.000 Din; miln,
tri pare kamnov in stope
z gospodarskim poslojem
in ca. 3 orali zemlje Din
150.000, nadalje gostilna
in trgovina 200.000 Din,
hipoteke 90.000 Din, miln
in gostilna sta na zelo
lepem kraju Dolenjske;
smrekov gozd ca. 2,5 ha
v Ljubljani, gozd zara-
ščen, 70.000 Din. REALI-
TETNA PISARNA KU-
NAVER LUDVIK, Cesta
29, oktobra št. 6, telefon
37-33, Ljubljana. (p)

Prodajna parcela

v strnjem sistemu več-
nadstropnih hiš: center
mesta, vogalna hiša 800
m² po 590 Din, vmesna
hiša ca. 500 m² po 900 Din
in ca. 400 m² po 625 Din.
V odprtem stavbnem si-
stemu pri Sv. Kristofu
900 m² po 160 Din, za ar-
hitekturno kasarno 500 m²
po 75 Din, blizu gorenj-
ke kolodvora 650 m² po 220
Din, v Rožni dolini 450
m² po 60 Din, na Viču
700 m² po 35 Din, na Ko-
deljevo 500 m² po 60
Din, v Trnovem 650 m²
po 65 Din. — Naproday
več kompleksov neparce-
liranega sveta. Plačilo se
lahko izvrši deloma tudi
s hranilnimi knjižicami
dobrih denarnih zavodov.
Hiše in vile: Štiristanov.
vila v centru 850.000 Din,
čisti donos 62.000 Din, hi-
poteke 650.000 Din; dvo-
stanov. vila Pot v Rožno
dolino 275.000 Din; tri-
stanov. hiša v D. M. v
Polju 85.000 Din, hipoteke
40.000 Din; gostilna v Sp.
Šiški 410.000 Din, hi-
poteke 163.000 Din; miln,
tri pare kamnov in stope
z gospodarskim poslojem
in ca. 3 orali zemlje Din
150.000, nadalje gostilna
in trgovina 200.000 Din,
hipoteke 90.000 Din, miln
in gostilna sta na zelo
lepem kraju Dolenjske;
smrekov gozd ca. 2,5 ha
v Ljubljani, gozd zara-
ščen, 70.000 Din. REALI-
TETNA PISARNA KU-
NAVER LUDVIK, Cesta
29, oktobra št. 6, telefon
37-33, Ljubljana. (p)

Prodajna parcela

v strnjem sistemu več-
nadstropnih hiš: center
mesta, vogalna hiša 800
m² po 590 Din, vmesna
hiša ca. 500 m² po 900 Din
in ca. 400 m² po 625 Din.
V odprtem stavbnem si-
stemu pri Sv. Kristofu
900 m² po 160 Din, za ar-
hitekturno kasarno 500 m²
po 75 Din, blizu gorenj-
ke kolodvora 650 m² po 220
Din, v Rožni dolini 450
m² po 60 Din, na Viču
700 m² po 35 Din, na Ko-
deljevo 500 m² po 60
Din, v Trnovem 650 m²
po 65 Din. — Naproday
več kompleksov neparce-
liranega sveta. Plačilo se

Velika izbira koles

„Dürkopp“, „Torpedo“ itd.
po najnižjih cenah
„tehnika“ **J. Banjai**
Ljubljana - Miklošičeva cesta 20

Največja zaloga tenis raketov, nogometnih žog in potrebščin.

Prodamo

Naprodaj košnja!

Ljubljana, Drenikov vrh 1

Mnogo ceneje

In boljše si nabavite vse vrste obel in perla pri Presker, Sv. Petra c. 14.

Šivalni stroj »Singer« poceni prodam. Kladezna 26, Trnovo. (1)

Modroce,

otomane, kauče, fotelje, zadržano solidno izdelano, kupite po najnižjih cenah pri tapetniku Kobalica Avgusta, Ljubljana, Tyrševa 36. Tel. 22-23

Jabolčnik

star, popolnoma zdrav, ca. 2000 litrov, ima napredno upravo posestva Lepi dob, Julij Perko, p. Krmelj, Dolenjsko. (1)

Za potovanje

ročne kovčge, torbice, nahrbtnike itd. v veliki izbiri priporočila IVAN KRAVOŠ, Maribor, Aleksandrova cesta 13. (1)

Velika omara za led poceni naprodaj. Hausmaninger, Cankarjeva ul. 23, Maribor. (1)

Kolesa

600 do 1600 Din, dve leti garancije, šivalne stroje od 1900 Din dalje dajem na obroke. — C. Kmetič. p. Dob 110. (1)

Prešo-stiskalnice

skoraj popolnoma novo, poceni prodam. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor št. 1012. (1)

Za birmo

ročne torbice od 8 Din naprej v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova cesta 13. (1)

Poročne prstane,

ure, veržice, uhane, kakor tudi očala, kupite najbolj ugodno pri Josipu Janku, urarju v Kamniku, Sotna, naspr. farne cerkve. (1)

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebojšičniku«.

Dobro vpeljana

zobozdravniška praksa s splošno zdravniško prakso v večjem trgu v Sloveniji se takoj odda zaradi preselitve v mesto. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vpeljana praksa« 9021. (1)

prvovrstnih koles
NAUMANN

la. češnje
črne, rdeče, trde kg 4 do 4,50 Din, franko voznina, košarice 50 kg, razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (1)

Dve lepi moški obleki za srednjo postavno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod 8950. (1)

Pisalni stroj

Stoewer Record, brezhiben, ugodno prodam. Ing. Stok Andrej, Staničeva 7, Bežigrad. (1)

»SINGER«
»PFAFF«

skoraj novi šivalni stroji, pogrezljivi in salonski, poceni naprodaj pri

»PROMET«
(nasproti križan. cerkve)

Šivalni stroj

najnovejše znamke, skoraj nov, pogrezljiv, poceni naprodaj. »Pri Makedoncu«, Ljubljana, Kolodvorska ulica. (1)

Za Din 40—
oblike dvojnik
(Doppelhobel)
od 42—51 mm
ter razno drugo orodje po zelo niskih cenah nudi

Stanko Florjančič
zelezar
Resljeva 3
Vhod skozi dvorišče
Vis a vis Medic-Zanki

35-56
Tel.
LJUBLJANA
Parkete
narečja sprejema v kolonki 14
Solidno delo — Nizke cene.
Bokal Anton
domače-slavonske
dobavlja in polaga

KOLESA

skoraj nova, »Diamant«, »Puch«, »Dürkopp«, »Styria«, »Victoria« in druga poceni naprodaj pri

»PROMET«
(nasproti križan. cerkve)
Stara jemljemo v račun.

Prvovrstni modni salon za dame v Zagrebu se takoj prodaja s celokupnim inventarjem, obrtnim dovoljenjem, telefonom in stanovanjem lastnika. — Preda se vsa klijentela — izvrsto uvedeni personal. — Pismene ponudbe pod »Renomirani 46.395« na Publicitas, Zagreb. (1)

VODNE TURBINE

1. za padec 2,5—4 m, 220—255 l/sek. vode, 5—10 KS, rabljena;
2. za padec 3,5—5 m, 730—870 l/sek. vode, 26—45 KS, rabljena;
3. za padec 5,5—8 m, 665—830 l/sek. vode, 38—69 KS, nova
in en avtomatični regulator na oljni pritisk, nov, vse v najboljšem stanju, prodaja po zelo ugodni ceni Brear & Co., Ljubljana, Kolodvorska 35

Regulator
za vodno turbino ali kolesa prodaja Vojnovič & Cie, Ljubljana-Viž. (1)

Izredna prilika!
Umetno sušeni parketni odpadki poceni pri F. Vertačnik, Masarykova 23

VINA

za vse prilike naročite pr
Centralni vinarni
v Ljubljani.
TELEFON ŠTEV. 25-75

Lesena hišica

6 x 8 (v Ljubljani), krita s cementno opeko, poceni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 9099.

Otroški voziček

globok, dobro ohranjen, naprodaj. — Selenburgova ulica 6/II, levo, Ljubljana. (1)

Dve moški obleki

dobro ohranjeni, naprodaj. Poljze se: Polane, Kopitarjeva ulica 1. (1)

Vrtna stole

zložljive, gostilniške, prodaja Tribuč, Gilnce, Tržaška 6, telefon 26-05. (1)

Krojaški salon

dobro vpeljan, v centru mesta, vodeča firma, zaradi bolezni poceni prodam. — Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Damski — moški atelje«.

Ploščice za štedilnike

in stensko oblogo, prvovrstne, nemške, dobite najceneje pri zastopniku Someg Wandplatten Werke Meissen, Ljubljana, Tyrševa 53. (1)

Čebele:

7 obljubljenih, 12 praznih panjev zaradi selitve prodam. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »A. 2 panj« 9133. (1)

Kolesa

prvovrstne znamke, poceni prodaja »Triglava«, Resljeva cesta 16. (1)

Vljudno vabimo

k obisku. Točimo kolonjsko vodo 38 vrst in parfume v vseh dišavah. — »Amor« kremo proti pegam, lišaju in gubam ter vse druge toaletne potrebščine. — Parfumerija »Iris«, Židovska ulica 3, Ljubljana. (1)

»Cornik« kosilnico

malo rabljeno — prodaja Poltyn, ključavničar, Zapuže, St. Vid. (1)

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik. Mestni trg 13
Ugoden nakup morske trave, žime, cvilba za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Obrtniki!

Oglejte si veliko zalogo: selakov od 32 Din dalje, »Polinit«, zgoščena politura po 48 Din, Litofon holandski po 12 Din. — Barve, laki, firnež, terpentini itd. po najnižjih cenah pri tvrdki

RUDOLF HAFNER
Ljubljana, Miklošičeva 36
v bližini kolodvora.

Ure in zlatnino
nudi za birmo najceneje PAKIŽ IVAN, Ljubljana, Pred škofijo 15. (1)

VSABI ČETRTEK
ekspresni promet

HAMBURG NEW YORK

preko
Southamptona in Cherbourga
s parniki

»HAMBURG« / »NEW YORK«
»DEUTSCHLAND« / »HANSA«

Zabavna in študijska potovanja
V AMERIKO
cena od RM 537.— vključno šestdnevno bivanje v New Yorku s zanimivim programom.

Dobro se potuje z ladjami
HAMBURG-AMERIKA LINIE

Generalno zastopstvo Beograd
Nemački Saobraćajni Biro,
Knežev Spomenik 5
Podzastopstvo Ljubljana
Vladimir Pintar, Pražakova 13

Srajce, moške kravate, in nogavice dobite vedno najceneje pri I. Tomšič, Sv. Petra cesta 38. (1)

Vrtna ograja
(železna), skrinja za žito, velike omare, okna in druge napredaj po nizki ceni. Hotel »Slone«, Ljubljana.

Svetovnoznano nemško znamko
»BRENNABOR«
DVOKOLES

petkrat kromiranih in odporno emailiranih, z nezlomljivim okvirom dobite po ugodnih obročnih odplačilih pri tvrdki

Kleindienst & Posch
Maribor, Aleksandrova cesta 44

Glasba

Brezplačen pouk v igračnjak

»HEROLD«
MARIBOR št. 102

Partija godal
na pihala, dobro ohranjena, event. po komadu, naprodaj. Bolčić, Jelačićev trg (Amerikan bar), Zagreb. (R)

Harmonij
dobro ohranjen, močan, lep glas, dvovrsten, šest registrov, prodaja za 1350 Din Mulej, Kapela, Radenci. (R)

Tega ne zmore nihče.
Zamenjavamo stare plošče, gramofone, radio aparate za nove proti primernemu doplačilu.
»ELEKTROTON«
PASAZA NEBOJČIČNIK

Ženitbe

Starejša vdova
ki ima vrednosti v stanovanju, želi poročiti primernega gospoda z dohodki. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sreča« št. 9123. (2)

Edinstveno priliko nudi
IZREDNA PRODAJA
prvovrstnih **JARA - čevljev**
po silno znižanih cenah

JARA ČEVLI:
Ljubljana: Sv. Petra c. 20
Zagreb: Ilica št. 61

Posetniki velesejma, izkoristite to ugodno priliko!

Znana gurmanska kuhinja (Srpska)

zopet na razpolago cenj. občinstvu
skonbiči, čreva, beli bubregi, punjena čreva pleskavica in razni čevabčiči.
Danes djuvedje — Dunajska gurmanska kuhinja!
Se priporoča DERGANČ, Bavarski dvor

NAPREDEK KVALITETA

TRADICIJA

Naš gradbeni program za 1937:

Typ „50“ - 4-Zyl. - 22 PS - 978 cm prostoren mali voz.
Typ „200“ - 4-Zyl. - 35 PS - 1498 cm voz za samovozače.
Typ „220“ - 6-Zyl. - 55 PS - 2260 cm odlični športni voz.
Typ „630“ - 6-Zyl. - 55 PS - 2260 cm udoben potovalni voz.

STEYR-DAIMLER-PUCH

Jugosl. Trg. d. s. o. j.

Zagreb, Mažuraničev trg 5 Tel. 91-72

ZASTOPSTVA:

Janez Jerman
LJUBLJANA
Kolodvorska 8
Tel. 22-82

Adolf Soster
MARIBOR
Franciščanska 11
Tel. 22-06

Tovarna pohištva VEHOVAR FRANJO

Celje, Kersnikova ulica št. 17

izdeluje po naročilu iz zdravega, suhega lesa prvovrstno pohištvo in stavbeno delo po najnižjih cenah. — Moderno urejena sušilnica za sušenje lesa.

Zaloga pohištva: CELJE, Glavni trg 12

+

Zapustila nas je po krajši mučni bolezni naša preljuba mama, sestra in stara mama, gospa

Marija Pleško

roj. Sever

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 6. junija 1937 ob 4 popoldne na Rupi pri Kranju
Kranj-Rupa, dne 5. junija 1937.
Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Kdo vam bo sporočil vse novice iz tujine.

kjer biva nad 350.000 naših rojakov?

Naši izseljenci vam ne morejo vsega pisati, vas pa vse zanima. Zato je najbolje, ako si takoj naročite mesečnik

„Izseljenski vestnik Rafael“

ki na osmih straneh poroča o življenju in delu naših bratov in sester v tujini Naročnina znaša letno za jugoslavijo 12 Din, za inozemstvo pa 24 Din.

Naročite si ga in pišite še danes na naslov:

Uprava Izseljenskega vestnika Rafaela, Ljubljana, Tyrševa 52

ZA VSA ZAVAROVANJA

SE VAM PRIPOROČA

SLAVIJA

GOSPOSKA UL. 12, TELEF. 2176 in 2276

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA V LJUBLJANI

Pol deleni, pralni po Din 3- pri
Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15

Kipe
in
slike

Srca Jezusovega

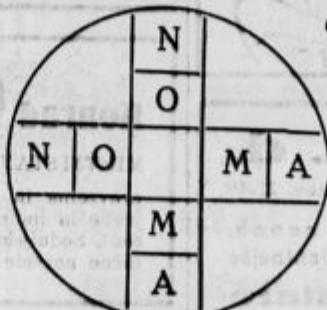
za mesec junij v vseh
velikostih kupite najce-
neje v trgovini

H. Ničman, Ljubljana
Kopitarjeva ulica 12

Nagradni natečaj

ena uganka in
25 krasnih nagrad!

V prazen kvadrat stavi en soglasnik in uganka je
napol rešena.
Namesto pik v besedah k . . . . . c za v . . . . . e
postavi odgovarjajoče število črk, katere ti povedo,
kaj je to!

Oglas št. 3

je najboljši in najcenejši k . . . . . c za v . . . . . e
in se dobi v mestu in na deželi v vsaki boljši špecerijski trgovini!

Naslov: Ime in priimek

ulica št.

mesto

pošta

Rešitev uganke je odposlati po pošti najkasneje jutri, dne 7 junija 1937 s točnim naslovom
v zaprti kuverti na naslov:

Kr. javni notar gospod MATEJ HAFNER
Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 6

Važno! Na kuverti je treba brezpogojno napisati označbo: »Nagradno tekmovanje« in priložiti
Din 3- v znamkah za poštino.

Zrebanje nagrad bo dne 11 junija 1937 ob 16 uri v pisarni kr. notarja, gospoda Mateja Hafnerja,
Ljubljana, Tavčarjeva ul. št. 6

Pravilna rešitev in imena srečnih dobitnikov bodo objavljena v nedeljski številki dne 13. junija 1937.
Nagrade bodo popolnoma brezplačno odposlane na naznačeni naslov takoj po izvršenem zrebanju.

Ki-ki-ri-ki-i-i

BOLŠEGA OD

HROVAT OVEGA
FIRNEŽA

NI-I-I-I

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je masť CLAVEN. - Dobite v
lekarnah, drogerijah ali naravnost
iz tvornice in glavnega skladišča
M. Hrnjak, lekarnar, Sisak
Varujte se potvorb

Zaščitni znak

Otroški vozički naj-
novejših modelov
Pe zelo niski ceni! Ceniki franko!

Dvokolesa,
motorji, tričiklji,
pogrešljiva

štvalni stroji
pogrešljiva

„TRIBUNA“ F. BAJTEL, LJUBLJANA, Karlovačka
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

KORESPONDENT

s prakso, večer perfektno tudi hrvatskega in
nemškega jezika v govoru in pisavi, se sprejme.
Ponudbe opremiti s podatki o praksi, s pre-
pisi spričeval, z navedbo referenc in fotogra-
fijo. — Dopise poslati na upravo lista pod
INDUSTRIJA NA DEŽELI.

Naprodaj je:

1. stanovanjska hiša s trgovskim
in pekovskim lokalom v centru
Šmartna pri Litiji
2. stanovanjska hiša v centru
Šmartna nasproti glavne pošte
3. stanovanjska hiša na Kusovni
4. stavbne parcele na Ustju
5. vrt, sadni vrt, njive in trav-
niki na Kusovni
6. posestvo in stavbne parcele
na Loki
7. 2 gozdni parceli v Cerkovniku
8. 2 gozdni parceli v Poljanah

Eventuelno se v plačilo vzamejo
knjižice slovenskih bank ali po-
slojnice. Posredovalci izključeni.
Vsa pojasnila daje dr. Gražič
Ivan, javni notar v Litiji.

BANKA BARUCH

11, RUE AUBER
PARIS (9e)

Telef.: Opéra 98-15 — Telef.: Opéra 98-16
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 96

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Bel-
giji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu.
Odpravlja denar v Jugoslavijo najhitreje
in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksen-
burgu sprejemajo plačila na naše

čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,

FRANCIJA: No. 1117-94 Paris,

HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,

LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno
naše čekovne nakaznice.

Alpeko

plošče za oblogo sten in tal v
raznih barvah in vzorcih, so-
dobne kombinacije, primerne
za kopalnice, kuhinje, veže,
stopnišča, mesnice, mlekarne
itd. izdelujemo v lastni tovarni za

50—75%

ceneje od inozemskih
keramičnih in sličnih plošč

TERRAZZO
KERAMIT
MAJOLIKA
MOSAİK

ALPEKO - INDUSTRIJA UMETNEGA
KAMNA IN MARMORJA V LJUBLJANI

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu
Eskontira trgovske menice

DELNIŠKA GLAVNICA Din 20.000.000—
Vrši vse bančne posle najkulantneje

Agnes Günther:

Dušica - Rožamarija

Thorstencu, ki je pred osem sto leti s svojimi
kmeti znosil skupaj kamenje za to močno hišo,
se ni godilo predobro. Mogoče pa ne tako hudo kot
zdaj, ko mora ležati na hlapčevski postelji.
Morebiti ne! In če bi zdaj skoz vrata prikorakal
s svojim strogim zarjavelim obrazom pod železno
čelado, bi se mi ne bilo treba skriti pred njegovim
pogledom.

In zaradi tega se nisem niti eno uro dobro
počutil v svoji koži, odkar sem izvedel, da letajo
kavke in vrane nad svojimi razdejanimi gnezdi.
Moji očetje so me hoteli imeti tu in me niso pustili
v miru. Jezdili so za menoj po ravnini, kjer se
oblaki dotikajo zemlje. In ko sem hodil med pred-
metnimi železnici, kjer brli stotero lučie, in
med množico ubogih brezdomcev v severnem delu
Berlina, so trkali na moje srce. Spoznal sem, čemu
so tako mirni, tako zagrenjeni, brez pokoja in
čisto celo brezvestni. Ker človeško srce kriči po
domu. Ako pa nima več doma, na katerem se vise
običaji, delo in trpljenje starih, ga mora iti iskati.
Gorje mu, kdor nima doma! Njegovo srce je ne-
mirno in nesrečno, ker ni nikjer sam svoj gospod.

Zdaj pa znova gradim svoj dom. Moral sem se
zaradi tega še čisto boriti s starim gospodom.
Sprva sem nameraval zgraditi grad v istem slogu,
kot je bil nekdanj: s stolpom in obzidjem, z vsami
vogli in kottički. Toda stari pod svojo železno čel-
lado se mi je kruto posmeheval. Odkod pa naj
vzamem za to zgradbo potreben milijon, — ali naj
ga zaslužim z osnutki preprog — tega mi ni vedel
povedati. — Mar potrebujete trdnjavo? Nikar si ne
domišljaj tega, da bi ti zmogel za svojimi načrti
in osnutki, kar smo mi storili! In proti komu
hočeš nameriti topove na svojem obzidju? Proti
Hollacherju? —

In tako se je moj sen razbil in ni bil plakal
sem za njim na svoji postelji kot majhen deček.
Zdaj se bo pač dvignila iz tal močna, čedna hiša,
če bi tudi vse svoje življenje ne imel boljšega
ležišča kot na hlapčevi postelji. Začel sem s temi
svojimi rokami ter z znojem vred izpolnil tudi vso
berlinsko bedo. Prvi Thorsteinski gospod je gotovo
tudi podprl s svojimi pleči, kadar so vlekl kak
posebno težek kamen okoli zadnjega vogla na
grajski hrib. Odkod bi bila sicer moja pleča tako
široka? — In dandanes, ko prinese otroci, kadar
pridejo na svet, krožno karto že v blazinici s seboj,
morajo živeti še tudi ljudje, ki vedo, kam spadajo,
čemu živijo in zakaj jim bo treba umreti.

»Pa ti postaviš svojo streho zopet tja, kjer je
nebo tako prazno med drevjem, da boš mogel
zopet tja zreti,« zazvenel raz njegovo ramo.
Skoraj se je prestrašil, tako dobro je pazila.
No, do jutri gotovo vse pozabi.

Kar se zasveti zlata lučka skozi belo bezgovo
vejevje. Dolgi Thorsteinec potrka na okno in pri-
kaže se ženska glava. Huda novica dobro ženko
tako muči, da se je mora nemudoma rešiti, preden
sploh ve, čemu je grof potrkal.

»Ali ti veste, gospod grof, princesa, revica,
pri kateri ni bilo vse v redu v glavici, je utonila
v Wachu. Od štirih naprej jo že iščejo za drogi in
bakljami!«

»Bedastoča! Gospa Šajterlajn, pospravite brž
v jermas Peterčkove nogavice in nedeljske čevlje-
ke ter pridite k meni. Toda podvizajte se!«
In že hiti dalje s svojimi dolgimi koraki. Še
vrsta visokih dreves, nakar se že prikaže zid. Zdaj
so tu. Dekletu, ki se je ob glasu žene zarilo v
svoj ovoj, utriplje čvrsteje srce, kajti že pokajo,
škripljejo in stokajo obzidna vrata. Toda zveneči
studenec že spi! — Skozi rjavo kamenje se svetlika
lučka. Duri k veliki sobi se odpro. Mehka toplota
in prijeten vonj ju objame. Krasna velika jelka
stoji na podstavku iz mahu in kamenja in pod
drevesom — nekaj čudovitega, kar pospeši utri-
panje otroškega srca.

Deklica zdrse na tla. Dolgi Kaliban stoji pred
svojim gospodom, v katerega zro zveste oči in pre-
tehtajo v naprej vsako njegovo kretnjo. Dva lista
papirja popiše v naglici listni in grajski gospod.
»Ali moreš to dostaviti pred osmo uro, Mart?«
In z urnimi koraki odhiti Mart, prej pa je še
spustil noter gospo Šajterlajn, ki je prinesla Peter-
čkove nogavice.

»No gospa Šajterlajn, kako vam je kot častni
dami?«

Zena napravi nerodno kretnjo z roko in pod
nevihtno besed, ki so dekletu povsem nerazumljive,
ga spravijo v salon, ki je udoben nameščen v enem
izmed štirih oknišč. Tu mora obuti dušica Peter-
čkove nogavice, četudi z uporom, češ da bodkajo,
medtem pa razvalinski grof popravlja svojo obleko
v kamrici. Peterčkovi čevljički so premajhni in
tako postanejo nepotrební. Peterčkove nogavice so
trde, da stoji same. — Zdaj pa nastane vprašanje:

»Gospa Šajterlajn, kaj znate kuhati?«

In že vzplamti vžgalica in zdajci zaplapola
pod čajnikom moder plamenček. Gospa Šajterlajn
zna pripraviti marsikaj: omleto, cvrtje. Vendar pa
priporoča dobro, gosto otroško kašo za najboljšo
v težkih položajih za »visoke« in nizke. Pri besedi
»visoko« se malce prikloni. Potem odide in kmalu
zunaj zaprasketa ogenj. — Iz rjavega ogrinjala,
katerega so obesili ven, da se prezrači, se je
izluščilo zelo šibko dekletce v modrozametasti
obleki, s starimi čipkami okoli nežnega vratu.
Pa naj bi nosilo na sebi karkoli, opazili bi se le
zibajoči se kodri iz bledega zlata, ki zakrivajo
njen obraz.

»Kadar se boš tako razvila kot tvoji lasje,
dušica, tedaj bo prav. Takoj dobiš čaj.«

Toda ta ne mara ničesar. Na njenih blelih
lich cveto rdeče rože in njene oči žare od hre-
penenja. Prišla je v kraljestvo pravega Božička!
Tam spodaj pod drevesom je nekaj neverjetno
lepega. Že skaklja v svojih sivih, debelih no-
gavicah. Toda on jo še zadrži, rekoč: »Za trenutek
zapri trdno oči, dušica!«

Zdaj stoji tu, menda prvič v svojem bednem
malem življenju kot srečen otrok v blaženem pri-
čakovanju. In vendar se je od nekdanj razlival nad
njo blagoslov toll lepo razvite industrije za otroške
igračke. Vsi božični zvonovi zvone hkrati, prvič
v njenem malem srcu. Krčevito zapira oči, tako
trdno, da mora celo skriti pest svoje nežne ro-
čice. —

In zopet vzplamti vžgalica. Nežen, blagodejen
vonj po vosku napolni prostor. »Odpri oči!« Tu
stoji drevo v svojem blešku svojih deseterih svečie,
kajti drugača okrasa nima. In pod njim se leskeče
v nežnem rdečem svitu umetnihi Jaslice, — ne
hlev, — postavljene iz rjavega kamenja. Razvalina,
pokrita s kamnato ploščo, špranje, zamašene z ma-
hovjem! In od zgoraj skozi kos rdečega stekla
pada rožnata svetloba na svete osebe, ki so jih
upodobile srečne roke iz barvanega voska. Sledi
globok vzdihljaj očaranosti! —

»Božiček! Ali leži tako moj bratec v roki moje
mamice v srebrni krstici?«

V rožnem svitu, na postelji iz svilene mehkega
puha, leži Marija z otrokom v naročju. Ona spi,
okroglo, majhno glavico na prtljaka na svoje prsi
in z eno roko drži svoje mehke zlate lase nad
spavajočim detetom, kot bi držala zaveso nad zi-
belko. Čez oba pa se sklanja z najlepšim obrazom
osrečene ljubezni in zveste skrbnosti — Jožef. —
Po stezi, ki drži navzgor proti odprtni skoz ma-
hovje, stopata deček in razcapano dekletce. Rjav
osliček iz voska in vrta, široka rdečerjava krava
gledata izza nizke pregrade.

Otrok kleči pred vso to krasoto ter zre in
gleda. Dolgi Thorsteinec pa stoji za njim in zre
z istim otroškim veseljem na svoje delo.

»Angeli bi prav za prav tudi še morali biti,
pa nisem zmogel kril. Kje le tem rastejo krila?«
»Ali si ti to naredil?«

širite katoliško časopisje!

**Berke
Kafasta**avtomatske in industrijske tehnice ter stroji za
narezek in gnjat

električni mlini za kavo

na LJUBLJANSKEM VELESEJMU v paviljonu **G**
B. MAGDIČ - Zagreb - Radišna 11**odstrani** takoj brez duha in udobno
vse nepotrebne **dlačice.**Depot: COSMOCHEMIA,
Zagreb, Smečiklasova 23.**Prometna banka d. d.**

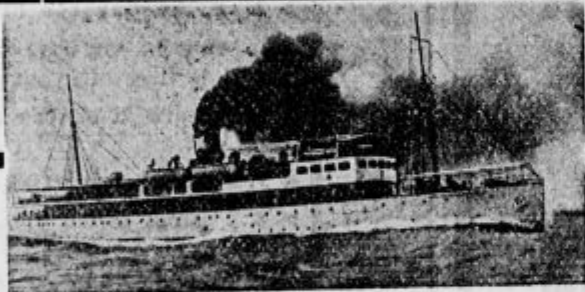
Stritarjeva ulica 2 v Ljubljani Telefon štev. 21-49

Kupuje in prodaja valute, čeke po najvišjih cenah.
Izvršuje nakazila v tu - in inozemstvo najkulantnejše**Izplačuje brez omejitve stare
in nove vloge****ČATEŠKE
TOPLICE**pošta Brežice železniška postaja
Brežice in Dobova, najbolj vroči
55° C radioaktivni vrelec v Drav-
ski banovini. Sezona od 1. maja
do 30. septembra — v pred in
posezoni znatni popusti, zahtevajte prospekte. Z neprekosljivim uspe-
hom se zdravijo bolezni: Visoki krvni pritisk, revmatizem, vnetje,
protin, išias, nevralgično trganje, kronični katarji, ženske bolezni i. t. d.

Motorna kolesa

HARLEY - DAVIDSON in B. S. A. Razplinjači Amal, Amak, Binks, B. & B. Lucas Limited diname,
magnetni, akumulatorji, vedno na zalogi tudi rezervni deli.**Glavno zastopstvo: I. ŠTRBAN, Zagreb, Ilica 164**Avtomobilsko in motorno orodje. — Avtomehanična delav-
nica. — Najnovejši modeli prispeli.**Predilniški mojster**za krilne predilne stroje in mikalnike (flajerje in karde)
se sprejme

Ponudbe je poslati tvrdki: J. Hutter in drug v Mariboru

SS Prestolonaslednik Peter

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. — SUSAK Dnevna hitra paroplovna služba s Sušaka za Dalmacijo in obratno. Odhod s Su-
šaka ob 16. uri.Dnevna večkratna zveza za vsa kopališča in letovišča jugoslovanske obale.
Ugodna turistična potovanja s Sušaka za Dalmacijo in Grško po nizkih pausai-
nih cenah.

Ekspressne turistične proge iz Benetk za Dalmacijo.

Prvovrstni parniki — izvrstna kuhinja.

Prospekte in pojasnila daje direktor na Sušaku, vse njene agencije in vsi uradi
„Putnika“ in društva „Wagon-Lits-Cook“.**Gospodinjska šola**

spojena

s tečajem za nemški jezik**ŠOLSKIH SESTER V EGGENBERG-U**

pri Gradcu, Georgiegasse Nr. 84 — Avstrija

Družinski dom za deklice s prvovrstno oskrbo
Cena zmerana

Prospekti se dobe pri predstojništvu gospodinjske šole

V nedeljo 6. junija 1937 odprem svojo novo gostilno

**„Boštjanov hotel“
pri Sv. Križu nad Jesenicami**Vabim obiskovalce Golice, ljubitelje narčne
na prijeten obisk! Mirnega oddiha potrebne
pa obveščam, da imam senje na razpolago
8 sob s 14 posteljami s tekočo vodo, elek-
triko ter kopalnico. Celodnevna oskrba 45 do
55 Din. Za junij na razpolago še nekaj sob!Dobrodošli ste ob vsaki priliki! Potrudil se bom
da se boste pri meni kar najboljše počutili.**BELCIJAN BOŠTJAN****Konrad Gologranc**

MESTNI STAVBENIK V CELJU, Mariborska 30

prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne,
javne in industrijske zgradbe solidno in po-
ceni. Sodnijsko zapriseženi cenilec. Daje teh-
nične nasvete in pojasnila.**VITAMIN SAPI-SOKI**
LJUBLJANA
MARIBORSKA CESTRA 48**KRUSNO SLANINO,**

soljeno slanino,

svinjsko mast, tisto, posebno rafinirano,

kakor tudi vse ostale mesnate izdelke najboljše kako-
vosti dobavlja po najnižjih dnevnih cenah**PREDOVIĆ A. D.**

Zahtevajte ponudbe!

Beograd

Brate Jugovića 17

Stanovanjske in trgovske
hiše, industrijske
zgradbe in adaptacije
projektira in izvršuje najsolidnejše
stara in renomirana tvrdka**IVAN BRICELJ**

poobl. graditelj

Ljubljana

Slomškova ulica št. 19

**Ljudska posejilnica
v Celju**

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker
jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-po-
sestnikov z vsem svojim premoženjem.**KARITAS****največje ljudsko zavarovanje**V aprilu in maju 1937 smo izplačali cele zavarovalne vsote takoj po smrti
sledenjih zavarovancev:TRAVNIK MARIJA, delavka, tob. tov., Ljubljana, Stari trg 11/a; GRABELSEK FRANC, krojaški
pomočnik, Vrhnika 384; SLATNAR JOŽEF, delavec, tob. tov., Ljubljana, Koseskega 24; JESENOVEC
PAVEL, delavec, Podlipa 45; PIRTOVSEK NEZA, gospodinja, Skorno 13 (Šoštanj); TERSEK FRAN-
ČISKA, zasebnica, Harje 28 (Laško); GORENJEK IVAN, vinar, Krčevina (Maribor); GROBLJAR
FRANČISKA, posestnica, Čemšenik (Trojane); HOČEVAR MARIJA, posestnica, Pri cerkvi 3 (Struge);
TERGLAV IVAN, posestnik, Polzela 19; BENDA IVANA, posestnica, Zg. Brnik 75; SKERGET
MATIJA, zasebnik, Jelovec 13; VRHUNC MARIJA, zasebnica, Ljubljana, Novi trg 4/IV; LORDANI
FRANČISKA, delavka, Ljubljana, Japljeva 2; VISNER GASPER, zasebnik, Rošpoh pri Mariboru;
SEBER FRANC, tapetniški mojster in mešan ljubljanski, Ljubljana, Rožna ul. 5; FLIS JOŽE, zaseb-
nik, Smarčna 4 (Boštanj); ŠARABON VINKO, predilniški delavec, Tržič (od desetih let sneže-
nega plazu pod Storiščem je bil on edini zavarovan!); ŠUNTNER FRANC, mlinar, Ogļjenšak 6 (Zg.
Poljskava); VERSAJ MARIJA, posestnica, Podstarijevec, Litija; KOS PAVEL, del., Zg. Radvanje 73;
WOCHL NEZA, tkalka, Maribor, Ribiška 2; JERIHA ANA, žena ključavničarja, Vevče 45 (Dev. M.
v Polju); KOSEK FRANJA, posestnica, Dobeno 6 (Mengeš); ZAKONJSEK FRANJA, posestnica, Sv.
Miklavž 35; KOCBEK JULIJA, posestnica, Gačnik 5 (Pesnica); MAZGON JOŽE, posestnik, Selska
gora 13 (Mirna); KOVAC KATARINA, delavka, Podsmreka (Dobrova); ZORKO IGNAC, posestnik,
Luščka vas 8 (Poljčane); KRISTANIC ANDREJ, laborant, Maribor, Vegova 18; MAROLT MARIJA,
kmetica, Babna gora 18 (Polhov gradec); JUDER JULIJA, vinar, Spod. Kungota (Maribor);
MODRUSSAN ROZALIJA, služkinja, stara 22 let, Ljubljana, Metelkova 1 (zavarovana je bila na
doživljenje, umrla v prvem mesecu zavarovanja); MARČIČ NEZA, zasebnica, Maribor, Pobrežje, C.
na Brezje 10; SICHREL ENGELBERT, trgovec, Sp. Poljskava 47; GRICNIK MARIJA, zasebnica, Zg.
Radvanje 38; BAUMKIRCHER IVAN, tov. del., Celje, Prešernova 22; JAKOB JOZEFA, posestnica,
Ljubno 16; KAC ANA, vinar, Počehova 34; VIDRIH LUDVIK, spediter, Rakek 156; RAZBOR-
SEK ALOJZIJA, zasebnica, Čemšenik 32; JUVAN MATEVŽ, železničar, Stražišče 129; HOČEVAR
JANEŽ, posestnik, Zapoge 32; KOLMANIČ IVAN, čevljar, Gor. Sv. Kungota 53; BOZOVICAR IVANA,
vdova čevljarja, Škofja Loka; AMON ANA, zasebnica, Ptuj, Panonska 5; SMAJD IVANA, gospodinja,
Orchovlje 9 (Kranj); MEHORA ALBERT, mizar, Ljubljana, Vodnikova 18; ALES MARIJA, zaseb-
nica, Rašica 13 (Ljubljana); KRALJIC JOSIP, žel. zvaničnik, Ljubljana, Vodovodna 52; KOTNIK
FRANC, zasebnik, Fram 87; KARIZ FERDINAND, železničar, Ljubljana, Glinška 7; MARKIC IGNAC,
čevljarski pomočnik, Tržič; ZALAZNIK FRANC, delavec, Vič 156; JAKOMIN FILIP, posestnik, Vna-
nje gorice 47; MLINARIČ MARIJA, zasebnica, Maribor, Cvetlična 8; KUMER MARIJA, posestnica,
Tinje 14; STRUS MARIJA, Ljubljana, Galjeva 234; STARE HELENA, posestnica, Ljubljana, Cer-
kvena 13; REMS IVANA, gospodinja, Ljubljana, Japljeva 4.Umrli so sledeči brezplačno zavarovani otroci naših zavarovancev: 10 letni LOJZEK, sinček Martina
in Julke TOMSE, Zagorje, Toplice 15; 8 letna REZIKA, hčerka Janeza in Neže KALAN, Cegelnica 7
(Naklo pri Kranju); 10 letni JOZKO HORVAT iz Žižkov 30 (Crenšovci). Staršem smo izplačali pri-
padajočo posmrtnino.Na posledica nezgode je umrl REMEC FRANC, posestnik, Dolgoše 73 (Maribor); izplačana je bila
tako dvojna zavarovalna vsota.V aprilu in maju se je priglasilo v KARITAS **1301** novih zavarovancev!**Jamstva Din 67,000.000**

VARNO!

POTREBNO!

Pojasnila in prospekte dobite brezplačno pri:

KARITAS Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice
KARITAS Maribor, Orožnova ulica štev. 8